

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

123

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 6. Odluke o uspostavi Radne skupine za izradu prijedloga Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (za razdoblje 2021-2026.) i prijedloga Akcijskog plana za provođenje Strategije ("Službeni glasnik BiH", broj 41/21), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 57. sjednici, održanoj 9.11.2022. godine, donijelo

**ODLUKU
O USVAJANJU STRATEGIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PREVENCIJU I BORBU PROTIV TERORIZMA ZA
RAZDOBLJE 2021-2026. GODINA**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom usvaja se Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za razdoblje 2021-2026. godina (u daljem tekstu: Strategija).

Članak 2.

(Provedba Strategije)

- (1) Strategija je sačinjena od strane Radne skupine za izradu prijedloga Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za razdoblje 2021-2026. godina i prijedloga Akcijskog plana za provođenje Strategije (u daljnjem tekstu: Radna skupina) i predstavlja strateški dokument koji definiše ciljeve, principe i mjere koje Bosna i Hercegovina mora poduzeti, kao i vremenski okvir za realizaciju istih u oblasti prevencije i borbe protiv terorizma.
- (2) Radna skupina je pri izradi Strategije posebno cijenila relevantne standarde iz Aquis communautaire (pravno

nasljeđe) Europske unije i druge međunarodne instrumente i standarde u pogledu prevencije i borbe protiv terorizma.

- (3) Po usvajanju Strategije izraditi će se Akcijski plan za provedbu Strategije za prevenciju i borbu protiv terorizma (2021-2026) u cilju provođenja strateških mjera. Ovaj Akcijski plan donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, a na prijedlog Radne skupine.
- (4) Entitetske vlade te Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine donose vlastite akcijske planove za provedbu Strategije koje su sukladne ciljevima i mjerama iz ovog dokumenta i za koje je zakonom utvrđena nadležnost entitetskih i institucija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Rok za izradu je 90 dana od dana usvajanja Strategije.
- (5) Implementacija Strategije će se odvijati kroz sve razine vlasti sukladno ustavnim i zakonskim ovlaštenjima institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a kroz izradu/revidiranje akcijskih planova koji će pratiti ciljeve i mjere Strategije, te uspostavljanjem modela nadzora i evaluacije.
- (6) Posebnom Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine uspostaviti će se Koordinacijsko tijelo za praćenje implementacije Strategije. Koordinacijsko tijelo činiti će predstavnici nadležnih institucija/agencija sa svih razina vlasti po odluci Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. Mandat ovog tijela će biti vezan za razdoblje implementacije Strategije.

Članak 3.

(Sastavni dio Odluke)

Sastavni dio ove Odluke je Strategija.

Članak 4.

(Realizacija Odluke)

Za realizaciju odredbi ove Odluke zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 201/22
9. studenoga 2022. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, v. r.

**STRATEGIJA
BOSNE I HERCEGOVINE ZA PREVENCIJU I BORBU
PROTIV TERORIZMA
(2021-2026)**

Sarajevo, 2022. godine

*Usvojena na 57. sjednici Vijeća ministara BiH dana 9. studenog 2022. godine

POPIS SKRAĆENICA

BiH - Bosna i Hercegovina
RS - Republika Srpska
FBiH - Federacija Bosne i Hercegovine
BD BiH - Brčko distrikt Bosne i Hercegovine
MS - Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
SIPA - Državna Agencija za istrage i zaštitu
GP - Granična policija Bosne i Hercegovine
SPS - Služba za poslove sa strancima
OSA - Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine
RAK - Regulatorna agencija za komunikacije
AEPTM - Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
MUP RS - Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske
FUP - Federalna uprava policije
MUP - Ministarstvo unutarnjih poslova
MRV - Međureligijsko vijeće
CMZ - Centar za mentalno zdravlje
CSR - Centar za socijalni rad
NVO - Nevladina organizacija
OCD - Organizacija civilnog društva
UN - Ujedinjeni narodi
VSUN - Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda
VE - Vijeće Europe
EU - Europska unija
EC - Europska komisija
OESS - Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
NATO - Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora
FTF - Strani teroristički borac
ISIL - Teroristička organizacija Islamska država Iraka i Levanta
FATF - Međunarodno tijelo za borbu protiv pranja novca
MOONEYVAL - Odbor za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma
EUROPOL - Agencija Europske unije za izvršavanje zakonodavstva
EUROJUST - Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu
INTERPOL - Međunarodna organizacija kriminalističke policije
MiMES - Municija i minsko-eksplozivna sredstva
KPU - Kazneno-popravne ustanove
IAEA - Međunarodna agencija za atomsku energiju
CERT - Tim za odgovore na kompjuterske incidente
CBRN - Kemijsko, biološko, radiološko i nuklearno
RRR - Rehabilitacija, Reintegracija i Resocijalizacija
MIS - Migracijski informacijski sustav

1. UVOD – RAZLOZI ZA DONOŠENJE STRATEGIJE

Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (Strategija) za razdoblje 2021. – 2026. godine predstavlja izraz posvećenosti institucija na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini (BiH) u prevenciji i borbi protiv terorizma te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu¹, uz slijedenje međunarodnih obveza države kao članice Ujedinjenih naroda (UN), Vijeća Europe (VE), Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS), Antiterorističke koalicije te potencijalnog kandidata za članstvo u Europskoj uniji (EU).

BiH je ratificirala i teži ka usklađivanju zakonodavstva s relevantnim univerzalnim instrumentima UN-a za borbu protiv terorizma, pravnom stečevinom EU, instrumentima VE, obvezama koje proizilaze iz članstva u OESS-u te s ključnim dokumentima ovih organizacija iz oblasti borbe protiv terorizma, prevencije i suzbijanja nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu. Strategija stavlja akcent na nove izazove, dinamiku međunarodnog terorizma i s terorizmom povezanih pojava, uzimajući u obzir domaći i regionalni kontekst.

Iako jedinstvena i općeprihvaćena **definicija terorizma** do danas nije utvrđena, ova Strategija uzima u obzir Rezoluciju 1566 (2004) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (VSUN) koja definira terorizam i terorističke akte kao "kaznena djela, uključujući i djela protiv građana, počinjena s namjerom uzrokovanja smrti ili teške tjelesne ozljede, ili uzimanja taoca, s ciljem izazivanja stanja terora u široj javnosti ili među skupinom osoba ili određenih osoba, zastrašivanje stanovništva ili s ciljem prisiljavanja vlade ili međunarodne organizacije da učini ili ne poduzme potrebni čin, koji predstavljaju kaznena djela u okviru i kako su definirane u međunarodnim konvencijama i protokolima u vezi s terorizmom, [i] koja se ni pod kojim okolnostima ne mogu opravdati razlozima političke, filozofske, ideološke, rasne, etničke, vjerske ili druge slične prirode."

Zajedničko stajalište Vijeća EU od 27. prosinca 2001. godine o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma (2001/931/ZVSP) definira "terorističko djelo" kao jedno od sljedećih namjernih djela koje, s obzirom na svoju prirodu ili kontekst, može nanijeti ozbiljnu štetu državi ili međunarodnoj organizaciji te koje se prema nacionalnom pravu utvrđuje kao kazneno djelo počinjeno s ciljem da: značajno zastraši stanovništvo; ili protuzakonito prisili neku vladu ili međunarodnu organizaciju da izvrši neki čin ili da odustane od njegovog izvršenja; ili ozbiljno destabilizira ili uništi temeljne političke, ustavne, gospodarske ili društvene strukture neke države ili međunarodne organizacije.

Kazneno zakonodavstvo u BiH definira teroristički čin kao činjenje ili prijetnju od činjenja neke od radnji koje su definirane u kaznenom zakonodavstvu u BiH².

Ono što je zajedničko gotovo svim definicijama pojma "terorizam" jest da se u osnovi te pojave nalazi primjena nasilja koje predstavlja sredstvo za ostvarenje političkih³ i ideoloških ciljeva, a koje proizvodi emocionalni odgovor šire populacije, traumatizira cijelu zajednicu i unosi dugoročni strah.

Kao i u slučaju terorizma ne postoji općeprihvaćena definicija nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

Nasilni ekstremizam se rijetko definira ali se, općenito govoreći, odnosi na djela nasilja koja opravdava neka

¹ Čimbenici vezani za različite aspekte sigurnosti, a odnose se na terorizam, različite oblike nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, te druga djela nasilja i netolerancije različitih motiva su definirani dokumentom „Procjena stanja sigurnosti u Bosni i Hercegovini u vezi s terorizmom“.

² "Službeni glasnik BiH", broj 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18 i 46/21.

³ Rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1566 (2014).

ekstremistička vjerska, društvena ili politička ideologija, ili koja se povezuje s takvom ideologijom. Pojam nasilnog ekstremizma je širi i sveobuhvatniji od terorizma, jer on obuhvaća bilo koju vrstu nasilja, sve dok se motiv za nasilje smatra ekstremističkim.

Radikalizacija koja vodi ka terorizmu se definira kao dinamičan proces tijekom kojeg osoba bude dovedena u stanje da prihvati terorističko nasilje kao moguće, možda čak i opravdano djelovanje. Ovo u konačnici, ali ne i nužno, može navesti ovu osobu da zastupa, podržava ili da se uključi u terorizam. S tim u vezi ova Strategija koristi navedenu sintagmu jer implicira da neki slučajevi nasilnog ekstremizma i radikalizacije možda neće voditi ka terorizmu.

Strategija predviđa kako je institucionalni i društveni odgovor na nastojanja nasilnih ekstremista da radikaliziraju, regrutiraju i mobiliziraju sljedbenike s ciljem angažiranja u aktima nasilja od krucijalnog značaja za suzbijanje terorizma. Jednako važno je i identificiranje specifičnih socio-ekonomskih, političkih, ideoloških i drugih čimbenika koji olakšavaju, potiču i omogućavaju radikalizaciju u nasilje i regrutaciju sljedbenika. S tim u vezi, ova Strategija prepoznaje različite oblike nasilnog ekstremizma uključujući ideološki, religijski, etno-nacionalistički, krajnje desničarski i krajnje ljevičarski, poštujući načela nediskriminacije i stigmatizacije.

Prepoznavanjem i aktivnim korištenjem koncepata rod i spol Strategija pokazuje spremnost za dinamično razumijevanje terorizma, te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu unutar kojih se rodnim ulogama manipulira u svrhu stvaranja straha, regrutiranja, širenja mržnje te opravdavanja nasilja. U Strategiji rod se prepoznaje kao društveno konstruiran identitet vezan za žene, muškarce, dječake i djevojčice. Rod se također ne odnosi samo na odnose između muškaraca i žena u društvu, već i na javnu i privatnu konstrukciju te dinamiku moći koja je povezana s percipiranom ulogom žene i muškarca unutar društva. Spol se koristi za označavanje bioloških razlika između muškaraca i žena.²

2. VIZIJA, MISIJA I OSNOVNA NAČELA STRATEGIJE

1.1. Vizija i misija

Vizija Strategije je da se na svim razinama vlasti u BiH uspostavi učinkovit, strukturiran, koherentan, anticipirajući i održiv mehanizam za prevenciju terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, koji će doprinijeti razvoju otpornosti društva na izazove koje postavljaju ovi fenomeni.

Strategija ima misiju promovirati i zaštititi život, slobode, prava, sigurnost i sve oblike blagostanja građana, doprinoseći demokratskom i pluralnom društvu sposobnom da se učinkovito suprotstavi navedenim prijetnjama koje mogu imati posljedice po građane, infrastrukturu i interese BiH na domaćem i međunarodnom planu.

1.2. Osnovna načela

- **Ustavnost i zakonitost** – usuglašenost svih ciljeva, prioriteta i mjera s ustavima i pozitivnim zakonodavstvom u BiH i međunarodno preuzetim obvezama;
- **Jedinstvo vizije** – sve mjere i aktivnosti zasnivaju se na zajednički identificiranom i jedinstvenom viđenju izazova povezanih s terorizmom, nasilnim ekstremizmom i radikalizacijom koji vode ka terorizmu;

¹ Vidi: Andrew Glazzard and Martine Zeuthen, "Violent Extremism" ("Nasilni ekstremizam"), GSDRC, februar 2016. godine, https://assets.publishing.service.gov.uk/media/57a0895ae5274a31e00002c/Violent-extremism_RP.pdf; i Neumann, Countering Violent Extremism and Radicalisation (Suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji).

² Carol Cohn, "Women and Wars: Toward A Conceptual Framework," in Women & War, ed. Carol Cohn (Cambridge: Polity, 2013).

- **Multidisciplinarni pristup** – uključenost svih sektora i cijelog društva obuhvaća široki spektar aktera i izvan sigurnosnog sektora: sektore zdravstvene i socijalne zaštite, obrazovanja te civilnog društva u najširem smislu i na svim razinama vlasti;
- **Koordinacija i suradnja** – sva praktična postupanja u prevenciji i borbi protiv terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu temeljena su na jedinstvenim konceptima strateškog i operativnog postupanja sukladno ustavnim nadležnostima, te suradnje između javnog i privatnog sektora, kao i suradnja s drugim zemljama i međunarodnim i regionalnim organizacijama, posebno sa zemljama članicama antiterorističke koalicije i zemljama u regiji Zapadnog Balkana, a u kontekstu pristupanja euro-atlantskim integracijama;
- **Transparentnost** – mjere koje se poduzimaju, kao i ciljevi koji su ostvareni i postignuti učinci primjene Strategije, učinit će se dostupnim javnosti u najvećoj mogućoj mjeri, i sukladno sa zakonima u BiH. Provedba strateških mjera treba biti transparentna, a aktivnosti koje se poduzimaju u najvećoj mogućoj mjeri otvorene i dostupne za sve građane i njihove organizacije;
- **Tajnost podataka i zaštita osobnih podataka** – svi podaci, osobne i operativne naravi, prikupljeni tijekom izrade i implementacije Strategije, bit će obrađeni i čuvani sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka i Zakonu o zaštiti tajnih podataka;
- **Zaštita ljudskih prava, osnovnih sloboda i nediskriminacije** – predviđene mjere i aktivnosti će se provoditi uz puno poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda uz zaštitu od diskriminacije po bilo kojem osnovu, sukladno svim međunarodnim instrumentima i domaćim zakonodavstvom;
- **"Nenanošenje štete"** – prilikom kreiranja i provedbe programa i aktivnosti Strategije, posebna pozornost će se posvećivati izbjegavanju negativnih posljedica na okruženje u kojima se provode.

3. OSVRT NA PRETHODNU STRATEGIJU (2015-2020)

Strategija BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015-2020) je treći u nizu strateških dokumenta Vijeća ministara BiH čiji je cilj bio jačanje kapaciteta za prevenciju i odgovor na različite oblike terorizma i nasilnog ekstremizma.

Imajući u vidu trenutak i okolnosti donošenja Strategije, ona se može promatrati kao odgovor na izazov fenomena stranih terorističkih boraca. Ovaj fenomen je istovremeno odredio i fokus Strategije, čije su aktivnosti najčešće bile fokusirane na ISIL-om inspirirani terorizam, iako su postojala nastojanja da se pozornost posveti i drugim pojavnim oblicima nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

Dokument je po svojoj strukturi u najvećoj mjeri temeljen na strukturi Strategije EU za borbu protiv terorizma iz 2005. godine, s definiranim osnovnim ciljem: "Suzbijati sve oblike ekstremističkog i terorističkog djelovanja poštujući vrijednosti demokracije, vladavine prava i ljudskih prava i sloboda – učiniti Bosnu i Hercegovinu prostorom sigurnim za život i rad svih njenih državljana, kao i drugih koji borave na njenom teritoriju". Strategija je imala četiri definirana podcilja:

- (1) Prevencija zločina iz mržnje, radikalizma i terorizma u svim pojavnim oblicima;
- (2) Zaštita kritične infrastrukture;
- (3) Unaprjeđenje procedura istraga i kaznenog progona djela terorizma i sličnih kaznenih djela;
- (4) Odgovor / reakcija na moguće terorističke napade i saniranje njihovih posljedica.

Ključni prioriteti i preventivne aktivnosti Strategije su bili podijeljeni u nekoliko kategorija (otkrivanje i odvratanje, razmjena podataka, razvoj znanja) koje su ukazivale na potrebu multisektorskog i multidisciplinarnog pristupa implementaciji Strategije, posebno u provedbi preventivnih mjera, uključujući širok spektar vladinih, nevladinih, sigurnosnih i vjerskih aktera u sam proces prevencije. Prethodne dvije Strategije u razdoblju važenja od 2006. do 2015. godine nisu imale ovakav karakter i pretežno su se fokusirale na tzv. sigurnosno-represivni pristup.

Mjerodavne institucije koje su realizirale aktivnosti po Strategiji i Akcijskom planu za prevenciju i borbu protiv terorizma:

- Institucije čiji su predstavnici participirali u radu Nadzornog tijela za praćenje provedbe Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (Ministarstvo sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu BiH, Tužiteljstvo BiH, Ministarstvo obrane BiH, Granična policija BiH, Obavještajno sigurnosna agencija BiH, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Služba za poslove sa strancima BiH, Federalno ministarstvo unutarnjih poslova-Federalna uprava policije, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske, Policija Brčko Distrikta BiH, Ministarstvo unutarnjih poslova HNK);
- Ostale institucije / agencije / službe koje nisu iz sigurnosnog sektora su prema Strategiji BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma i njom predviđenim Akcijskim planom (2015-2020) bile mjerodavne za navedene aktivnosti.

Prepoznat je i doprinos civilnog društva, uključujući akademsku zajednicu, vjerske zajednice i medije u aktivnostima koje su imale za cilj unaprjeđenje zajedničkih vrijednosti i ciljeva, pa tako i uloge u okviru prevencije i suprotstavljanja nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu.

Također, uspostavljena je i suradnja s međunarodnim organizacijama koje su imale znatan doprinos u ispunjenju Strategijom i Akcijskim planom predviđenih aktivnosti.

Važno je napomenuti kako su vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH donijele vlastite akcijske planove za provedbu Strategije koje su u skladu s ciljevima i mjerama iz ovog dokumenta i za koje je zakonom utvrđena njihova nadležnost.

Sukladno navedenom, osnovni cilj Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015-2020) je ispunjen ili bar u većini realiziran, odnosno, poduzimane su mjere na suzbijanju, svih oblika nasilno ekstremističkog i terorističkog djelovanja.

Sve mjere i aktivnosti su se provodile poštujući vrijednosti demokracije, vladavine prava i ljudskih prava i sloboda. Pored toga, u određenoj mjeri ispunili su se i podciljevi koji se odnose na prevenciju zločina iz mržnje, radikalizma i terorizma u svim pojavnim oblicima, zaštite infrastrukturnih objekata, unaprjeđenje procedura istraga i kaznenog progona djela terorizma i srodnih kaznenih djela, te odgovor ili reakcija na moguće terorističke napade i saniranje njihovih posljedica.

4. ANALIZA SIGURNOSNIH IZAZOVA U BOSNI I HERCEGOVINI¹

4.1. Opći pokazatelji sigurnosnog stanja u Bosni i Hercegovini

Na području BiH u razdoblju 2016.-2020. godine nije izvršeno niti jedno kazneno djelo koje se može svrstati u terorizam. Nisu zabilježeni podaci da se BiH koristi za pripremu nekog terorističkog djela, ali imajući u vidu kompleksnost ukupnih tendencija u vezi s terorizmom, ova se mogućnost ne može potpuno isključiti.

Pokazatelji sigurnosnog stanja na polju terorizma i nasilnog ekstremizma u BiH tijekom 2016.-2020. godine, uglavnom se dovode u vezu s upućivanjem prijetnji, izvršenjem određenog broja napada na pripadnike pravosudnih, policijskih i političkih struktura, kao i predstavnike medija u BiH, boravkom i povratkom državljana BiH na stranim ratištima zatim djelovanjem i aktivnostima izdiferenciranih sigurnosno-interesantnih osoba ultrakonzervativnih stajališta.

Čimbenici koji se odnose na pojedina lokalna, regionalna i globalna kretanja vezana za različite aspekte sigurnosti (terorizam, različiti oblici nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, te druga djela nasilja i netolerancije različitih motiva), značajno su utjecali na sigurnosne prilike u BiH u prethodnom razdoblju. Ovi čimbenici i dalje imaju kontinuiranu ugrožavajuću dimenziju.

Posebnu sigurnosnu dimenziju predstavlja ambijent za intenziviranje različitih oblika nasilnog ekstremizma pogodnih za jačanje terorističke osnove, kao i formi organiziranog kriminala i korupcije. Također, ekonomsko-socijalno stanje i političko stanje u zemlji, regiji i šire, izravno utječu na stanje ukupne sigurnosti u BiH.

Kada je riječ o nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koja vodi ka terorizmu, trenutni pokazatelji sigurnosne situacije u BiH, promatrani kroz aktualna, ali i ranija saznanja, ukazuju da je BiH u promatranom razdoblju bila stalno suočena i opterećena s mnogim aspektima sigurnosnih pojava, rizika i izazova, a povremeno i konkretnim pojedinačnim prijetnjama, koje dotiču i opterećuju zemlje regije Zapadnog Balkana i šire. Sličan trend je prisutan i u aktualnom trenutku.

4.2. Pandemija Covid-19

Posljedice prouzročene pandemijom COVID-19 neizravno utječu na stanje sigurnosti, kroz stvaranje negativnog ekonomsko-socijalnog ambijenta koji pojačava nezadovoljstvo građana i širi potencijalnu bazu za različite destruktivne, pa i kriminalne aktivnosti.

Kada je riječ o BiH u razdoblju trajanja pandemije, nisu prikupljena saznanja koja bi mogla dovesti u korelaciju pandemiju COVID-19 i eventualne terorističke aktivnosti. U okviru grupacija koje pripadaju radikalnom i ekstremističkom ideološkom spektru u BiH, nisu uočeni novi i drugačiji trendovi nego što su bili i u razdoblju prije izbijanja pandemije.

¹ Dokument izrađen od strane Stručne podgrupe za područje sigurnosti, a na osnovu Informacija o procjeni stanja sigurnosti i mogućih prijetnji u narednom periodu u BiH u vezi s terorizmom, kao i relevantnih podataka sukladno međunarodno preuzetim obavezama koje su dostavljene od strane nadležnih institucija u BiH: Državna Agencija za istrage i zaštitu - SIPA, Obavještajno sigurnosna agencija BiH, Služba za poslove sa strancima, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova - Federalna uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske i Policija Brčko distrikta BiH.

Međutim, neophodno je imati u vidu da većina radikalnih osoba koristi priliku da plasira svoje radikalne ideje upravo u vrijeme pandemije, jer većina osoba boravi u zatvorenim prostorima pri čemu se Internet koristi u znatno većoj mjeri, što u ovom trenutku postaje najučinkovitije mjesto za širenje propagandnih poruka različitog sadržaja, pa i u kontekstu širenja i propagiranja ideja ekstremizma i terorizma.

4.3. Strani teroristički borci - odlazak i povratak sa stranih ratišta

Sigurnosno-interesantni indikatori u proteklom razdoblju uglavnom se dovode u vezu s odlaskom i boravkom državljana BiH na sirijsko-iračkom ratištu, njihovim sudjelovanjem u oružanim sukobima, povratkom sa stranih ratišta te detektiranjem mogućih sigurnosno-interesantnih aktivnosti povratnika.

BiH se uspješno suočila s izazovom prvog organiziranog povratka državljana BiH iz zone sukoba u prosincu 2019. godine, kada su se prema procjenama stekli uvjeti za povratak prve skupine državljana BiH iz Sirije. S tim u vezi se nametnula potreba žurne reakcije i osiguranja neophodnih uvjeta za prihvata istih.

Dana 19. prosinca 2019. godine izvršena je repatrijacija državljana BiH iz Sirije, njih ukupno 25 i to: 7 muškaraca, 6 žena i 11 djece te jedno dijete bez pratnje.

Povratak je uspješno realiziran na kontroliran način, a sukladno pozitivnom zakonodavstvu BiH i međunarodno preuzetim obavezama u području borbe protiv terorizma, te obavezama preuzetim u sklopu članstva BiH u antiterorističkoj i anti-ISIL koaliciji.

Sigurnosno - interesantni indikatori u proteklom razdoblju dovode se u vezu i s odlaskom i boravkom državljana BiH na ukrajinskom ratištu, njihovim sudjelovanjem u oružanim sukobima, povratkom sa stranih ratišta, detektiranjem mogućih sigurnosno-interesantnih aktivnosti povratnika.

4.4. Financiranje terorizma

U smislu financiranja terorizma, a prema Procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma u BiH za razdoblje 2018. - 2022. godina sektor koji je najviše zloporabljjen je bankarski sektor, Western union i sektor nekretnina - prodaja vlastite imovine, a u smislu odlaska stranih terorističkih boraca na strana ratišta. Ovi sektori su iskorišteni za navedenu namjenu kroz vršenje novčanih transakcija koje baš i ne odstupaju od uobičajenih transakcija koje se obavljaju u sklopu svakodnevnih životnih potreba.

Procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma je također obuhvatila i stanje u NVO sektoru i identificirani su određeni nedostaci koji se ogledaju u činjenici da jedinstveni registar uspostavljen, ali nije u cijelosti funkcionalan. Kao nedostaci se također navode i činjenice kako se u NVO sektoru nadzor provodi samo u pogledu financijskog poslovanja u poredne svrhe.

4.5. Ultrakonzervativne religijske skupine koje se mogu povezati s terorizmom ili nasilnim ekstremizmom koji vodi ka terorizmu

Nastavljene ranije aktivnosti pojedinih pripadnika ultrakonzervativnih religijskih skupina u BiH i okruženju koji svojim djelovanjem nastoje proširiti svoje radikalne vjerske pravce i pridobiti nove sljedbenike na području cijele BiH. Ove aktivnosti predstavljaju pogodno tlo za nasilni ekstremizam i radikalizaciju koji mogu voditi ka terorizmu.

U razdoblju 2018. i 2020. godine detektirana je pasiviziranost sigurnosno-interesantnih osoba iz ultrakonzervativnih religijskih struktura s područja BiH. Ipak i pored toga, unutar ove kategorije i dalje je prisutno njihovo verbalno istupanje protiv ustavno-pravnog poretka BiH,

demokracije, tradicionalnih religijskih opredjeljenja i modaliteta ponašanja u BiH, a manji broj najradikalnijih među njima su u svojim istupima, verbalno ili putem Interneta i društvenih mreža, izražavali i pozitivne stavove o ideologiji koju promovira ISIL.

Treba istaknuti i činjenicu da su minimizirane mogućnosti da takvi istupi dožive pozitivan odjek u javnosti u BiH, jer kao takvi nikada nisu uspjeli dobiti značajniju podršku među građanima BiH.

4.6. Ultrakonzervativne, etnonacionalističke i desničarske organizacije i udruženja koja se mogu povezati s terorizmom ili nasilnim ekstremizmom koji vodi ka terorizmu

Raspoloživi podaci ukazuju da je u razdoblju 2016.-2020. godine u kontinuitetu prisutan etnički/nacionalni ekstremizam s negativnim utjecajem na sigurnosni ambijent u BiH. Kao ozbiljna prijetnja po sigurnost, ne samo BiH nego i regije, primijećeni su procesi vezani za porast etno-nacionalnog radikalizma, nerijetko povezanog s religijskim narativima i simbolikom, te porasta desničarskih i euroskeptičnih snaga i pokreta u Europi, i to prvenstveno iz perspektive mogućeg utjecaja tih pokreta i struktura na srodne pokrete i grupacije u regiji.

Njihove aktivnosti se kreću od javnih istupanja pojedinih pripadnika tih organizacija uz uporabu govora mržnje na mjestima javnog okupljanja ili posredstvom određenih Internet portala i drugih medija, pa do ispisivanja grafita, parola, murala i postavljanja i distribucije plakata uvredljivog nacionalističkog sadržaja koji pod plaštom patriotizma izražavaju, promoviraju, šire i potiču nacionalnu, vjersku i rasnu mržnju i netrpeljivost, kao i netrpeljivost i netoleranciju prema LGBT+ populaciji.

Djelovanjem navijačkih skupina u određenim sportskim, ali i drugim javnim manifestacijama na prostoru BiH, pored eksponiranja u navijačkom ekstremizmu (huliganstvu) mogu biti zlouporabljeni od strane radikalnih grupa sa sigurnosnog aspekta.

Raspoloživa saznanja ukazuju i na njihovo prisustvo, odnosno djelovanje pojedinih navijačkih skupina u BiH i njima bliskih ultradesničarskih organizacija i pokreta poznatih i po krajnje ekstremno radikalnim istupima i to uglavnom u etnički osjetljivim sredinama, što utječe na destabilizaciju lokalnih sigurnosnih prilika. Navedeno ukazuje na međusobnu povezanost ovih lica, prvenstveno u iskazivanju ekstremizma i nacionalizma.

4.7. Incidenti motivirani predrasudama i kaznena djela počinjena iz mržnje¹

Usprkos adekvatnom zakonodavnom okviru za provedbu istrage, kazneno gonjenje i suđenje za kaznena djela počinjena iz mržnje, i dalje je prisutan neadekvatan institucionalni odgovor. Ogromna većina incidenata – skoro 80 posto – ostala je u predistražnoj fazi sa slabim izgledima da budu istraženi kao incidenti ili kaznena djela počinjena iz mržnje.

Institucionalni propust u prepoznavanju nasilja iz mržnje dovodi do uskraćivanja prava žrtava na zaštitu i sigurnost i dovodi do nekažnjavanja počinitelja. U heterogenom, postkonfliktnom i podijeljenom BiH društvu, neuspjeh da se pravilno odgovori na ovakve incidente može produbiti podjele i otvoriti prostor za pogoršanje sigurnosne situacije i činjenje teških kaznenih djela. Kada se to dovede u vezu s institucionalnom normalizacijom i banalizacijom ovakvih incidenata, to neizbježno dovodi do nedostatka povjerenja u institucije i podrivanja vladavine prava.

4.8. Zloupotreba interneta i društvenih mreža

Ekstremno-radikalne strukture u BiH u potpunosti su prepoznale ogroman potencijal, veliku prednost i korist masovnih medija i društvenih mreža, jer pružaju maksimalan učinak s

¹ Informacija Misije OEES-a u BiH

minimalnim troškovima, s malo tehničkog znanja i bez velike uporabe vlastitih resursa.

Pojedine društvene mreže se, pored međusobnog komuniciranja i propagiranja radikalnih ideologija, sve intenzivnije koriste za prikupljanje i razmjenu podataka i informacija za prikupljanje novčanih sredstava, vrbovanje, mobilizaciju i obučavanje novih članova, te međusobno umrežavanje i povezivanje.

4.9. Migracije

Vodeći računa o međunarodnim standardima zaštite ljudskih prava, pitanje migracija u postojećim uvjetima može se promatrati i kao sigurnosno pitanje, posebno u smislu mogućeg korištenja migrantskih tokova za kretanje potencijalnih terorista.

Ovaj rizik dodatno apostrofiraju problemi identificirani kroz nadležnosti različitih službi i agencija po pitanju migranata, različite pristupe u postupanju vezanom za migrante, postojeće jezične barijere, nepoznate tokove novca koji koriste migranti, nemogućnost utvrđivanja identiteta, nepostojanje jasnih procedura i instrukcija, te nedovoljnu suradnju organa, agencija i službi u postupanju s migrantima, kao i niz drugih limitirajućih čimbenika identificiranih u praksi. Sve ovo ostavlja prostor da se fluktuacija migranata promatra između ostalog i kao sigurnosno pitanje u kontekstu terorizma.

5. RODNA KOMPONENTA I NJEN ZNAČAJ u prevenciji terorizma te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu

Ravnopravnost spolova je jedan od osnovnih principa međunarodnog prava, a BiH domaćim zakonodavnim okvirom te usvajanjem međunarodnih konvencija i deklaracija pokazuje opredijeljenost za očuvanje ovih principa. Rezolucije VSUN 1325 (2000) i 2242 (2015) prepoznaju potrebu uključivanja žena u sprječavanje sukoba i upravljanje sukobima, kao i na prevenciju i borbu protiv nasilnog ekstremizma. Aktivno sudjelovanje žena doprinosi učinkovitoj prevenciji konflikata, izgradnji mira te prevenciji terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

Strategija za prevenciju i borbu protiv terorizma u BiH 2021-2026. prepoznaje potrebu za razumijevanje iskustava muškaraca i žena kada su žrtve terorizma i nasilnog ekstremizma, kada ovakva djela potiču i čine te kada su korisnici penitencijarnih tretmana i programa. Strategija uzima u obzir kršenje ljudskih prava žena, rodno temeljeno nasilje nad ženama i djecom koje vrše ili na koje pozivaju terorističke i nasilno ekstremističke skupine. Prepoznata je i potreba za kontinuiranim unaprjeđenjem razumijevanja iskustava društvenog i političkog konteksta unutar kojeg se odigrava rodna dinamika.

Tijekom implementacije Strategije radit će se na povećanju znanja i svijesti o načinima na koje nasilni ekstremizam i radikalizacija koji vode ka terorizmu utječu na djevojke i žene u BiH, te na koji način pružiti adekvatnu zaštitu ženama, djevojkama i djevojčicama u situacijama kada su izložene djelovanju i utjecaju tih skupina. Potreban je kontinuiran rad na podizanju svijesti u vezi s čimbenicima i motivima koji vode do radikalizacije djevojaka i žena i njihovog pridruživanja nasilno ekstremističkim skupinama. Jačanje aktivnog sudjelovanja djevojaka i žena u prevenciji nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu jedan je od načina borbe protiv terorizma. Istovremeno, Strategija predviđa aktivnosti koje nisu samo fokusirane na žene i djevojčice, već i aktivnosti kojima se pokušavaju razumjeti, dekonstruirati i prevladati štetni rodni stereotipi uključujući ranjivost muškaraca i dječaka.

Većini nasilno ekstremističkih skupina zajedničko je to što se pod krinkom očuvanja "tradicionalnih obiteljskih" vrijednosti protive ljudskim pravima žena, pravima LGBT+ osoba i njihovom aktivnom sudjelovanju u društvenom i političkom

životu. U samoj srži takvih ideologija je potreba kontroliranja žena, isključivanja i kažnjavanja onih čija seksualna orijentacija, rodni identitet i iskazivanje nisu tome sukladni. Posebne mete nasilno-ekstremističkih skupina mogu biti istaknuti aktivisti i aktivistkinje, te javni događaji vezani za prava žena i LGBT+ osoba, no sukladno principu "nenanošenje štete" potrebno je ove rizike sagledati proporcionalno s ljudskim pravima žena i LGBT+ osoba, primarno njihovom slobodom okupljanja, ali i drugim ljudskim pravima i slobodama kako potencijalne mjere prevencije i zaštite od terorizma, te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu ne bi dodatno urušile položaj žena i LGBT+ osoba u našem društvu.

S druge strane, žene mogu imati ključnu ulogu u nasilno ekstremističkim pokretima, utjecati na prijenos njihovih ideologija s jedne generacije na drugu i tako ih održavati živim.

BiH, kao i ostale države Europe, bila je suočena s odlaskom lica na strana ratišta u Siriju i Irak. Uzimajući u obzir da od ukupnog broja državljana BiH koji čekaju repatrijaciju, većinu čine žene i djeca, ova Strategija predviđa različite vrste intervencija njihove rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije (RRR).

6. STRATEŠKI CILJEVI

Kao što je ranije naglašeno u uvodnom dijelu, ova Strategija kao temeljni cilj postavlja učinkovitu prevenciju i suprotstavljanje svim oblicima terorizma, odnosno nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, poštujući pritom vrijednosti demokracije, vladavine prava i ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Sukladno tome, Strategija se realizira kroz četiri strateška cilja:

A. PREVENCIJA terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu	B. ZAŠTITA građana i infrastrukture, smanjenje ranjivosti na napade, uključujući poboljšanu sigurnost granica i prijevoza
D. UNAPRJEĐENJE procedura istraga, kaznenog progona, penitencijarnog i postpenalnog tretmana u slučajevima terorizma i srodnih kaznenih djela	C. ODGOVOR/REAKCIJA na moguće terorističke napade i saniranje njihovih posljedica

A. PREVENCIJA terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu

Preventivne aktivnosti zahtijevaju općedruštveni pristup, uspostavljanje političkih, socio-ekonomskih i drugih preduvjeta kroz uključivanje svih društvenih aktera u BiH u cilju sveobuhvatnog i učinkovitog preventivnog djelovanja. Strategija definira prioritete u oblasti prevencije terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu. Jačanje uloge društvenih korektiva od obitelji, preko socijalnih i zdravstvenih službi, institucija obrazovanja, akademske zajednice, organizacija civilnog društva, vjerskih zajednica i medija, predstavlja ključni element ovoga procesa unaprjeđenjem postojećih i razvijanjem novih programa prevencije.

Preventivne mjere će se provoditi kroz suradnju institucija i agencija na svim razinama vlasti u BiH s građanima i organizacijama civilnog društva. Poseban naglasak stavit će se na rad policije u zajednici, javno-privatno partnerstvo, razvoj

ciljanih programa za ranjive lokalne zajednice, sudjelovanje vjerskih zajednica, te mladih i žena.

Prioritetne mjere u oblasti prevencije terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu uključuju:

A.1. Jačanje društvene otpornosti

Razvijat će se i provoditi ciljne kampanje usmjerene na podizanje svijesti o štetnim posljedicama terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, kao i svim njihovim oblicima, uzrocima i rizicima, uključujući i bioterorizam.

Ova prioritetna mjera podrazumijeva veću uključenost regulatornih tijela, medija i online prostora te jačanje njihovog djelovanja u preventivnim programima, kao i unaprjeđenje standarda, alata i modela informiranja javnosti. Unaprijedit će se kapaciteti medija u izvještavanju u okviru prevencije i suzbijanja nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, kao i o njihovim pojavnim oblicima.

Nadalje, obuhvaća jačanje suradnje nadležnih tijela i organizacija civilnog društva u cilju suzbijanja govora mržnje u javnom prostoru i promociju pozitivnih narativa. Dio mjere je također pružanje potpore organizacijama civilnog društva usmjerenim ka prevenciji govora mržnje i kaznenih djela počinjenih iz mržnje. Pored toga naglasak će se staviti na osnaživanje interkulturalnog i međureligijskog dijaloga, kao i zajedničke i samostalne preventivne aktivnosti vjerskih zajednica.

Mjere će uključivati i aktivnosti promoviranja vrijednosti demokracije, ravnopravnosti spolova, vladavine prava, tolerancije, dijaloga i razvoja kritičkog mišljenja kroz specifične edukativne, nastavne i izvannastavne programe za mlade.

Unaprjeđenje i razvoj sustava rada policije u zajednici u svrhu suzbijanja nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu i jačanja sigurnosne kulture u zajednici će također biti predmet djelovanja.

A.2. Odvraćanje od nasilnog ekstremizma i terorizma

Ova prioritetna mjera omogućava jačanje kapaciteta sustava obrazovanja i sustava socijalne i zdravstvene zaštite za rano prepoznavanje i odvrćanje ranjivih osoba i skupina od nasilnog ekstremizma i terorizma.

U cilju ranog prepoznavanja i preventivnog djelovanja, provodit će se učinkovito praćenje, analiza i razmjena svih informacija i podataka koje se odnose na osobe i skupine povezane s terorizmom, nasilnim ekstremizmom i radikalizacijom koji vode ka terorizmu. Uspostavit će se održiv model suradnje s civilnim društvom, uključujući akademsku zajednicu i medije u cilju unaprjeđenja odgovora na navedene izazove.

Ova mjera podrazumijeva unaprjeđenje kapaciteta ustanova obrazovanja, socijalne zaštite i zaštite mentalnog zdravlja na prepoznavanju i pružanju intervencije osobama u riziku, mladima i marginaliziranim skupinama. U suradnji s institucijama obrazovanja i zavodima i agencijama za zapošljavanje na svim razinama, pružat će se potporu mladim i nezaposlenim osobama kako bi se unaprijedio njihov socio-ekonomski status i smanjio rizik od nasilnog ekstremizma. Pored toga, uspostaviti će se i provoditi programi rodne ravnopravnosti i prevencije nasilja nad ženama kao i suzbijanja svih vrsta diskriminacije.

Poticat će se uspostavljanje multidisciplinarnih timova u cilju rane detekcije čimbenika rizika i osoba u riziku od radikalizacije u nasilni ekstremizam te pružanju ciljanih intervencija.

A.3. Rehabilitacija, reintegracija i resocijalizacija u zavodskom i izvanzavodskom okruženju

Programi i aktivnosti reintegracije, rehabilitacije i resocijalizacije (u daljem tekstu: RRR programi) sadržat će

kratkoročne, srednjoročne i dugoročne mjere iz oblasti sigurnosti, zdravstvene i socijalne zaštite, osiguranja pristupa obrazovanju, mjera za ekonomsku potporu i zapošljavanje, pravnu pomoć, kao i druge potrebne mjere u zavodskom i izvanzavodskom okruženju. Ova mjera također podrazumijeva pružanje potpore jačanju sustava izvršenja kaznenih sankcija u naporima usmjerenim na postizanje održive rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije osuđenih osoba za terorizam ili srodna kaznena djela nakon odsluženja zatvorske kazne i povratka u lokalne zajednice.

Programi u RRR usmjereni su ka odvrćanju ranjivih osoba i skupina da odaberu nasilni ekstremizam i terorizam kao sredstvo za postizanje svojih ciljeva. U tom kontekstu, poseban naglasak potrebno je dati mjerama kojima se preveniraju i sprječavaju procesi indoktriniranja u terorističke ideologije, posebno onih njegovih oblika koji sadržavaju jasne elemente poticanja na terorizam, bilo izravno ili neizravno, javnog veličanja odnosno promoviranja djela terorizma, te regrutiranje za terorizam. Programi su također usmjereni na pojedince radikalizirane u nasilje, što može uključivati ali se ne ograničava na činjenje terorističkih djela, a ponekad i njihove obitelji, kao i na one koji nisu ušli u zavodski sustav.

Programi prevencije provodit će se podjednako u zavodskom okruženju s ciljem prevencije radikalizacije, kao i širenja, indoktrinacije i usvajanja ekstremističkih ideologija koje vode ka terorizmu, kao i definiranja, usvajanja i provedbe programa rehabilitacije i programa pripreme za reintegraciju bivših zatvorenika u lokalnu zajednicu nakon odsluženja zatvorske kazne.

Uspješnost i učinkovitost realizacije RRR programa i aktivnosti reintegracije, rehabilitacije i resocijalizacije u velikoj mjeri ovisit će od razine uspostavljene suradnje između različitih agencija. U tom smislu uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira u cilju unaprjeđenja suradnje između kazneno-popravnih zavoda, ministarstava pravde u BiH,¹ agencija za provedbu zakona, sustava socijalne zaštite i zaštite mentalnog zdravlja je jedan od temeljnih strateških prioriteta. Međuinstitucionalna suradnja je od ključne važnosti u pogledu postizanja učinkovite rehabilitacije zatvorenika, pripreme za otpust, pružanja post-penalne zaštite i postupanja s bivšim zatvorenicima osuđenim za kaznena djela terorizma i srodna djela. Post-penalna potpora podrazumijeva aktivnu koordinaciju i komunikaciju između različitih institucija na svim razinama vlasti u cilju sprječavanja recidivizma i postizanja uspješne rehabilitacije i reintegracije.

RRR programi obuhvatit će i obitelji osuđenih lica kao i povratnike sa stranih ratišta, uključujući žene i djecu. U realizaciji RRR programa potrebno je osigurati uključivanje svih relevantnih sudionika kao što su centri za socijalni rad, centri za zaštitu mentalnog zdravlja, zavodi za zapošljavanje, institucije formalnog i neformalnog obrazovanja, obitelji, mentori, relevantni predstavnici lokalne zajednice, organizacije civilnog društva, religijske zajednice i agencije za provedbu zakona.

A.4. Suzbijanje zlouporabe komunikacijskih i informacijskih tehnologija

Ova prioritetna mjera podrazumijeva daljnju modernizaciju sustava ranog prepoznavanja i preventivnog djelovanja, uključujući unaprjeđenje zaštite informacijsko-komunikacijskih sustava institucija od terorističkih prijetnji te identifikacije potencijalnih terorista kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Težit će se potpunoj implementaciji međunarodnih standarda u domeni kibernetičke sigurnosti u cilju praćenja i suzbijanja zlouporabe interneta u terorističke svrhe.

¹ Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde i Ministarstvo pravde Republike Srpske.

Pored toga, naglasak će se staviti na suzbijanje govora mržnje počinjenog putem interneta i sprječavanje pristupa sadržajima koji potiču na nasilni ekstremizam, radikalizaciju i terorizam, opravdavaju ga ili veličaju. Poticat će se prepoznavanje, praćenje i sprječavanje širenja terorističkih sadržaja na Internetu i korištenje učinkovitih strateških komunikacijskih mjera.

Poticat će se provedba programa promocije medijske i informacijske pismenosti te podizanje svijesti mladih putem interneta i društvenih mreža o fenomenima nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

A.5. Preventivne sigurnosne mjere

U sklopu preventivnog djelovanja sigurnosnih agencija, ova prioritarna mjera obuhvaća jačanje kapaciteta i procedura za prikupljanje, analizu i razmjenu operativnih, obavještajnih, finansijsko-obavještajnih i kriminalističko-obavještajnih podataka i saznanja o aktivnostima koje ukazuju na planiranje ili počinjenje kaznenih djela terorizma i povezanih s terorizmom.

Nadalje, nadležni organi u suradnju sa sigurnosnim agencijama će unaprijediti sustav za kontrolu granice i sustav procedura prije izdavanja viza u cilju identifikacije potencijalnih terorista.

Jačat će se kapaciteti za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, u finansijskom i nefinansijskom sektoru, s posebnim naglaskom na jačanje administrativnog nadzora, prepoznavanje opasnosti od financiranja terorističkih aktivnosti, zlouporabu kriptovaluta u financiranju terorističkih aktivnosti i razmjenu informacija između nadležnih organa.

B. ZAŠTITA građana i infrastrukture, smanjenje ranjivosti na terorističke napade, uključujući poboljšanu sigurnost granica i prijevoza

U području zaštite građana i infrastrukture, smanjenja ranjivosti na terorističke napade, uključujući poboljšanu sigurnost granica i prijevoza od terorizma utvrđene su potrebe za daljnjim unaprjeđenjem sustava za ranu detekciju i prepoznavanje kredibilnih prijetnji.

Ova prioritarna mjera podrazumijeva unaprjeđenje metodologija za procjenu realnog rizika i ugroženosti od terorističkih napada sukladno međunarodnim standardima. Unaprijedit će se pravovremena razmjena podataka između nadležnih institucija na svim razinama u BiH iz postojećih sigurnosnih baza podataka sukladno zakonskim obvezama i potpisanim sporazumima. Jačat će se kapaciteti i unaprjeđenje međusobne komunikacije, suradnje i koordinacije na svim razinama u BiH, kao i suradnje s međunarodnim agencijama.

Jačat će se kapaciteti i razvijati procedure praćenja, evidencije, analize te nadzora u segmentu prijevoza, skladištenja i korištenja oružja, vojne opreme, streljiva i minsko-eksplozivnih sredstava (MiMES-a), odnosno sredstava dvojne namjene, kemijskog, biološkog, radioaktivnog i nuklearnog materijala (CBRN) kao i njihovog unutarnjeg i vanjskog prometa. Jačat će se i međuinstitucionalna suradnja u BiH, kao i suradnja s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA) u smislu potpore za nuklearnu sigurnost.

Nadalje, uspostaviti/unaprijediti će se legislativni i regulatorni okvir za identifikaciju, zaštitu i otpornost kritične infrastrukture te poboljšati zaštita javnih prostora i mekih ciljeva¹.

Unaprijediti će se suradnja institucija za provedbu zakona specijaliziranih za borbu protiv terorizma s timovima za odgovor na kompjuterske incidente (CERT-ovima) u BiH.

U cilju učinkovite kontrole granice i mjera u oblasti viznog režima te zaštite informacijsko-komunikacijskih sustava, unaprijediti će se Migracijski informacijski sustav (MIS) između ostalog uvođenjem biometrijskog modula, a zbog prilagodbe potrebama i korištenju institucija i agencija te daljnjeg usklađivanja sa standardima EU.

C. ODGOVOR / REAKCIJA na moguće terorističke napade i saniranje njihovih posljedica

U slučaju terorističkog napada, nužna je pravovremena identifikacija i kvalifikacija događaja kao terorističkog napada kao i adekvatna reakcija nadležnih institucija.

Razvijat će se metodologije upravljanja kriznim situacijama na svim razinama u BiH sukladno pozitivnim propisima u BiH i međunarodnim standardima.

Primjenjivat će se sustav zaštite i spašavanja, te implementacija strateških okvira i planova iz oblasti saniranja posljedica prirodnih i drugih nesreća, u svrhe suočavanja s eventualnim terorističkim napadima i njihovim posljedicama. Jačat će se koordinacija na svim razinama u smislu razmjene operativnih, obavještajnih i policijskih podataka.

S obzirom na nedostatke u pogledu standardnih operativnih procedura te civilno-vojne suradnje u odgovoru na terorističke napade i saniranju njihovih posljedica, unaprijediti će se suradnja i koordinacija te kapaciteti nadležnih struktura za mobiliziranje resursa institucionalnog, vojnog i privatnog sektora, kroz unaprjeđenje i operacionalizaciju dokumenta Plan civilno-vojne suradnje. U smislu zaštite žrtava terorističkih i srodnih djela, uspostaviti će se mehanizmi za svaki vid pomoći žrtvama, a posebno socijalna i zdravstvena pomoć.

U oblasti odgovora na teroristički napad i njegove posljedice, jačat će se suradnja i pravovremena razmjena podataka s drugim državama te međunarodnim partnerima i organizacijama.

D. UNAPRJEĐENJE procedura istraga, kaznenog progona, penitencijarnog i postpenalnog tretmana u slučajevima terorizma i srodnih kaznenih djela

Fokus prioritarnih mjera u ovoj oblasti je na ranom detektiranju i dokumentiranju pojava koje mogu ukazivati na postojanje planova i aktivnosti, odnosno ranoj identifikaciji pojedinaca, skupina i mreža koje pokazuju namjere za počinjenje ovih kaznenih djela.

S tim u vezi, unaprijediti će se međunarodna pravosudna, policijska, operativna i obavještajna suradnja, te međunarodna koordinacija i razmjena informacija i podataka, kroz suradnju s INTERPOL-om, EUROPOL-om, EUROJUST-om.

Također unaprijediti će se procedure prikupljanja, analize, suradnje i razmjene operativnih, obavještajnih, finansijsko-obavještajnih, informacijsko-sigurnosnih i kriminalističko-obavještajnih podataka o aktivnostima koje ukazuju na planiranje ili počinjenje kaznenih djela terorizma i povezanih kaznenih djela. Poboljšat će se procedure za elektronski pristup bazama podataka i registrima koje mogu sadržavati informacije od značaja za institucije i agencije za provedbu zakona u BiH.

Posebno težište istražno-represivnih aktivnosti stavit će se na oblasti: terorističke propagande i poticanje (posebno putem interneta), kibernetički terorizam, vrbovanje radi terorističkih aktivnosti, financiranje terorizma, davanje bilo kakve podrške teroristima, te davanja uputa ili činjenja dostupnim teroristima bilo kakvih sredstava koji mogu poslužiti za izvršenje kaznenih djela terorizma. Nadalje, razvijat će se i jačati mehanizmi suradnje institucija i agencija za provedbu zakona u BiH, pravosudnih organa i pružatelja usluga u BiH i inozemstvu s

¹ Meka meta/cilj je osoba ili stvar koja je relativno nezaštićena ili ranjiva, posebno u odnosu na teroristički napad. Tipične "meke/ciljevi" su civilne lokacije na kojima se okupljaju nenaoružani ljudi u velikom broju; primjeri uključuju nacionalne spomenike, bolnice, škole, sportske arene, hotele, kulturne centre, kina, kafiće i restorane, vjerske objekte, noćne klubove, trgovačke centre, lokacije za prijevoz, itd.

ciljem pribavljanja podataka vezanih za kaznena djela terorizma i povezanih s terorizmom na internetu.

Poticat će se usklađivanje materijalne i procesne odredbe kaznenog zakonodavstva s međunarodnim okvirom u oblasti suzbijanja terorizma i nasilnog ekstremizma. Nastojat će se poboljšati kapaciteti i legislativa za borbu protiv pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti zbog usklađivanja s relevantnom pravnom stečevinom EU, relevantnim instrumentima UN-a te preporukama MONEYVAL-a i FATF-a¹. Dodatni naglasak će se staviti na unaprjeđenje pravnog okvira za izvršenje kaznenih sankcija koji izravno ili neizravno imaju utjecaj na postupanje s osobama osuđenim za kazneno djelo terorizma i srodna djela.

Kontinuirano će se raditi na unaprjeđenju istražnih i obavještajnih kapaciteta institucija i agencija za provedbu zakona u BiH, kao i kapaciteta pravosudnih organa u oblasti procesuiranja kaznenih djela terorizma i povezanih kaznenih djela. Važno je naglasiti kako će se zaštita svjedoka i žrtava te postupanje sa ženama u svim fazama kaznenih postupaka za kaznena djela terorizma i srodna djela provoditi sukladno najvišim standardima zaštite ljudskih prava, uključujući i rodno osjetljiv pristup.

Kazneno-popravne ustanove (KPU) mogu predstavljati plodno tlo za radikalizaciju zatvorenika i širenje nasilnih ekstremističkih ideologija koje u konačnici predstavljaju veliku opasnost kako za "redovitu" zavodsku populaciju, tako i za društvo u cjelini. U tom smislu pozornost će se usmjeriti na uspostavu mehanizama za smanjenje negativnog utjecaja koji radikalizirani zatvorenici mogu imati na druge zatvorenike. Unaprjedit će se mehanizam međuagencijske suradnje i razmjene informacija na strateškoj i operativnoj razini između kazneno-popravnih zavoda i ostalih relevantnih institucija. Razvijat će se programi obrazovanja, obuke i profesionalnog razvoja zavodskog osoblja u pogledu prevencije zavodske radikalizacije i postupanja sa zatvorenicima, uz potpuno poštovanje međunarodnih i europskih standarda iz oblasti zaštite ljudskih prava.

U cilju postizanja učinkovitog postupanja s osobama osuđenim za kazneno djelo terorizma i srodna djela, poticat će se uspostava pravnog okvira za unaprjeđenje međuagencijske suradnje i razmjene informacija na strateškom i operativnom nivou između kazneno-popravnih zavoda, agencija za provedbu zakona, centara za socijalni rad i drugih nadležnih institucija. Posebna pozornost će se posvetiti izradi pred-otpusnih i post-penalnih strategija te programa postupanja.

7. IZRADA AKCIJSKIH PLANOVA I IMPLEMENTACIJA STRATEGIJE

Akcijski plan za provedbu Strategije za prevenciju i borbu protiv terorizma (2021-2026) izrađuje se u cilju provedbe strateških mjera s težištem na područja prevencije i borbe protiv terorizma, prevencije nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu i kaznenih djela počinjenih iz mržnje. Ovaj Akcijski plan donosi Vijeće ministara BiH, a na prijedlog Radne skupine.

Entitetske vlade te vlada Brčko Distrikta BiH donose vlastite akcijske planove za provedbu Strategije koje su u skladu s ciljevima i mjerama iz ovog dokumenta i za koje je zakonom utvrđena nadležnost entitetskih i institucija Brčko distrikta BiH. Rok za izradu je 90 dana od dana usvajanja Strategije.

U izradi svih Akcijskih planova potrebno je identificirati mjere koje proizilaze iz Strategije za provedbe prioritarnih ciljeva te pojasniti način eventualne provedbe pobrojanih ključnih

prioriteta definiranih kroz stubove Strategije. Akcijski planovi na razinama entiteta i Brčko distrikta BiH su u obvezi pratiti Strategiju. Nositelji aktivnosti i predloženi rokovi su dati okvirno od strane članova Radne skupine, kako bi se olakšala izrada Strategijom predviđenih akcijskih planova te postigla određena razina vremenske usklađenosti u provedbi prioritarnih ciljeva.

Implementacija Strategije će se odvijati kroz sve razine vlasti sukladno ustavnim i zakonskim ovlaštenjima institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, a kroz izradu/revidiranje akcijskih planova koji će pratiti ciljeve i mjere Strategije, te uspostavljanjem modela nadzora i evaluacije.

Posebnom Odlukom Vijeća ministara BiH uspostaviti će se Koordinacijsko tijelo za praćenje implementacije Strategije. Koordinacijsko tijelo činit će predstavnici nadležnih institucija/agencija sa svih razina vlasti po odluci Vijeća ministara BiH. Mandat ovog tijela će biti vezan za razdoblje implementacije Strategije.

Koordinacijsko tijelo jednom godišnje podnosi izvješće Vijeću ministara BiH o progresu u implementaciji Strategije s prijedlogom razmatranja od strane Vijeća ministara BiH te dostave na razmatranje i nadležnim povjerenstvima Parlamenta BiH. Ova izvješća mogu sadržavati i prijedloge za donošenje novih mjera, odnosno kreiranje dodatnih programa i projekata u svrhu potpunog ostvarenja temeljnih ciljeva, vizije i misije Strategije. Izvješće o implementaciji Strategije bit će sačinjeno za svaku kalendarsku godinu i dostavljeno Vijeću ministara BiH.

Izvješće će obuhvatiti informaciju o stupnju implementacije strateških mjera i ciljeva razrađenih i realiziranih kroz akcijski plan na razini BiH i akcijske planove Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH. Izvješća o realizaciji Strategije Vlada Entiteta i Brčko distrikta BiH činit će aneks Izvješća o realizaciji Strategije.

Implementacija akcijskih planova će se odvijati uz punu suradnju i koordinaciju među institucijama na svim razinama vlasti u BiH, uključujući organizacije civilnog društva.

ANEKS - I

1. USKLAĐENOST STRATEGIJE SA ZAKONODAVNIM, STRATEŠKIM I MEĐUNARODNIM OKVIROM

Ciljevi i mjere Strategije usklađeni su sa zakonskim i strateškim okvirom na svim razinama u BiH, te u najvećoj mjeri uzimaju u obzir odgovarajuće međunarodne dokumente UN-a, Vijeća Europe, EU i OEES-a.

Strategija slijedi i unaprjeđuje principe utvrđene dokumentom Sigurnosna politika BiH iz 2006. godine, te trima prethodnim Strategijama usvojenim 2006., 2010. odnosno 2015. godine.

BiH je ratificirala i uskladila zakonodavstvo s relevantnim **univerzalnim instrumentima UN-a za borbu protiv terorizma i instrumentima Vijeća Europe**.²

Zakonodavni i strateški okvir, mjere i aktivnosti trebaju težiti potpunom usklađivanju s ključnim dokumentima Vijeća sigurnosti UN-a, EU i OEES iz oblasti prevencije i borbe protiv nasilnog ekstremizma, radikalizacije koja može voditi terorizmu i terorizma, uključujući:

Rezolucije Vijeća sigurnosti: broj 1267 (1999) o zabrani određena djela terorizma; broj 1373 (2001) koja predviđa zakonodavni, regulatorni i institucionalni okvir za borbu protiv terorizma; broj 1377 (2001) sa ministarskom deklaracijom o globalnoj borbi protiv terorizma; broj 1566 (2004) o pojmu terorizma i finansijskih mjera za borbu protiv terorizma; broj 2396 (2017) koja poziva na strategije kaznenog gonjenja, rehabilitacije i reintegracije; broj 2195 (2014) o osudi svih oblika

¹ Vidi: <https://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>

² Lista ovih instrumenata se nalazi u poglavlju 2. ovog Aneksa.

terorizma; broj 2170 i 2178 (2014) o kaznenom gonjenju, rehabilitaciji i reintegraciji FTF-i sprječavanje radikalizacije u terorizam; broj 2242 (2015) o ulozi žena; broj 2250 (2015) o prevenciji nasilnog ekstremizma; broj 2322 (2016) te 2341 i 2354 (2017) o međunarodnoj suradnji u prevenciji i borbi protiv terorizma; broj 2462 (2019) o financiranju terorizma i sprječavanju pranja novca; broj 2467 (2019) o zabrani seksualnog i rodno zasnovanog nasilja.

Dokumenti EU: Uredba Vijeća (EZ) o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (2580/2001, 2001); Okvirna odluka EU o suzbijanju terorizma (2002, 2008); Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europski program sigurnosti (COM, 2015); Odluka Vijeća (EU, Euratom) o stavljanju izvan snage Odluke 2007/124/EZ, Euratom o utvrđivanju posebnog programa "Sprječavanje, pripravnost i upravljanje posljedicama terorizma i drugih rizika povezanih sa sigurnošću" kao dijela Općeg programa sigurnosti i zaštite sloboda za razdoblje od 2007. do 2013. (2015/457, 2015); Direktiva EU Europskog parlamenta i Vijeća o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (2013/40, 2013); Uredba (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (EUROPOL) (2016/794, 2016); Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o Akcijskom planu za jačanje borbe protiv financiranja terorizma (COM, 2016); Uredba (EU) 2021/784 Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu; Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela; Direktiva (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije; Direktiva (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća o nadzoru nabave i posjedovanja oružja (91/477/EEZ, 2017); Zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju EU-a u borbi protiv terorizma (2017/853, 2017); EU Direktiva 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju terorizma (2017); Odluka Vijeća (EU) 2022/895 o odobravanju otvaranja pregovora u ime Europske unije o sveobuhvatnoj međunarodnoj konvenciji o borbi protiv uporabe informacijskih i komunikacijskih tehnologija u kriminalne svrhe (2022/895, 2022).

Dokumenti OESS-a: Plan akcije za borbu protiv terorizma – Bukurešt (2001); Povelja o prevenciji i borbi protiv terorizma (2002); Ministarska izjava o prevenciji i borbi protiv terorizma (2004); Ministarsko vijeće (Ljubljana, 2005); Ministarska vijeća (Madrid – 2007 i Helsinki – 2008) o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda u primjeni mjera protiv terorizma; Ministarsko vijeće (Atena, 2009) o primjeni međunarodnog pravnog okvira protiv terorizma i međunarodna suradnja; Deklaracija Ministarskog vijeća o ulozi OESS-a u borbi protiv fenomena FTF u kontekstu UNSCR 2170 i 2178 (2014); OESS-ODIHR Vodič: Prevencija terorizma i suzbijanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu: Pristup kroz rad policije u zajednici (2014); Ministarska vijeća (Beograd – 2015 i Hamburg – 2016) o sveobuhvatnom pristupu u prevenciji nasilnog ekstremizma; Deklaracija Ministarskog vijeća o naporima OESS-a u oblasti prevencije i borbe protiv terorizma/nasilnog ekstremizma (2016); Ministarska vijeća (Basel – 2014 i Beč – 2017) o prevenciji i sprječavanju financiranja terorizma i uporabi interneta u terorističke svrhe; Vanzatvorska rehabilitacija i reintegracija u prevenciji i suprotstavljanju nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu - Vodič za kreatore politika i praktičare u jugoistočnoj Europi (2020);

Zaštita ljudskih prava u zatvorima uz prevenciju radikalizacije koja vodi do terorizma ili nasilja: Vodič za monitore (ODIHR-PRI, 2021); Upravljanje granicom i ljudska prava: Prikupljanje, obrada i razmjena osobnih podataka i korištenje novih tehnologija u borbi protiv terorizma, u kontekstu slobode kretanja (ODIHR, 2021).

Strategija uzima u obzir i preporuke FATF-a koje definiraju okvir mjera koje države trebaju primijeniti kako bi spriječile pranje novca i financiranje terorizma, kao i financiranje širenja oružja za masovno uništenje.

Ovaj strateški dokument inkorporira i ključne elemente Akcijskog plana UN-a za prevenciju nasilnog ekstremizma (2016); Globalne strategije Ujedinjenih naroda za borbu protiv terorizma (2006); Strategije Europske unije za borbu protiv terorizma (2005); Strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i regrutiranje terorista (2014).

Strategija se temelji na zakonodavstvu u BiH, uključujući:

- kaznene zakone BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- zakone o kaznenom postupku BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- zakone o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora, drugih mjera i prekršaja BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- zakone o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- Zakon o programu zaštite svjedoka;
- Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranju terorističkih aktivnosti;
- Zakon o strancima;
- Zakon o primjeni određenih privremenih mjera radi učinkovite provedbe mandata međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju te drugih međunarodnih restriktivnih mjera;
- Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH;
- Zakon o zaštiti osobnih podataka BiH;
- Zakon o zaštiti tajnih podataka BiH;
- Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima BiH;
- zakone o prekršajima BiH, FBiH, kantona, RS i Brčko Distrikta BiH;
- zakone o javnom redu i miru FBiH, kantona, RS i Brčko Distrikta BiH;
- zakone iz oblasti zdravstvene i socijalne zaštite i obrazovanja RS, FBiH, kantona i Brčko distrikta BiH;
- zakone o parničnom i vanparničnom postupku BiH, FBiH, RS i Brčko Distrikta BiH;

Strategija uzima u obzir i druge strateške dokumente i akcijske planove u BiH, kao što su:

- Strategija za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja (2021-2025);
- Deklaracija PA BiH protiv govora mržnje (2016);
- Procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma u BiH i Akcijski plan za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma u Bosni i Hercegovini (2018-2022);
- Strategija integriranog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini (2019 -2023);
- Akcijski plan za provedbu rezolucije Vijeća sigurnosti UN 1325 "Žene, mir i sigurnost" (2018-2022);
- Smjernice za strateški okvir kibernetičke sigurnosti u BiH.

Strateške mjere i aktivnosti predviđene Akcijskim planom kontinuirano će se usklađivati s domaćim zakonskim i strateškim okvirom iz oblasti borbe protiv organiziranog kriminala, pranja novca i financiranja terorizma, zaštite i spašavanja, kibernetičkog

kriminala i sigurnosti, trgovine ljudima, krijumčarenja oružjem, ugrožavanja sigurnosti granice i upravljanja granicom, migracija i azila te međunarodnim okvirom iz oblasti prevencije nasilnog ekstremizma i terorizma i borbe protiv terorizma.

Ovaj Aneks je dinamičan dokument koji će se kontinuirano dopunjavati s novim propisima i međunarodnim standardima iz ove oblasti.

2. LISTA MEĐUNARODNIH DOKUMENATA

2.1. Univerzalni instrumenti UN-a za borbu protiv terorizma:

- Konvencija o kaznenim djelima i nekim drugim aktima izvršenim u zrakoplovu – Tokijska konvencija (1963);
- Konvencija o suzbijanju nezakonite otmice zrakoplova (1970) – Protokol uz ovu Konvenciju iz 2010. godine;
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih akata usmjerenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva (1971) – Protokol uz ovu Konvenciju (1988);
- Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju kaznenih djela lica pod međunarodnom zaštitom, uključujući i diplomatske agente (1973);
- Međunarodna konvencija protiv uzimanja taoca (1979);
- Konvencija o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala (1980);
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih djela protiv sigurnosti pomorske plovidbe (1988) – Protokol uz ovu Konvenciju (2005);
- Protokoli za suzbijanje nezakonitih djela protiv sigurnosti platformi za bušenje nafte koje se nalaze u epikontinentalnom pojasu (1988, 2005);
- Konvencija o obilježavanju plastičnih eksploziva radi njihove detekcije (1991);
- Međunarodna konvencija o sprječavanju terorističkih napada bombama (1997);
- Međunarodna konvencija o suzbijanju financiranja terorizma (1999);
- Međunarodna konvencija o sprječavanju djela nuklearnog terorizma (2005);
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih djela koji se odnose na međunarodnu civilnu avijaciju (2010).

2.2. Instrumenti Vijeća Europe:

- Europska konvencija o sprečavanju terorizma (1977) – Dodatni protokol uz ovu Konvenciju (2003);
- Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju terorizma (2005) – Dodatni protokol uz ovu Konvenciju (2015);
- Konvencija Vijeća Europe o cyber kriminalu-Budimpeštanska konvencija uključujući 1. i 2. dodatne protokole (2003 i 2022)
- Konvencija Vijeća Europe o pranju, traženju, zapljeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom i o financiranju terorizma (2005);
- Konvencija o kibernetičkom kriminalu (2001) – Dodatni protokol uz ovu Konvenciju (2003).

2.3. Rezolucije Vijeća sigurnosti:

- Rezolucija UNSCR broj 1267 (1999);
- Rezolucija UNSCR broj 1373 (2001);
- Rezolucija UNSCR broj 1377 (2001);
- Rezolucija UNSCR broj 1566 (2004);
- Rezolucija UNSCR broj 2170 (2014);
- Rezolucija UNSCR broj 2178 (2014);
- Rezolucija UNSCR broj 2195 (2014);
- Rezolucija UNSCR broj 2242 (2015);
- Rezolucija UNSCR broj 2250 (2015);
- Rezolucija UNSCR broj 2322 (2016);
- Rezolucija UNSCR broj 2341 (2017);
- Rezolucija UNSCR broj 2354 (2017);
- Rezolucija UNSCR broj 2396 (2017);

- Rezolucija UNSCR broj 2462 (2019);
- Rezolucija UNSCR broj 2467 (2019).

2.4. Dokumenti EU:

- Uredba Vijeća (EZ) o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (2580/2001, 2001);
- Okvirna odluka EU o suzbijanju terorizma (2002, 2008);
- Direktiva EU Europskog parlamenta i Vijeća o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (2013/40, 2013);
- Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Europski program sigurnosti (COM, 2015);
- Odluka Vijeća (EU, Euratom) o stavljanju izvan snage Odluke 2007/124/EZ, Euratom o utvrđivanju posebnog programa "Sprječavanje, pripravnost i upravljanje posljedicama terorizma i drugih rizika povezanih sa sigurnošću" kao dijela Općeg programa sigurnosti i zaštite sloboda za razdoblje od 2007. do 2013. (2015/457, 2015);
- Uredba (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (EUROPOL) (2016/794, 2016);
- Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o Akcijskom planu za jačanje borbe protiv financiranja terorizma (COM, 2016);
- Uredba (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu (2021/784, 2021);
- Direktiva (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (2016/681, 2016);
- Direktiva (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (2016/1148, 2016);
- Direktiva (EU) Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća o nadzoru nabave i posjedovanja oružja (91/477/EEZ, 2017);
- Zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju EU-a u borbi protiv terorizma (2017/853, 2017);
- EU Direktiva 2017/541 Europskog Parlamenta i Vijeća o suzbijanju terorizma (2017);
- Odluka Vijeća (EU) 2022/895 o odobravanju otvaranja pregovora u ime Europske unije o sveobuhvatnoj međunarodnoj konvenciji o borbi protiv uporabe informacijskih i komunikacijskih tehnologija u kriminalne svrhe (2022/895, 2022);
- Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ;
- Direktiva (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU.

2.5. Dokumenti OEES-a:

- Plan akcije za borbu protiv terorizma – Bukurešt (2001);
- Povelja o prevenciji i borbi protiv terorizma (2002);
- Ministarska izjava o prevenciji i borbi protiv terorizma (2004);
- Ministarsko vijeće (Ljubljana, 2005);

- Министарско вјеће (Мадрид, 2007);
- Министарско вјеће (Хелсинки, 2008);
- Министарско вјеће (Атена, 2009);
- Министарско вјеће (Београд, 2015)
- Министарско вјеће (Хамбург, 2016);
- Министарско вјеће (Базел, 2014);
- Декларација Министарског вјећа о улози ОЕСС-а у борби против феномена ФТФ у контексту UNSCR 2170 и 2178 (2014);
- ОЕСС-ОДИХР Водић: Превенција тероризма и сузбијање насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму: Приступ кроз рад полиције у заједници (2014);
- Министарско вјеће (Беч, 2017);
- Декларација Министарског вјећа о напорима ОЕСС у области превенције и борбе против тероризма/насилног екстремизма (2016);
- Ванзатворска рехабилитација и reintegracija у превенцији и супротстављању насилном екстремизму и радикализацији који воде ка тероризму - Водић за креаторе политика и практичаре у југоисточној Европи (2020);
- Заштита људских права у затворима уз превенцију радикализације која води до тероризма или насилја: Водић за мониторе (ОДИХР-ПРИ, 2021);
- Управљање границом и људска права: Прикупљање, обрада и размјена особних података и коришћење нових технологија у борби против тероризма, у контексту слободe кретања (ОДИХР, 2021).

2.6. Међународни стратешки документи:

- Globalna strategija UN-a za borbu protiv terorizma (2006);
- Akcijski plan UN-a za prevenciju nasilnog ekstremizma (2016);
- Strategija Europske unije za borbu protiv terorizma (2005);
- Strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i regrutiranja terorista (2014);
- Globalni forum za borbu protiv terorizma, Preporuke o prikupljanju, korištenju i razmjeni dokaza u svrhu kaznenog progona osumnjičenih za terorizam (2018);
- Globalni forum za borbu protiv terorizma, Priručnik Cirihi-London – Preporuke za prevenciju i suzbijanje online nasilnog ekstremizma i terorizma (2019)

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 6. Одлуке о успостављању Радне групе за израду приједлога Стратегије Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма (за период 2021-2026.) и приједлога Акционог плана за провођење Стратегије ("Службени гласник БиХ", број 41/21), Савјет министара Босне и Херцеговине је на 57. сједници, одржаној 9.11.2022. године, донио

ОДЛУКУ О УСВАЈАЊУ СТРАТЕГИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА ЗА ПЕРИОД 2021-2026. ГОДИНА

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком усваја се Стратегија Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма за период 2021-2026. година (у даљем тексту: Стратегија).

Члан 2.

(Проведба Стратегије)

- (1) Стратегија је сачињена од стране Радне групе за израду приједлога Стратегије Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма за период 2021-2026. година и приједлога Акционог плана за провођење Стратегије (у даљем тексту: Радна група) и представља стратешки документ који дефинише циљеве, принципе и мјере које Босна и Херцеговина мора подузети, као и временски оквир за реализацију истих у области превенције и борбе против тероризма.
- (2) Радна група је при изради Стратегије посебно цијенила релевантне стандарде из Aquis communautaire (правно наслеђе) Европске уније и друге међународне инструменте и стандарде у погледу превенције и борбе против тероризма.
- (3) По усвајању Стратегије израдит ће се Акциони план за provedбу Стратегије за превенцију и борбу против тероризма (2021-2026) у циљу провођења стратешких мјера. Овај Акциони план доноси Савјет министара Босне и Херцеговине, а на приједлог Радне групе.
- (4) Ентитетске владе те Влада Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине доносе властите акционе планове за provedбу Стратегије које су у складу с циљевима и мјерама из овог документа и за које је законом утврђена надлежност ентитетских и институција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине. Рок за израду је 90 дана од дана усвајања Стратегије.
- (5) Имплементација Стратегије ће се одвијати кроз све нивое власти у складу са уставним и законским овлашћењима институција Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, а кроз израду/ревидирање акционих планова који ће пратити циљеве и мјере Стратегије, те успостављањем модела надзора и евалуације.
- (6) Посебном Одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине успоставит ће се Координационо тијело за праћење имплементације Стратегије. Координационо тијело чинит ће представници надлежних институција/агенција са свих нивоa власти по одлуци Савјета министара Босне и Херцеговине. Мандат овог тијела ће бити везан за период имплементације Стратегије.

Члан 3.

(Саставни дио Одлуке)

Саставни дио ове Одлуке је Стратегија.

Члан 4.

(Реализација Одлуке)

За реализацију одредби ове Одлуке задужује се Министарство безбједности Босне и Херцеговине.

Члан 5.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 201/22
9. новембра 2022. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др Зоран Тегелтија, с. р.

СТРАТЕГИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И БОРБУ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА (2021-2026)

Сарајево, 2022. године

*Усвојена на 57. сједници Савјета министара БиХ дана 9. новембра 2022. године

ПОПИС СКРАЋЕНИЦА

БиХ - Босна и Херцеговина
РС - Република Српска
ФБиХ – Федерација Босне и Херцеговине
БД БиХ – Брчко дистрикт Босне и Херцеговине
МБ – Министарство безбједности Босне и Херцеговине
СИПА – Државна Агенција за истраге и заштиту
ГП – Гранична полиција Босне и Херцеговине
СПС - Служба за послове са странцима
ОБА - Обавјештајно-безбједносна агенција Босне и Херцеговине
РАК - Регулаторна агенција за комуникације
АЕПТМ - Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова
МУП РС - Министарство унутрашњих послова Републике Српске
ФУП - Федерална управа полиције
МУП - Министарство унутрашњих послова
МРВ - Међурелигијско вијеће
ЦМЗ - Центар за ментално здравље
ЦСР - Центар за социјални рад
НВО - Невладина организација
ОЦД - Организација цивилног друштва
УН - Уједињене нације
СБУН – Савјет безбједности Уједињених нација
СЕ – Савјет Европе
ЕУ - Европска унија
ЕК - Европска комисија
ОЕБС – Организација за безбједност и сарадњу у Европи
НАТО - Организација Сјеверноатлантског уговора
ФТФ - Страни терористички борац
ИСИЛ – Терористичка организација Исламска држава Ирака и Левента
FATF - Међународно тијело за борбу против прања новца
MONEYVAL - Одбор за процјену мјера против прања новца и финансирања тероризма
EUROPOL - Агенција Европске уније за извршавање законодавства
EUROJUST - Агенција Европске уније за сарадњу у казненом правосуђу
INTERPOL - Међународна организација криминалистичке полиције
МнМЕС - Муниција и минско-експлозивна средства
КПУ - Казнено-поправне установе
IAEA - Међународна агенција за атомску енергију
CERT - Тим за одговоре на компјутерске инциденте
ХБРН - Немијско, биолошко, радиолошко и нуклеарно
PPP - Рехабилитација, Реинтеграција и Ресоцијализација
МИС - Миграциони информациони систем

1. УВОД – РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма (Стратегија) за период 2021 – 2026. године представља израз посвећености институција на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини (БиХ) у превенцији

и борби против тероризма те насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму¹, уз слијеђење међународних обавеза државе као чланице Уједињених нација (УН), Савјета Европе (СЕ), Организације за безбједност и сарадњу у Европи (ОЕБС), Антитерористичке коалиције те потенцијалног кандидата за чланство у Европској унији (ЕУ).

БиХ је ратификовала и тежи ка усклађивању законодавства са релевантним универзалним инструментима УН-а за борбу против тероризма, правном тековином ЕУ, инструментима СЕ, обавезама које проистичу из чланства у ОЕБС-у те са кључним документима ових организација из области борбе против тероризма, превенције и сузбијања насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму. Стратегија ставља акценат на нове изазове, динамику међународног тероризма и с тероризмом повезаних појава, узимајући у обзир домаћи и регионални контекст.

Иако јединствена и општеприхваћена **дефиниција тероризма** до данас није утврђена, ова Стратегија узима у обзир Резолуцију 1566 (2004) Савјета Безбједности Уједињених народа (СБУН) која дефинише тероризам и терористичке акте као "кривична дјела, укључујући и дјела против грађана, почињена с намјером узрокавања смрти или тешке тјелесне озљеде, или узимања талаца, с циљем изазивања стања терора у широј јавности или међу групом особа или одређених особа, застрашивање становништва или с циљем да присили владу или међународну организацију да учини или не предузме потребни чин, који представљају кривична дјела у оквиру и како су дефинисане у међународним конвенцијама и протоколима у вези с тероризмом, [и] која се ни под којим околностима не могу оправдати разлозима политичке, филозофске, идеолошке, расне, етничке, вјерске или друге сличне природе."

Заједничко стајалиште Савјета ЕУ од 27. децембра 2001. године о примјени посебних мјера у борби против тероризма (2001/931/ЗВСП) дефинише "терористичко дјело" као једно од сљедећих намјерних дјела које, с обзиром на своју природу или контекст, може нанијети озбиљну штету држави или међународној организацији те које се према националном праву утврђује као кривично дјело почињено с циљем да: значајно застраши становништво; или протузаконито присили неку владу или међународну организацију да изврши неки чин или да одустане од његова извршења; или озбиљно дестабилише или уништи темељне политичке, уставне, привредне или друштвене структуре неке државе или међународне организације.

Кривично законодавство у БиХ дефинише терористички чин као чињење или пријетњу од учинења неке од радњи које су дефинисане у кривичном законодавству у БиХ².

Оно што је заједничко готово свим дефиницијама појма "тероризам" јесте да се у основи те појаве налази примјена насиља које представља средство за остварење политичких³ и идеолошких циљева, а које производи емоционални одговор шире популације, трауматизује цијелу заједницу и уноси дугорочни страх.

¹ Фактори везани за различите аспекте безбједности, а односе се на тероризам, различите облике насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму, те друга дјела насиља и нетолеранције различитих мотива су дефинирани документом „Процјена стања безбједности у Босни и Херцеговини у вези с тероризмом“.

² "Службени гласник БиХ", број 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18 и 46/21.

³ Резолуција Савјета безбједности Уједињених народа 1566 (2014).

Као и у случају тероризма не постоји општеприхваћена дефиниција насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму.

Насилни екстремизам се ријетко дефинише али се, уопштено говорећи, односи на дјела насиља која оправдава нека екстремистичка вјерска, друштвена или политичка идеологија, или која се повезују са таквом идеологијом. Појам насилног екстремизма је шири и свеобухватнији од тероризма, јер он обухвата било коју врсту насиља, све док се мотив за насиље сматра екстремистичким¹.

Радикализација која води ка тероризму се дефинише као динамичан процес током којег особа буде доведена у стање да прихвати терористичко насиље као могуће, можда чак и оправдано дјеловање. Ово у коначници, али не и нужно, може навести ову особу да заступа, подржава или да се укључи у тероризам. С тим у вези ова Стратегија користи наведену синтагму јер имплицира да неки случајеви насилног екстремизма и радикализације можда неће водити ка тероризму.

Стратегија предвиђа да је институционални и друштвени одговор на настојања насилних екстремиста да радикализирају, регрутирају и мобилизирају сљедбенике са циљем ангажирања у актима насиља од круцијалног значаја за сузбијање тероризма. Једнако важно је и идентификовање специфичних социо-економских, политичких, идеолошких и других фактора који олакшавају, потичу и омогућавају радикализацију у насиље и регрутацију сљедбеника. С тим у вези, ова Стратегија препознаје различите облике насилног екстремизма укључујући идеолошки, религијски, етно-националистички, крајње десничарски и крајње левичарски, поштујући начела недискриминације и стигматизације.

Препознавањем и активним кориштењем концепата род и спол Стратегија показује спремност за динамично разумијевање тероризма, те насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму унутар којих се родним улогама манипулира у сврху стварања страха, регрутовања, ширења мржње те оправдавања насиља. У Стратегији род се препознаје као друштвено конструисан идентитет везан за жене, мушкарце, дјечаке и дјевојчице. Род се такође не односи само на односе између мушкараца и жена у друштву, већ и на јавну и приватну конструкцију те динамику моћи која је повезана са перципираном улогом жене и мушкарца унутар друштва. Спол се користи за означавање биолошких разлика између мушкараца и жена².

2. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ОСНОВНА НАЧЕЛА СТРАТЕГИЈЕ

1.1. Визија и мисија

Визија Стратегије је да се на свим нивоима власти у БиХ успостави ефикасан, структурисан, кохерентан, антиципирајући и одржив механизам за превенцију тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму, који ће допринијети развоју отпорности друштва на изазове које постављају ови феномени.

Стратегија има мисију да промовише и заштити живот, слободу, права, безбједност и све облике благостања грађана, доприносећи демократском и плуралном друштву способном да се ефикасно супротстави наведеним пријетњама које могу

имати последице по грађане, инфраструктуру и интересе БиХ на домаћем и међународном плану.

1.2. Основна начела

Уставност и законитост – усаглашеност свих циљева, приоритета и мјера са уставима и позитивним законодавством у БиХ и међународно преузетим обавезама;

Јединство визије – све мјере и активности заснивају се на заједнички идентификованом и јединственом виђењу изазова повезаних са тероризмом, насилним екстремизмом и радикализацијом који воде ка тероризму;

Мултидисциплинаран приступ – укљученост свих сектора и читавог друштва обухвата широки спектар актера и изван безбједносног сектора: секторе здравствене и социјалне заштите, образовања те цивилног друштва у најширем смислу и на свим нивоима власти;

Координација и сарадња – сва практична поступања у превенцији и борби против тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму заснована су на јединственим концептима стратешког и оперативног поступања у складу са уставним надлежностима, те сарадње између јавног и приватног сектора, као и сарадња са другим земљама и међународним и регионалним организацијама, посебно са земљама чланицама антитерористичких коалиција и земљама у региону Западног Балкана, а у контексту приступања евроатлантским интеграцијама;

Транспарентност – мјере које се предузимају, као и циљеви који су остварени и постигнути резултати примјене Стратегије, учинит ће се доступним јавности у највећој могућој мјери, и у складу са законима у БиХ. Провођење стратешких мјера треба бити транспарентно, а активности које се предузимају у највећој могућој мјери отворене и доступне за све грађане и њихове организације;

Тајност података и заштита личних података – сви подаци, личне и оперативне нарави, прикупљени током израде и имплементације Стратегије, бит ће обрађени и чувани у складу са Законом о заштити личних података и Законом о заштити тајних података;

Заштита људских права, основних слобода и недискриминације – предвиђене мјере и активности ће се проводити уз пуно поштивање људских права и основних слобода уз заштиту од дискриминације по било којем основу, у складу са свим међународним инструментима и домаћим законодавством;

"Ненаношење штете" – приликом креирања и провођења програма и активности Стратегије, посебна пажња ће се посвећивати избјегавању негативних последица на окружење у којима се они проводе.

3. ОСВРТ НА ПРЕТХОДНУ СТРАТЕГИЈУ (2015-2020)

Стратегија БиХ за превенцију и борбу против тероризма (2015-2020) је трећи у низу стратешких докумената Савјета министара БиХ чији је циљ био јачање капацитета за превенцију и одговор на различите облике тероризма и насилног екстремизма.

Имајући у виду тренутак и околности доношења Стратегије, она се може проматрати као одговор на изазов феномена страних терористичких бораца. Овај феномен је истовремено одредио и фокус Стратегије, чије су активности најчешће биле фокусиране на ИСИЛ-ом инспирирани тероризам, иако су постојала настојања да се пажња посвети и другим појавним облицима насилног екстремизма и радикализације која води ка тероризму.

Документ је по својој структури у највећој мјери темељен на структури Стратегије ЕУ за борбу против тероризма из 2005. године, с дефинисаним основним циљем:

¹ Види: Andrew Glazzard and Martine Zeuthen, "Violent Extremism" (Насилни екстремизам), GSDRC, фебруар 2016. године, https://assets.publishing.service.gov.uk/media/57a0895ae5274a31e000002c/Violent-extremism_RP.pdf; и Neumann, Countering Violent Extremism and Radicalisation (Супротстављање насилном екстремизму и радикализацији).

² Carol Cohn, "Women and Wars: Toward A Conceptual Framework," in Women & War, ed. Carol Cohn (Cambridge: Polity, 2013).

"Сузбијати све облике екстремистичког и терористичког дјеловања поштујући вриједности демократије, владавине права и људских права и слобода – учинити Босну и Херцеговину простором безбједним за живот и рад свих њених држављана, као и других који бораве на њеном територију". Стратегија је имала четири дефинисана подциља:

- (1) Превенција злочина из мржње, радикализма и тероризма у свим појавним облицима;
- (2) Заштита критичне инфраструктуре;
- (3) Унапријеђење процедура истрага и кривичног прогона дјела тероризма и сличних кривичних дјела;
- (4) Одговор / реакција на могуће терористичке нападе и санирање њихових посљедица.

Кључни приоритети и превентивне активности Стратегије су били подијељени у неколико категорија (откривање и одвраћање, размјена података, развој знања) које су указивале на потребу мултисекторског и мултидисциплинарног приступа имплементацији Стратегије, посебно у провођењу превентивних мјера, укључујући широк спектар владиних, невладиних, безбједносних и вјерских актера у сам процес превенције. Претходне двије Стратегије у периоду важења од 2006. до 2015. године нису имале овакав карактер и претежно су се фокусирали на тзв. безбједносно-репресивни приступ.

Мјеродавне институције које су реализирале активности по Стратегији и Акцијском плану за превенцију и борбу против тероризма:

- Институције чији су представници партиципирали у раду Надзорног тијела за праћење провођења Стратегије БиХ за превенцију и борбу против тероризма (Министарство безбједности БиХ, Државна агенција за истраге и заштиту БиХ, Тужилаштво БиХ, Министарство одбране БиХ, Гранична полиција БиХ, Обавјештајно безбједносна агенција БиХ, Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, Служба за послове са странцима БиХ, Федерално министарство унутрашњих послова-Федерална управа полиције, Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Полиција Брчко дистрикта БиХ, Министарство унутрашњих послова ХНК);
- Остале институције / агенције / службе које нису из безбједносног сектора су према Стратегији БиХ за превенцију и борбу против тероризма и њом предвиђеним Акцијским планом (2015-2020) биле мјеродавне за наведене активности.

Препознат је и допринос цивилног друштва, укључујући академску заједницу, вјерске заједнице и медије у активностима које су имале за циљ унапријеђење заједничких вриједности и циљева, па тако и улоге у оквиру превенције и супротстављања насилном екстремизму и радикализацији који воде ка тероризму.

Такође, успостављена је и сарадња с међународним организацијама које су имале знатан допринос у испуњењу Стратегијом и Акцијским планом предвиђених активности.

Важно је напоменути како су владе Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко дистрикта БиХ донијеле властите акционе планове за провођење Стратегије које су у складу с циљевима и мјерама из овог документа и за које је законом утврђена њихова надлежност.

У складу са наведеним, основни циљ Стратегије БиХ за превенцију и борбу против тероризма (2015-2020) је испуњен или бар у већини реализиран, односно,

предузимане су мјере на сузбијању, свих облика насилно екстремистичког и терористичког дјеловања.

Све мјере и активности су се проводиле поштујући вриједности демократије, владавине права и људских права и слобода. Поред тога, у одређеној мјери испунили су се и подциљеви који се односе на превенцију злочина из мржње, радикализма и тероризма у свим појавним облицима, заштите инфраструктурних објеката, унапријеђење процедура истрага и кривичног прогона дјела тероризма и сродних кривичних дјела, те одговор или реакција на могуће терористичке нападе и санирање њихових посљедица.

4. АНАЛИЗА БЕЗБЈЕДНОСНИХ ИЗАЗОВА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ¹

4.1. Општи показатељи безбједносног стања у Босни и Херцеговини

На подручју БиХ у раздобљу 2016.-2020. године није извршено нити једно кривично дјело које се може сврстати у тероризам. Нису забиљежени подаци да се БиХ користи за припрему неког терористичког дјела, али имајући у виду комплексност укупних тенденција у вези с тероризмом, ова се могућност не може потпуно искључити.

Показатељи безбједносног стања на пољу тероризма и насилног екстремизма у БиХ током 2016.-2020. године, углавном се доводе у везу с упућивањем пријетњи, извршењем одређеног броја напада на припаднике правосудних, полицијских и политичких структура, као и представнике медија, у БиХ, боравком и повратком држављана БиХ на страним ратиштима затим дјеловањем и активностима издиференцираних безбједносно-интересантних особа ултраконзервативних стајалишта.

Фактори који се односе на поједина локална, регионална и глобална кретања везана за различите аспекте безбједности (тероризам, различити облици насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму, те друга дјела насиља и нетолеранције различитих мотива), значајно су утицали на безбједносне прилике у БиХ у претходном раздобљу. Ови фактори и даље имају континуирану угрожавајућу димензију.

Посебну безбједносну димензију представља амбијент за интензивирање различитих облика насилног екстремизма погодних за јачање терористичке основе, као и форми организованог криминала и корупције. Такође, економско-социјално стање и политичко стање у земљи, регији и шире, директно утичу на стање укупне безбједности у БиХ.

Када је ријеч о насилном екстремизму и радикализацији која води ка тероризму, тренутни показатељи безбједносне ситуације у БиХ, проматрани кроз актуелна, али и ранија сазнања, указују да је БиХ у проматраном периоду била стално суочена и оптерећена с многим аспектима безбједносних појава, ризика и изазова, а повремено и конкретним појединачним пријетњама, које дотичу и оптерећују земље регије Западног Балкана и шире. Сличан тренд је присутан и у актуелном тренутку.

4.2. Пандемија Covid-19

Посљедице проузроковане пандемијом COVID-19 индиректно утичу на стање безбједности, кроз стварање

¹ Документ израђен од стране Стручне подгрупе за подручје безбједности, а на темељу Информација о процјени стања безбједности и могућих пријетњи у наредном раздобљу у БиХ у вези с тероризмом, као и релевантних података у складу са међународно преузетим обавезама које су достављене од стране надлежних институција у БиХ: Државна Агенција за истраге и заштиту - СИПА, Обавјештајно безбједносна агенција БиХ, Служба за послове са странцима, Федерално министарство унутрашњих послова - Федерална управа полиције, Министарство унутрашњих послова Републике Српске и Полиција Брчко дистрикта БиХ.

негативног економско-социјалног амбијента који појачава незадовољство грађана и шири потенцијалну базу за различите деструктивне, па и криминалне активности.

Када је ријеч о БиХ у периоду трајања пандемије, нису прикупљена сазнања која би могла довести у корелацију пандемију COVID-19 и евентуалне терористичке активности. У оквиру групација које припадају радикалном и екстремистичком идеолошком спектру у БиХ, нису уочени нови и другачији трендови него што су били и у периоду прије избијања пандемије.

Међутим, неопходно је имати у виду да већина радикалних лица користи прилику да пласира своје радикалне идеје управо у вријеме пандемије, јер већина особа борави у затвореним просторима при чему се Интернет користи у знатно већој мјери, што у овом тренутку постаје најдјелотворније мјесто за ширење пропагандних порука различитог садржаја, па и у контексту ширења и пропагирања идеја екстремизма и тероризма.

4.3. Страни терористички борци - одлазак и повратак са страних ратишта

Безбједносно-интересантни индикатори у протеклом раздобљу углавном се доводе у везу с одласком и боравком држављана БиХ на сиријско-ирачком ратишту, њиховим учешћем у оружаним сукобима, повратком са страних ратишта те детектирањем могућих безбједносно-интересантних активности повратника.

БиХ се успјешно суочила с изазовом првог организованог повратка држављана БиХ из зоне сукоба у децембру 2019. године, када су се према процјенама стекли услови за повратак прве групе држављана БиХ из Сирије. С тим у вези се наметнула потреба хитне реакције и обезбјеђења неопходних услова за прихват истих.

Дана 19. 12. 2019. године извршена је репатријација држављана БиХ из Сирије, њих укупно 25 и то: 7 мушкараца, 6 жена и 11 дјеце те једно дијете без пратње.

Повратак је успјешно реализиран на контролисан начин, а у складу с позитивним законодавством БиХ и међународно преузетим обавезама у подручју борбе против тероризма, те обавезама преузетим у склопу чланства БиХ у антитерористичкој и анти-ИСИЛ коалицији.

Безбједносно - интересантни индикатори у протеклом раздобљу доводе се у везу и с одласком и боравком држављана БиХ на украјинском ратишту, њиховим учешћем у оружаним сукобима, повратком са страних ратишта, детектирањем могућих безбједносно-интересантних активности повратника.

4.4. Финансирање тероризма

У смислу финансирања тероризма а према Процјени ризика од прања новца и финансирања тероризма у БиХ за раздобље 2018. -2022. година сектор који је највише злоупотријебљен је банкарски сектор, Western union и сектор некретнина - продаја властите имовине, а у смислу одласка страних терористичких бораца на страна ратишта. Ови сектори су искориштени за наведену намјену кроз вршење новчаних трансакција које баш и не одступају од уобичајених трансакција које се обављају у склопу свакодневних животних потреба.

Процјена ризика од прања новца и финансирања тероризма је такође обухватила и стање у НВО сектору и идентификовани су одређени недостаци који се огледају у чињеници да јединствени регистар успостављен, али није у цијелости функционалан. Као недостаци се такође наводе и чињенице како се у НВО сектору надзор проводи само у погледу финансијског пословања у порезне сврхе.

4.5. Ултраконзервативне религијске групе које се могу повезати с тероризмом или насилним екстремизмом који води ка тероризму

Настављене раније активности појединих припадника ултраконзервативних религијских група у БиХ и окружењу који својим дјеловањем настоје проширити своје радикалне вјерске правце и придобити нове сљедбенике на подручју цијеле БиХ. Ове активности представљају погодан тло за насилни екстремизам и радикализацију који могу водити ка тероризму.

У раздобљу 2018. и 2020. године детектована је пасивизираност безбједносно-интересантних особа из ултраконзервативних религијских структура с подручја БиХ. Ипак и поред тога, унутар ове категорије и даље је присутно њихово вербално иступање против уставно-правног поретка БиХ, демократије, традиционалних религијских одређења и модалитета понашања у БиХ, а мањи број најрадикалнијих међу њима су у својим иступима, вербално или путем Интернета и друштвених мрежа, изражавали и позитивне ставове о идеологији коју промовира ИСИЛ.

Треба истакнути и чињеницу да су минимизирале могућности да такви иступи доживе позитиван одјек у јавности у БиХ, јер као такви никада нису успјели добити значајнију подршку међу грађанима БиХ.

4.6. Ултраконзервативне, етнонационалистичке и десничарске организације и удружења која се могу повезати с тероризмом или насилним екстремизмом који води ка тероризму

Расположиви подаци указују да је у раздобљу 2016.-2020. године у континуитету присутан етнички/национални екстремизам с негативним утицајем на безбједносни амбијент у БиХ. Као озбиљна пријетња по безбједност, не само БиХ него и регије, примијећени су процеси везани за пораст етно-националног радикализма, неријетко повезаног с религијским наративима и симболиком, те пораста десничарских и евроскептичних снага и покрета у Европи, и то првенствено из перспективе могућег утицаја тих покрета и структура на сродне покрете и групације у регији.

Њихове активности се крећу од јавних иступања појединих припадника тих организација уз употребу говора мржње на мјестима јавног окупљања или посредством одређених Интернет портала и других медија, па до исписивања графита, парол, мурала и постављања и дистрибуције плаката увредљивог националистичког садржаја који под плаштем патриотизма изражавају, промовирају, шире и потичу националну, вјерску и расну мржњу и нетрпељивост, као и нетрпељивост и нетолеранцију према ЛГБТ+ популацији.

Дјеловањем навијачких група у одређеним спортским, али и другим јавним манифестацијама на простору БиХ, поред експонирања у навијачком екстремизму (хулиганству) могу бити злоупотријебљени од стране радикалних групација са безбједносног аспекта.

Расположива сазнања указују и на њихово присуство, односно дјеловање појединих навијачких група у БиХ и њима блиских ултрадесничарских организација и покрета познатих и по крајње екстремно радикалним иступима и то углавном у етнички осјетљивим срединама, што утиче на дестабилизацију локалних безбједносних прилика. Наведено указује на међусобну повезаности ових лица, првенствено у испољавању екстремизма и национализма.

4.7. Инциденти мотивисани предрасудама и кривична дјела почињена из мржње¹

Успркос адекватном законодавном оквиру за провођење истраге, кривично гоњење и суђење за кривична дјела почињена из мржње, и даље је присутан неадекватан институционални одговор. Огромна већина инцидената – скоро 80 посто – остала је у предистражној фази са slabим изгледима да буду истражени као инциденти или кривична дјела почињена из мржње.

Институционални пропуст у препознавању насиља из мржње доводи до ускраћивања права жртава на заштиту и безбједност и доводи до некажњавања учинилаца. У хетерогеном, постконфликтном и подијељеном БиХ друштву, неуспјех да се правилно одговори на овакве инциденте може продубити подјеле и отворити простор за погоршање безбједносне ситуације и чињење тешких кривичних дјела. Када се то доведе у везу са институционалном нормализацијом и банализацијом оваквих инцидената, то неминовно доводи до недостатка повјерења у институције и подривања владавине права.

4.8. Злоупотреба интернета и друштвених мрежа

Екстремно-радикалне структуре у БиХ у потпуности су препознале огроман потенцијал, велику предност и корист масовних медија и друштвених мрежа, јер пружају максималан учинак с минималним трошковима, с мало техничког знања и без велике употребе властитих ресурса.

Поједине друштвене мреже се, поред међусобног комуницирања и пропагирања радикалних идеологија, све интензивније користе за прикупљање и размјену података и информација за прикупљање новчаних средстава, врбовање, мобилизацију и обучавање нових чланова, те међусобно умрежавање и повезивање.

4.9. Миграције

Водећи рачуна о међународним стандардима заштите људских права, питање миграција у постојећим условима може се посматрати и као безбједносно питање, посебно у смислу могућег кориштења мигрантских токова за кретање потенцијалних терориста.

Овај ризик додатно апострофирају проблеми идентификовани кроз надлежности различитих служби и агенција по питању миграната, различите приступе у поступању везаном за мигранте, постојеће језичке баријере, непознате токове новца који користе мигранти, немогућност утврђивања идентитета, непостојање јасних процедура и инструкција, те недовољну сарадњу органа, агенција и служби у поступању с мигрантима, као и низ других лимитирајућих фактора идентификованих у пракси. Све ово оставља простор да се флукуација миграната посматра између осталог и као безбједносно питање у контексту тероризма.

5. РОДНА КОМПОНЕНТА И ЊЕН ЗНАЧАЈ у превенцији тероризма те насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму

Равноправност сполова је један од основних принципа међународног права, а БиХ домаћим законодавним оквиром те усвајањем међународних конвенција и декларација показује опредијељеност за очување ових принципа. Резолуције СБУН 1325 (2000) и 2242 (2015) препознају потребу укључивања жена у спречавање сукоба и управљање сукобима, као и на превенцију и борбу против насилног екстремизма. Активно учешће жена доприноси ефикаснијој превенцији конфликта, изградњи мира те превенцији

тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму.

Стратегија за превенцију и борбу против тероризма у БиХ 2021-2026. препознаје потребу за разумијевање искустава мушкараца и жена када су жртве тероризма и насилног екстремизма, када оваква дјела подстичу и чине те када су корисници пенитенцијарних третмана и програма. Стратегија узима у обзир кршење људских права жена, родно засновано насиље над женама и дјецом које врше или на које позивају терористичке и насилно екстремистичке групе. Препозната је и потреба за континуираним унапјеђењем разумијевања искустава друштвеног и политичког контекста унутар којег се одиграва родна динамика.

Током имплементације Стратегије радит ће се на повећању знања и свијести о начинима на које насилни екстремизам и радикализација који воде ка тероризму утичу на дјевојке и жене у БиХ, те на који начин пружити адекватну заштиту женама, дјевојкама и дјевојчицама у ситуацијама када су изложене дјеловању и утицају тих група. Потребан је континуиран рад на подизању свијести у вези с факторима и мотивима који воде до радикализације дјевојака и жена и њиховог придруживања насилно екстремистичким групама. Јачање активног учешћа дјевојака и жена у превенцији насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму један је од начина борбе против тероризма. Истовремено, Стратегија предвиђа активности које нису само фокусиране на жене и дјевојчице, већ и активности којима се покушавају разумјети, деконструирати и превазићи штетни родни стереотипи укључујући рањивост мушкараца и дјечака.

Већини насилно екстремистичких група заједничко је то што се под кринком очувања "традиционалних породичних" вриједности противе људским правима жена, правима ЛГБТ+ особа и њиховом активном учешћу у друштвеном и политичком животу. У самој сржи таквих идеологија је потреба да се контролишу жене и да се искључе и казне они чија сексуална оријентација, родни идентитет и исказивање нису с тим у складу. Посебне мете насилно-екстремистичких група могу бити истакнути активисти и активисткиње, те јавни догађаји везани за права жена и ЛГБТ+ особа, но у складу са принципом "ненаношење штете" потребно је ове ризике сагледати пропорционално са људским правима жена и ЛГБТ+ особа, примарно њиховом слободом окупљања, али и другим људским правима и слободама како потенцијалне мјере превенције и заштите од тероризма, те насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму не би додатно урушиле положај жена и ЛГБТ+ особа у нашем друштву.

С друге стране, жене могу имати кључну улогу у насилно екстремистичким покретима, утицати на пријенос њихових идеологија с једне генерације на другу и тако их одржавати живим.

БиХ, као и остале државе Европе, била је суочена с одласком лица на страна ратишта у Сирију и Ирак. Узимајући у обзир да од укупног броја држављања БиХ који чекају репатријацију, већину чине жене и дјеца, ова Стратегија предвиђа различите врсте интервенција њихове рехабилитације, реинтеграције и ресоцијализације (PPP).

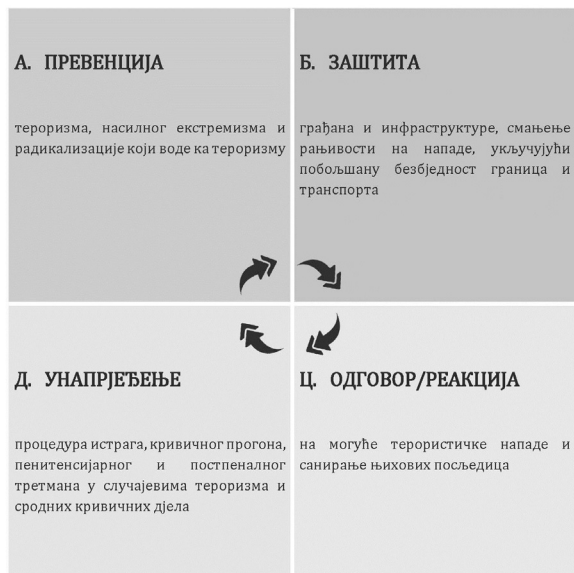
¹ Информација Мисије ОЕБС-а у БиХ

6. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Као што је раније наглашено у уводном дијелу, ова Стратегија као темељни циљ поставља ефикасну превенцију и супротстављање свим облицима тероризма, односно насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму, поштујући притом вриједности демократије, владавине права и људских права и основних слобода.

У складу с тим, Стратегија се реализује кроз четири стратешка циља:

А. ПРЕВЕНЦИЈА тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму

Превентивне активности захтијевају опшtedруштвени приступ, успостављање политичких, социо-економских и других предуслова кроз укључивање свих друштвених актера у БиХ у циљу свеобухватног и ефикасног превентивног дјеловања. Стратегија дефинише приоритете у области превенције тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму. Јачање улоге друштвених коректива од породице, преко социјалних и здравствених служби, образовних институција, академске заједнице, организација цивилног друштва, вјерских заједница и медија, представља кључни елемент овога процеса унапјеђењем постојећих и развијањем нових програма превенције.

Превентивне мјере ће се проводити кроз сарадњу институција и агенција на свим нивоима власти у БиХ са грађанима и организацијама цивилног друштва. Посебан нагласак ставит ће се на рад полиције у заједници, јавно-приватно партнерство, развој циљаних програма за рањиве локалне заједнице, учешће вјерских заједница, те младих и жена.

Приоритетне мјере у области превенције тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму укључују:

А.1. Јачање друштвене отпорности

Развијат ће се и проводити циљане кампање усмјерене на подизање свијести о штетним посљедицама тероризма, насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму, као и свим њиховим облицима, узроцима и ризицима, укључујући и биотероризам.

Ова приоритетна мјера подразумјева већу укљученост регулаторних тијела, медија и online простора те јачање њиховог дјеловања у превентивним програмима, као и унапјеђење стандарда, алата и модела информирања јавности. Унапјеђит ће се капацитети медија у

извјештавању у оквиру превенције и сузбијања насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму, као и о њиховим појавним облицима.

Надаље, обухвата јачање сарадње надлежних тијела и организација цивилног друштва у циљу сузбијања говора мржње у јавном простору и промоцију позитивних наратива. Дио мјере је такођер пружање подршке организацијама цивилног друштва усмјереним ка превенцији говора мржње и кривичних дјела почињених из мржње. Поред тога фокус ће се ставити на оснаживање интеркултуралног и међурелигијског дијалога, као и заједничке и самосталне превентивне активности вјерских заједница.

Мјере ће укључивати и активности промовисања вриједности демократије, равноправности сполова, владавине права, толеранције, дијалога и развоја критичког мишљења кроз специфичне едукативне, наставне и ваннаставне програме за младе.

Унапјеђење и развој система рада полиције у заједници у сврху сузбијања насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму и јачања безбједносне културе у заједници ће такође бити предмет дјеловања.

А.2. Одвраћање од насилног екстремизма и тероризма

Ова приоритетна мјера омогућава јачање капацитета образовног система и система социјалне и здравствене заштите за рано препознавање и одвраћање рањивих особа и група од насилног екстремизма и тероризма.

У циљу раног препознавања и превентивног дјеловања, проводиће се ефикасно праћење, анализа и размјена свих информација и података које се односе на особе и групе повезане с тероризмом, насилним екстремизмом и радикализацијом који воде ка тероризму. Успоставит ће се одржив модел сарадње са цивилним друштвом, укључујући академску заједницу и медије у циљу унапјеђења одговора на наведене изазове.

Ова мјера подразумјева унапјеђење капацитета образовних и установа социјалне заштите и заштите менталног здравља на препознавању и пружању интервенције особама у ризику, младима и маргинализованим групама. У сарадњи са образовним институцијама и заводима и агенцијама за запошљавање на свим нивоима, пружат ће се подршка младим и незапосленим особама како би се унапјеђено њихов социо-економски статус и смањено ризик од насилног екстремизма. Поред тога, успоставит ће се и проводити програми родне равноправности и превенције насиља над женама као и сузбијања свих врста дискриминације.

Потицат ће се успостављање мултидисциплинарних тимова у циљу ране детекције фактора ризика и особа у ризику од радикализације у насилни екстремизам те пружању циљаних интервенција.

А.3. Рехабилитација, реинтеграција и ресоцијализација у заводском и ванзаводском окружењу

Програми и активности реинтеграције, рехабилитације и ресоцијализације (у даљем тексту: РРР програми) садржат ће краткорочне, средњорочне и дугорочне мјере из области безбједности, здравствене и социјалне заштите, осигурања приступа образовању, мјера за економску потпору и запошљавање, правну помоћ, као и друге потребне мјере у заводском и ванзаводском окружењу. Ова мјера такође подразумјева пружање подршке јачању система извршења кривичних санкција у напорима усмјереним на постизање одрживе рехабилитације, реинтеграције и ресоцијализације осуђених лица за тероризам или сродна кривична дјела

након одслужења затворске казне и повратка у локалне заједнице.

Програми у PPP усмјерени су ка одвраћању рањивих особа и група да одаберу насилни екстремизам и тероризам као средство за постизање својих циљева. У том контексту, посебан фокус потребно је дати мјерама којима се превенирају и спречавају процеси индоктринирања у терористичке идеологије, посебно оних његових облика који садржавају јасне елементе потицања на тероризам, било директно или индиректно, јавног величања односно промовисања дјела тероризма, те регрутовање за тероризам. Програми су такођер усмјерени на појединце радикализиране у насиље, што може да укључује али се не ограничава на чињење терористичких дјела, а понекад и њихове породице, као и на оне који нису ушли у заводски систем.

Програми превенције проводит ће се подједнако у заводском окружењу са циљем превенције радикализације, као и ширења, индоктринације и усвајања екстремистичких идеологија које воде ка тероризму, као и дефинисања, усвајања и провођења програма рехабилитације и програма припреме за реинтеграцију бивших затвореника у локалну заједницу након одслужења затворске казне.

Успјешност и ефикасност реализације PPP програма и активности реинтеграције, рехабилитације и ресоцијализације у великој мјери зависит ће од нивоа успостављене сарадње између различитих агенција. У том смислу потицат ће се успостављање правног и институционалног оквира у циљу унапређења сарадње између казнено-поправних завода, Министарства правде у БиХ¹, агенција за провођење закона, система социјалне заштите и заштите менталног здравља је један од основних стратешких приоритета. Међуинституционална сарадња је од кључне важности у погледу постизања ефикасне рехабилитације затвореника, припреме за отпуст, пружања пост-пеналне заштите и поступања са бившим затвореницима осуђеним за кривична дјела тероризма и сродна дјела. Пост-пенална подршка подразумијева активну координацију и комуникацију између различитих институција на свим нивоима власти у циљу спречавања рецидивизма и постизања успјешне рехабилитације и реинтеграције.

PPP програми обухватит ће и породице осуђених лица као и повратнике са страних ратишта, укључујући жене и дјецу. У реализацији PPP програма потребно је обезбједити укључивање свих релевантних учесника као што су центри за социјални рад, центри за заштиту менталног здравља, заводи за запошљавање, образовне институције формалног и неформалног образовања, породицу, ментори, релевантни представници локалне заједнице, организације цивилног друштва, религијске заједнице и агенције за провођење закона.

A.4. Сузбијање злоупотребе комуникацијских и информацијских технологија

Ова приоритетна мјера подразумијева даљњу модернизацију система раног препознавања и превентивног дјеловања, укључујући унапређење заштите информацијско-комуникацијских система институција од терористичких пријетњи те идентификације потенцијалних терориста како у земљи тако и у иностранству.

Тежит ће се потпуној имплементацији међународних стандарда у домену сајбер безбједности у циљу праћења и сузбијања злоупотребе интернета у терористичке сврхе.

Поред тога, фокус ће се ставити на сузбијање говора мржње почињеног путем интернета и спречавање приступа садржајима који потичу на насилни екстремизам, радикализацију и тероризам, оправдавају га или величају. Поттицат ће се препознавање, праћење и спречавање ширења терористичких садржаја на Интернету и кориштење дјелотворних стратешких комуникацијских мјера.

Потицат ће се провођење програма промоције медијске и информацијске писмености те подизање свјести младих путем интернета и друштвених мрежа о феноменима насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму.

A.5. Превентивне безбједносне мјере

У склопу превентивног дјеловања безбједносних агенција, ова приоритетна мјера обухвата јачање капацитета и процедура за прикупљање, анализу и размјену оперативних, обавјештајних, финансијско-обавјештајних и криминалистичко-обавјештајних података и сазнања о активностима које указују на планирање или почињење кривичних дјела тероризма и повезаних са тероризмом.

Надаље, надлежни органи у сарадњу с безбједносним агенцијама ће унаприједити систем за контролу границе и система процедура прије издавања виза у циљу идентификације потенцијалних терориста.

Јачат ће се капацитети за спречавање и откривање прања новца и финансирања терористичких активности, у финансијском и нефинансијском сектору, са посебним нагласком на јачању административног надзора, препознавање опасности од финансирања терористичких активности, злоупотребу криптовалута у финансирању терористичких активности и размјену информација између надлежних органа.

Б. ЗАШТИТА грађана и инфраструктуре, смањење рањивости на терористичке нападе, укључујући побољшану сигурност граница и транспорта

У подручју заштите грађана и инфраструктуре, смањења рањивости на терористичке нападе, укључујући побољшану безбједност граница и транспорта од тероризма утврђене су потребе за даљним унапређењем система за рану детекцију и препознавање кредибилних пријетњи.

Ова приоритетна мјера подразумијева унапређење методологија за процјену реалног ризика и угрожености од терористичких напада у складу са међународним стандардима. Унаприједит ће се правремена размјена података између надлежних институција на свим нивоима у БиХ из постојећих безбједносних база података у складу са законским обавезама и потписаним споразумима. Јачат ће се капацитети и унапређење међусобне комуникације, сарадње и координације на свим нивоима у БиХ, као и сарадње с међународним агенцијама.

Јачат ће се капацитети и развијати процедуре праћења, евиденције, анализе те надзора у сегменту транспорта, складиштења и кориштења оружја, војне опреме, муниције и минско-експлозивних средстава (МиМЕС-а), односно средстава двојне намјене, хемијског, биолошког, радиоактивног и нуклеарног материјала (ХБРН) као и њиховог унутрашњег и вањског промета. Јачати ће се и међуинституционална сарадња у БиХ, као и сарадњу са Међународном агенцијом за атомску енергију (ИАЕА) у смислу подршке за нуклеарну безбједност.

Надаље, успоставит/унаприједит ће се легислативни и регулаторни оквир за идентификацију, заштиту и отпорност

¹ Министарство правде Босне и Херцеговине, Федерално министарство правде и Министарство правде Републике Српске.

критичне инфраструктуре те побољшати заштита јавних простора и меких циљева¹.

Унаприједит ће се сарадња институција за спровођење закона специјализованих за борбу против тероризма са тимовима за одговор на рачунарске инциденте (CERT-овима) у БиХ;

У циљу ефикасне контроле границе и мјера у области визног режима те заштите информацијско-комуникацијских система, унаприједит ће се Миграциони информацијски систем (МИС) између осталог увођењем биометријског модула, а ради прилагођавања потребама и кориштењу институција и агенција те даљњег усклађивања са стандардима ЕУ.

Ц. ОДГОВОР / РЕАКЦИЈА на могуће терористичке нападе и санирање њихових последица

У случају терористичког напада, нужна је правовремена идентификација и квалификација догађаја као терористичког напада као и адекватна реакција надлежних институција.

Развијат ће се методологије управљања кризним ситуацијама на свим нивоима у БиХ у складу са позитивним прописима у БиХ и међународним стандардима.

Примјењиват ће се систем заштите и спашавања, те имплементација стратешких оквира и планова из области санирања последица природних и других несрећа, у сврхе суочавања са евентуалним терористичким нападима и њиховим последицама. Јачат ће се координација на свим нивоима у смислу размјене оперативних, обавјештајних и полицијских података.

С обзиром на недостатке у погледу стандардних оперативних процедура те цивилно-војне сарадње у одговору на терористичке нападе и санирању њихових последица, унаприједит ће се сарадња и координација те капацитети надлежних структура за мобилизовање ресурса институционалног, војног и приватног сектора, кроз унапријеђење и операционализацију документа План цивилно-војне сарадње. У смислу заштите жртава терористичких и сродних дјела, успоставит ће се механизми за сваки вид помоћи жртвама, а посебно социјалну и здравствену помоћ.

У области одговора на терористички напад и његове последице, јачат ће се сарадња и правовремена размјена података са другим државама те међународним партнерима и организацијама.

Д. УНАПРЈЕЂЕЊЕ процедура истрага, кривичног прогона, пенитенсијарног и постпеналног третмана у случајевима тероризма и сродних кривичних дјела

Фокус приоритетних мјера у овој области је на раном детектовању и документовању појава које могу указивати на постојање планова и активности, односно раној идентификацији појединачна, група и мрежа које показују намјере за почињење ових кривичних дјела.

С тим у вези, унаприједит ће се међународна правосудна, полицијска, оперативна и обавјештајна сарадња, те међународна координација и размјена информација и података, кроз сарадњу са INTERPOL-ом, EUROPOL-ом, EUROJUST-ом.

Такође унаприједит ће се процедуре прикупљања, анализе, сарадње и размјене оперативних, обавјештајних,

финансијско-обавјештајних, информацијско-безбједносних и криминалистичко-обавјештајних података о активностима које указују на планирање или почињење кривичних дјела тероризма и повезаних кривичних дјела. Побољшат ће се процедуре за електронски приступ базама података и регистрима које могу садржавати информације од значаја за институције и агенције за провођење закона у БиХ.

Посебно тежиште истражно-репресивних активности ставит ће се на области: терористичке пропаганде и подстрекавање (посебно путем интернета), сајбер тероризам, врбовање ради терористичких активности, финансирање тероризма, давање било какве подршке терористима, те давања упута или чињења доступним терористима било каквих средстава који могу послужити за извршење кривичних дјела тероризма. Надаље, развијат ће се и јачати механизми сарадње институција и агенција за провођење закона у БиХ, правосудних органа и пружатеља услуга у БиХ и иностранству с циљем прибављања података везаних за кривична дјела тероризма и повезаних с тероризмом на интернету.

Потицат ће се усклађивање материјалне и процесне одредбе кривичног законодавства са међународним оквиром у области сузбијања тероризма и насилног екстремизма. Настојат ће се побољшати капацитети и легислатива за борбу против прања новца и финансирања терористичких активности ради усклађивања са релевантном правном стечевином ЕУ, релевантним инструментима УН-а те препорукама MONEYVAL-а и FATF-а². Додатни нагласак ће се ставити на унапријеђење правног оквира за извршење кривичних санкција који директно или индиректно имају утицај на поступање са особама осуђеним за кривично дјело тероризма и сродна дјела.

Континуирано ће се радити на унапјеђењу истражних и обавјештајних капацитета институција и агенција за провођење закона у БиХ, као и капацитета правосудних органа у области процесуирања кривичних дјела тероризма и повезаних кривичних дјела. Важно је нагласити да ће се заштита свједока и жртава те поступање са женама у свим фазама кривичних поступака за кривична дјела тероризма и сродна дјела проводити у складу са највишим стандардима заштите људских права, укључујући и родно осјетљив приступ.

Казнено-поправне установе (КПУ) могу представљати плодно тло за радикализацију затвореника и ширење насилних екстремистичких идеологија које у коначници представљају велику опасност како за "редовну" заводску популацију, тако и за друштво у цјелини. У том смислу пажња ће се усмјерити на успоставу механизма за смањење негативног утицаја који радикализовани затвореници могу имати на друге затворенике. Унаприједит ће се механизам међуагенцијске сарадње и размјене информација на стратешком и оперативном нивоу између казнено-поправних завода и осталих релевантних институција. Развијат ће се програми образовања, обуке и професионалног развоја заводског особља у погледу превенције заводске радикализације и поступања са затвореницима, уз потпуно поштовање међународних и европских стандарда из области заштите људских права.

У циљу постизања ефикасног поступања са особама осуђеним за кривично дјело тероризма и сродна дјела, Поттицат ће се успостављање правног оквира за унапјеђење међуагенцијске сарадње и размјене информација на стратешком и оперативном нивоу између казнено-поправних

¹ Мека мета/циљ је особа или ствар која је релативно незаштићена или рањива, посебно у односу на терористички напад. Типичне "меке/циљеве" су цивилне локације на којима се окупују ненаоружани људи у великом броју; примјери укључују националне споменике, болнице, школе, спортске арене, хотеле, културне центре, биоскопе, кафиће и ресторане, богомоље, ноћне клубове, трговачке центре, локације за пријевоз, итд.

² Види: <https://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>

завода, агенција за провођење закона, центара за социјални рад и других надлежних институција. Посебна пажња ће се посветити изради пред-отпусних и пост-пеналних стратегија те програма поступања.

7. ИЗРАДА АКЦИОНИХ ПЛАНОВА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА СТРАТЕГИЈЕ

Акциони план за провођење Стратегије за превенцију и борбу против тероризма (2021-2026) израђује се у циљу провођења стратешких мјера са тежиштем на подручја превенције и борбе против тероризма, превенције насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму и кривичних дјела почињених из мржње. Овај Акциони план доноси Савјет министара БиХ, а на приједлог Радне групе.

Ентитетске владе те влада Брчко дистрикта БиХ доносе властите акционе планове за провођење Стратегије које су у складу са циљевима и мјерама из овог документа и за које је законом утврђена надлежност ентитетских и институција Брчко дистрикта БиХ. Рок за израду је 90 дана од дана усвајања Стратегије.

У изради свих Акционих планова потребно је идентификовати мјере које произилазе из Стратегије за провођење приоритетних циљева те појаснити начин евентуалног провођења побројаних кључних приоритета дефинисаних кроз стубове Стратегије. Акциони планови на нивоима ентитета и Брчко дистрикта БиХ су у обавези пратити Стратегију. Носитељи активности и предложени рокови су дати оквирно од стране чланова Радне групе, како би се олакшала израда Стратегијом предвиђених акционих планова те постигао одређени ниво временске усклађености у провођењу приоритетних циљева.

Имплементација Стратегије ће се одвијати кроз све нивое власти у складу са уставним и законским овлашћењима институција Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко дистрикта БиХ, а кроз израду/ревидирање акционих планова који ће пратити циљеве и мјере Стратегије, те успостављањем модела надзора и евалуације.

Посебном Одлуком Савјета министара БиХ успоставит ће се Координацијско тијело за праћење имплементације Стратегије. Координацијско тијело чинит ће представници надлежних институција/агенција са свих нивоа власти по одлуци Савјета министара БиХ. Мандат овог тијела ће бити везан за период имплементације Стратегије.

Координацијско тијело једном годишње подноси извјештај Савјету министара БиХ о напретку у имплементацији Стратегије са приједлогом да се исти размотре од стране Савјета министара БиХ те доставе на разматрање и надлежним комисијама Парламента БиХ. Ови извјештаји могу садржавати и приједлоге за доношење нових мјера, односно креирање додатних програма и пројеката у сврху потпуног остварења основних циљева, визије и мисије Стратегије. Извјештај о имплементацији Стратегије бит ће сачињен за сваку календарску годину и достављен Савјету министара БиХ.

Извјештај ће обухватити информацију о степену имплементације стратешких мјера и циљева разрађених и реализираних кроз акциони план на нивоу БиХ и акционе планове Федерације БиХ, Републике Српске и Брчко дистрикта БиХ. Извјештаји о реализацији Стратегије Влада Ентитета и Брчко дистрикта чинити анекс извјештаја о реализацији Стратегије.

Имплементација акционих планова ће се одвијати уз пуну сарадњу и координацију међу институцијама на свим нивоима власти у БиХ, укључујући организације цивилног друштва.

АНЕКС - I

1. УСКЛАЂЕНОСТ СТРАТЕГИЈЕ СА ЗАКОНОДАВНИМ, СТРАТЕШКИМ И МЕЂУНАРОДНИМ ОКВИРОМ

Циљеви и мјере Стратегије усклађени су са законским и стратешким оквиром на свим нивоима у БиХ, те у највећој мјери узимају у обзир одговарајуће међународне документе УН-а, Савјета Европе, ЕУ и ОЕБС-а.

Стратегија сlijеди и унапрјеђује принципе утврђене документом Безбједносна политика БиХ из 2006. године, те трима претходним Стратегијама усвојеним 2006., 2010. односно 2015. године.

БиХ је ратификовала и ускладила законодавство са релевантним универзалним инструментима УН-а за борбу против тероризма и инструментима Савјета Европе.¹

Законодавни и стратешки оквир, мјере и активности требају тежити потпуном усклађивању са кључним документима Савјета безбједности УН-а, ЕУ и ОЕБС-а из области превенције и борбе против насилног екстремизма, радикализације која може водити тероризму и тероризма, укључујући:

Резолуције Савјета безбједности: број 1267 (1999) о забрани одређена дјела тероризма; број 1373 (2001) која предвиђа законодавни, регулаторни и институционални оквир за борбу против тероризма; број 1377 (2001) са министарском декларацијом о глобалној борби против тероризма; број 1566 (2004) о појму тероризма и финансијских мјера за борбу против тероризма; број 2396 (2017) која позива на стратегије кривичног гоњења, рехабилитације и реинтеграције; број 2195 (2014) о осуди свих облика тероризма; број 2170 и 2178 (2014) о кривичном гоњењу, рехабилитацији и реинтеграцији ФТФ-и спречавање радикализације у тероризам; број 2242 (2015) о улози жена; број 2250 (2015) о превенцији насилног екстремизма; број 2322 (2016) те 2341 и 2354 (2017) о међународној сарадњи у превенцији и борби против тероризма; број 2462 (2019) о финансирању тероризма и спречавању прању новца; број 2467 (2019) о забрани сексуалног и родно заснованог насиља.

Документи ЕУ: Уредба Савјета (ЕЗ) о посебним мјерама ограничавања против одређених особа и субјеката с циљем борбе против тероризма (2580/2001, 2001); Оквирна одлука ЕУ о сузбијању тероризма (2002, 2008); Комуникација Комисије Европском парламенту, Савјету, Европском привредном и социјалном одбору и Одбору регија: Европски програм безбједности (ЦОМ, 2015); Одлука Савјета (ЕУ, Еуратом) о стављању изван снаге Одлуке 2007/124/ЕЗ, Еуратом о утврђивању посебног програма "Спречавање, приправност и управљање посљедицама тероризма и других ризика повезаних са безбједношћу" као дијела Општег програма безбједности и заштите слобода за раздобље од 2007. до 2013. (2015/457, 2015); Директива ЕУ Европског парламента и Савјета о нападима на информацијске системе и о замјени Оквирне одлуке Савјета 2005/222/ПУП (2013/40, 2013); Уредба (ЕУ) Европског парламента и Савјета о Агенцији Европске уније за сарадњу тијела за извршавање законодавства (EUROPOL) (2016/794, 2016); Комуникација Комисије Европском парламенту и Савјета о Акцијском плану за јачање борбе против финансирања тероризма (ЦОМ, 2016); Уредба (ЕУ) 2021/784 Европског парламента и Савјета о борби против ширења терористичког садржаја на интернету; Директива (ЕУ) 2016/681 Европског парламента и Савјета о упораби података из евиденције података о путницима (ПНП) у сврху

¹ Листа ових инструмената се налази у поглављу 2. овог Анекса.

спречавања, откривања, истраге и кривичног прогона кривичних дјела тероризма и тешких кривичних дјела; Директива (ЕУ) 2016/1148 Европског парламента и Савјета о мјерама за високи заједнички ниво безбједности мрежних и информацијских система широм Уније; Директива (ЕУ) Европског парламента и Савјета о измјени Директиве Савјета о надзору набаве и посједовања оружја (91/477/ЕЕЗ, 2017); Закључци Савјета о вањском дјеловању ЕУ-а у борби против тероризма (2017/853, 2017); ЕУ Директива 2017/541 Европског Парламента и Савјета о сузбијању тероризма (2017); Одлука Савјета (ЕУ) 2022/895 о одобравању отварања преговора у име Европске уније о свеобухватној међународној конвенцији о борби против употребе информацијских и комуникацијских технологија у криминалне сврхе (2022/895, 2022).

Документи ОЕБС-а: План акције за борбу против тероризма – Букурешт (2001); Повеља о превенцији и борби против тероризма (2002); Министарска изјава о превенцији и борби против тероризма (2004); Министарски савјет (Љубљана, 2005); Министарски савјети (Мадрид – 2007 и Хелсинки – 2008) о заштити људских права и основних слобода у примјени мјера против тероризма; Министарски савјет (Атина, 2009) о примјени међународног правног оквира против тероризма и међународна сарадња; Декларација Министарског савјета о улози ОЕБС-а у борби против феномена ФТФ у контексту UNSCR 2170 и 2178 (2014); ОЕБС-ОДИХР Водич: Превенција тероризма и сузбијање насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму: Приступ кроз рад полиције у заједници (2014); Министарски савјети (Београд – 2015 и Хамбург – 2016) о свеобухватном приступу у превенцији насилног екстремизма; Декларација Министарског савјета о напорима ОЕБС-а у области превенције и борбе против тероризма/насилног екстремизма (2016); Министарски савјети (Базел – 2014 и Беч – 2017) о превенцији и спречавању финансирања тероризма и употреби интернета у терористичке сврхе; Ванзатворска рехабилитација и реинтеграција у превенцији и супротстављању насилном екстремизму и радикализацији који воде ка тероризму - Водич за креаторе политика и практичаре у југоисточној Европи (2020); Заштита људских права у затворима уз превенцију радикализације која води до тероризма или насиља: Водич за мониторе (ОДИХР-ПРИ, 2021); Управљање границом и људска права: Прикупљање, обрада и размјена личних података и кориштење нових технологије у борби против тероризма, у контексту слободе кретања (ОДИХР, 2021).

Стратегија узима у обзир и препоруке FATF-а које дефинирају оквир мјера које државе требају примијенити како би спречиле прања новца и финансирање тероризма, као и финансирање ширења оружја за масовно уништење.

Овај стратешки документ инкорпорира и кључне елементе Акционог плана УН-а за превенцију насилног екстремизма (2016); Глобалне стратегије Уједињених нација за борбу против тероризма (2006); Стратегије Европске уније за борбу против тероризма (2005); Стратегије ЕУ-а за борбу против радикализације и регрутовање терориста (2014).

Стратегија се заснива на законодавству у БиХ, укључујући:

- кривичне законе БиХ, ФБиХ, РС и Брчко дистрикта БиХ;
- законе о кривичном поступку БиХ, ФБиХ, РС и Брчко дистрикта БиХ;
- законе о извршењу кривичних санкција, притвора, других мјера и прекршаја БиХ, ФБиХ, РС и Брчко дистрикта БиХ;

- законе о заштити свједока под пријетњом и угрожених свједока БиХ, ФБиХ, РС и Брчко дистрикта БиХ;
- Закон о програму заштите свједока;
- Закон о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности;
- Закон о странцима;
- Закон о примјени одређених привремених мјера ради ефикасног провођења мандата међународног кривичног суда за бившу Југославију те других међународних рестриктивних мјера;
- Закон о заштити и спасавању људи и материјалних добара од природних и других несрећа у БиХ;
- Закон о заштити личних података БиХ;
- Закон о заштити тајних података БиХ;
- Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима БиХ;
- законе о прекршајима БиХ, ФБиХ, кантона, РС и Брчко дистрикта БиХ;
- законе о јавном реду и миру ФБиХ, кантона, РС и Брчко дистрикта БиХ;
- законе из области здравствене и социјалне заштите и образовања РС, ФБиХ, кантона и Брчко дистрикта БиХ;
- законе о парничном и ванпарничном поступку БиХ, ФБиХ, РС и Брчко дистрикта БиХ;

Стратегија узима у обзир и друге стратешке документе и акционе планове у БиХ, као што су:

- Стратегија за контролу малог оружја и лаког наоружања (2021-2025);
- Декларација ПА БиХ против говора мржње (2016);
- Процјена ризика од прања новца и финансирања тероризма у БиХ и Акциони план за борбу против прања новца и финансирања тероризма у Босни и Херцеговини (2018-2022);
- Стратегија интегрисаног управљања границом у Босни и Херцеговини (2019-2023);
- Акциони план за провођење резолуције Савјета безбједности УН 1325 "Жене, мир и безбједност" (2018-2022);

Смјернице за стратешки оквир кибернетичке сигурности у БиХ.

Стратешке мјере и активности предвиђене Акционим планом континуирано ће се усклађивати са домаћим законским и стратешким оквиром из области борбе против организованог криминала, прања новца и финансирања тероризма, заштите и спасавања, кибернетичког криминала и безбједности, трговине људима, кријумчарења оружјем, угрожавања безбједности границе и управљања границом, миграција и азила те међународним оквиром из области превенције насилног екстремизма и тероризма и борбе против тероризма.

Овај Анекс је динамичан документ који ће се континуирано допуњавати са новим прописима и међународним стандардима из ове области.

2. ЛИСТА МЕЃУНАРОДНИХ ДОКУМЕНАТА

2.1. Универзални инструменти УН-а за борбу против тероризма:

- Конвенција о кривичним дјелима и неким другим актима извршеним у ваздухоплову – Токијска конвенција (1963);

- Конвенција о сузбијању незаконитих отмица ваздухоплова (1970) – Протокол уз ову Конвенцију из 2010. године;
- Конвенција о сузбијању незаконитих аката уперених против безбједности цивилног ваздухопловства (1971) – Протокол уз ову Конвенцију (1988);
- Конвенција о спречавању и кажњавању кривичних дјела лица под међународном заштитом, укључујући и дипломатске агенте (1973);
- Међународна конвенција против узимања талаца (1979);
- Конвенција о физичкој заштити нуклеарног материјала (1980);
- Конвенција о сузбијању незаконитих аката против безбједности поморске пловидбе (1988) – Протокол уз ову Конвенцију (2005);
- Протоколи за сузбијање незаконитих аката против безбједности платформи за бушење нафте које се налазе у епиконтиненталном појасу (1988, 2005);
- Конвенција о обиљежавању пластичних експлозива ради њихове детекције (1991);
- Међународна конвенција о спречавању терористичких напада бомбама (1997);
- Међународна конвенција о сузбијању финансирања тероризма (1999);
- Међународна конвенција о спречавању аката нуклеарног тероризма (2005);
- Конвенција о сузбијању незаконитих аката који се односе на међународну цивилну авијацију (2010).
- Оквирна одлука ЕУ о сузбијању тероризма (2002, 2008);
- Директива ЕУ Европског парламента и Савјета о нападима на информацијске системе и о замјени Оквирне одлуке Савјета 2005/222/ПУП (2013/40, 2013);
- Комуникација Комисије Европском парламенту, Савјету, Европском привредном и социјалном одбору и Одбору регија: Европски програм безбједности (ЦОМ, 2015);
- Одлука Савјета (ЕУ, Еуратом) о стављању изван снаге Одлуке 2007/124/ЕЗ, Еуратом о утврђивању посебног програма "Спрјечавање, приправност и управљање посљедицама тероризма и других ризика повезаних са безбједношћу" као дијела Општег програма безбједности и заштите слобода за раздобље од 2007. до 2013. (2015/457, 2015);
- Уредба (ЕУ) Европског парламента и Савјета о Агенцији Европске уније за сарадњу тијела за извршавање законодавства (EUROPOL) (2016/794, 2016);
- Комуникација Комисије Европском парламенту и Савјету о Акцијском плану за јачање борбе против финансирања тероризма (ЦОМ, 2016);
- Уредба (ЕУ) Европског парламента и Савјета о борби против ширења терористичког садржаја на интернету (2021/784, 2021);
- Директива (ЕУ) Европског парламента и Савјета о упораби података из евиденције података о путницима (ПНР) у сврху спречавања, откривања, истраге и кривичног прогона кривичних дјела тероризма и тешких кривичних дјела (2016/681, 2016);
- Директива (ЕУ) Европског парламента и Савјета о мјерама за високи заједнички ниво безбједности мрежних и информацијских система широм Уније (2016/1148, 2016);
- Директива (ЕУ) Европског парламента и Савјета о измјени Директиве Савјета о надзору набаве и посједовања оружја (91/477/ЕЕЗ, 2017);
- Закључци Савјета о вањском дјеловању ЕУ-а у борби против тероризма (2017/853, 2017);
- ЕУ Директива 2017/541 Европског Парламента и Савјета о сузбијању тероризма (2017);
- Одлука Савјета (ЕУ) 2022/895 о одобравању отварања преговора у име Европске уније о свеобухватној међународној конвенцији о борби против употребе информацијских и комуникацијских технологија у криминалне сврхе (2022/895, 2022).
- Директива (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Вијећа од 20. маја 2015. о спречавању кориштења финансијског система у сврху прања новца или финансирања тероризма, о измјени Уредбе (ЕУ) бр. 648/2012 Европског парламента и Вијећа те о стављању изван снаге Директиве 2005/60/ЕЗ Европског парламента и Вијећа и Директиве Комисије 2006/70/ЕЗ;
- Директива (ЕУ) 2018/843 Европског парламента и Вијећа од 30. маја 2018. о измјени Директиве (ЕУ) 2015/849 о спречавању кориштења финансијског система у сврху прања новца или финансирања тероризма и о измјени директива 2009/138/ЕЗ и 2013/36/ЕУ.

2.2. Инструменти Савјета Европе:

- Европска конвенција о спречавању тероризма (1977) – Додатни протокол уз ову Конвенцију (2003);
- Конвенција Савјета Европе о спречавању тероризма (2005) – Додатни протокол уз ову Конвенцију (2015);
- Конвенција Савјета Европе о сајбер криминалу-Будимпештанска конвенција укључујући 1. и 2. додатне протоколе (2003 и 2022)
- Конвенција Савјета Европе о прању, тражењу, заплени и одузимању прихода стечених криминалом и о финансирању тероризма (2005);
- Конвенција о кибернетичком криминалу (2001) – Додатни протокол уз ову Конвенцију (2003).

2.3. Резолуције Савјета безбједности:

- Резолуција UNSCR број 1267 (1999);
- Резолуција UNSCR број 1373 (2001);
- Резолуција UNSCR број 1377 (2001);
- Резолуција UNSCR број 1566 (2004);
- Резолуција UNSCR број 2170 (2014);
- Резолуција UNSCR број 2178 (2014);
- Резолуција UNSCR број 2195 (2014);
- Резолуција UNSCR број 2242 (2015);
- Резолуција UNSCR број 2250 (2015);
- Резолуција UNSCR број 2322 (2016);
- Резолуција UNSCR број 2341 (2017);
- Резолуција UNSCR број 2354 (2017);
- Резолуција UNSCR број 2396 (2017);
- Резолуција UNSCR број 2462 (2019);
- Резолуција UNSCR број 2467 (2019).

2.4. Документи ЕУ:

- Уредба Савјета (ЕЗ) о посебним мјерама ограничавања против одређених особа и субјеката с циљем борбе против тероризма (2580/2001, 2001);

2.5. Документи ОЕБС-а:

- План акције за борбу против тероризма – Букурешт (2001);

- Повеља о превенцији и борби против тероризма (2002);
- Министарска изјава о превенцији и борби против тероризма (2004);
- Министарски савјет (Љубљана, 2005);
- Министарски савјет (Мадрид, 2007);
- Министарски савјет (Хелсинки, 2008);
- Министарски савјет (Атина, 2009);
- Министарски савјет (Београд, 2015)
- Министарски савјет (Хамбург, 2016);
- Министарски савјет (Базел, 2014);
- Декларација Министарског савјета о улози ОЕБС-а у борби против феномена ФТФ у контексту UNSCR 2170 и 2178 (2014);
- ОЕБС-ОДИХР Водич: Превенција тероризма и сузбијање насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму: Приступ кроз рад полиције у заједници (2014);
- Министарски савјет (Беч, 2017);
- Декларација Министарског савјета о напорима ОЕБС-а у области превенције и борбе против тероризма/насилног екстремизма (2016);
- Ванзатворска рехабилитација и реинтеграција у превенцији и супротстављању насилном екстремизму и радикализацији који воде ка тероризму - Водич за креаторе политика и практичаре у југоисточној Европи (2020);
- Заштита људских права у затворима уз превенцију радикализације која води до тероризма или насиља: Водич за мониторе (ОДИХР-ПРИ, 2021);
- Управљање границом и људска права: Прикупљање, обрада и размјена личних података и кориштење нових технологије у борби против тероризма, у контексту слободе кретања (ОДИХР, 2021).

2.6. Међународни стратешки документи:

- Глобална стратегија УН-а за борбу против тероризма (2006);
- Акциони план УН-а за превенцију насилног екстремизма (2016);
- Стратегија Европске уније за борбу против тероризма (2005);
- Стратегије ЕУ-а за борбу против радикализације и регрутовање терориста (2014);
- Глобални форум за борбу против тероризма, Абуја Препоруке о прикупљању, кориштењу и размјени доказа у сврху кривичног прогона осумњичених за тероризам (2018);
- Глобални форум за борбу против тероризма, Приручник Цирих-Лондон – Препоруке за превенцију и сузбијање online насилног екстремизма и тероризма (2019).

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 6. Odluke o uspostavi Radne grupe za izradu prijedloga Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (za period 2021-2026.) i prijedloga Akcionog plana za provođenje Strategije ("Službeni glasnik BiH", broj 41/21), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 57. sjednici, održanoj 9.11.2022. godine, donijelo

ODLUKU O USVAJANJU STRATEGIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PREVENCIJU I BORBU PROTIV TERORIZMA ZA PERIOD 2021-2026. GODINA

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom usvaja se Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2021-2026. godina (u daljem tekstu: Strategija).

Član 2.

(Provedba Strategije)

- (1) Strategija je sačinjena od strane Radne grupe za izradu prijedloga Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2021-2026. godina i prijedloga Akcionog plana za provođenje Strategije (u daljnjem tekstu: Radna grupa) i predstavlja strateški dokument koji definiše ciljeve, principe i mjere koje Bosna i Hercegovina mora poduzeti, kao i vremenski okvir za realizaciju istih u oblasti prevencije i borbe protiv terorizma.
- (2) Radna grupa je pri izradi Strategije posebno cijenila relevantne standarde iz Aquis communautaire (pravno nasljeđe) Evropske unije i druge međunarodne instrumente i standarde u pogledu prevencije i borbe protiv terorizma.
- (3) Po usvajanju Strategije izradit će se Akcioni plan za provedbu Strategije za prevenciju i borbu protiv terorizma (2021-2026) u cilju provođenja strateških mjera. Ovaj Akcioni plan donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, a na prijedlog Radne grupe.
- (4) Entitetske vlade te Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine donose vlastite akcione planove za provedbu Strategije koje su u skladu s ciljevima i mjerama iz ovog dokumenta i za koje je zakonom utvrđena nadležnost entitetskih i institucija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Rok za izradu je 90 dana od dana usvajanja Strategije.
- (5) Implementacija Strategije će se odvijati kroz sve nivoe vlasti u skladu sa ustavnim i zakonskim ovlaštenjima institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a kroz izradu/revidiranje akcionih planova koji će pratiti ciljeve i mjere Strategije, te uspostavljanjem modela nadzora i evaluacije.
- (6) Posebnom Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine uspostaviti će se Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Strategije. Koordinaciono tijelo činit će predstavnici nadležnih institucija/agencija sa svih nivoa vlasti po odluci Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. Mandat ovog tijela će biti vezan za period implementacije Strategije.

Član 3.

(Sastavni dio Odluke)

Sastavni dio ove Odluke je Strategija.

Član 4.

(Realizacija Odluke)

Za realizaciju odredbi ove Odluke zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 201/22
9. novembra 2022. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Zoran Tegeltija**, s. r.

**STRATEGIJA
BOSNE I HERCEGOVINE ZA PREVENCIJU I BORBU
PROTIV TERORIZMA
(2021-2026)**

Sarajevo, 2022. godine

*Usvojena na 57. sjednici Vijeća ministara BiH dana 9. novembra 2022. godine

POPIS SKRAĆENICA

BiH - Bosna i Hercegovina
RS - Republika Srpska
FBiH - Federacija Bosne i Hercegovine
BD BiH - Brčko distrikt Bosne i Hercegovine
MS - Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
SIPA - Državna Agencija za istrage i zaštitu
GP - Granična policija Bosne i Hercegovine
SPS - Služba za poslove sa strancima
OSA - Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine
RAK - Regulatorna agencija za komunikacije
AEPTM - Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
MUP RS - Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske
FUP - Federalna uprava policije
MUP - Ministarstvo unutrašnjih poslova
MRV - Međureligijsko vijeće
CMZ - Centar za mentalno zdravlje
CSR - Centar za socijalni rad
NVO - Nevladina organizacija
OCD - Organizacija civilnog društva
UN - Ujedinjene nacije
VSUN - Vijeće sigurnosti Ujedinjenih nacija
VE - Vijeće Evrope
EU - Evropska unija
EC - Evropska komisija
OSCE - Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi
NATO - Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora
FTF - Strani teroristički borac
ISIL - Teroristička organizacija Islamska država Iraka i Levanta
FATF - Međunarodno tijelo za borbu protiv pranja novca
MOONEYVAL - Odbor za procjenu mjera protiv pranja novca i finansiranja terorizma
EUROPOL - Agencija Evropske unije za izvršavanje zakonodavstva
EUROJUST - Agencija Evropske unije za saradnju u krivičnom pravosuđu
INTERPOL - Međunarodna organizacija kriminalističke policije
MiMES - Municija i minsko-eksplozivna sredstva
KPU - Kazneno-popravne ustanove
IAEA - Međunarodna agencija za atomsku energiju
CERT - Tim za odgovore na kompjuterske incidente
CBRN - Hemijsko, biološko, radiološko i nuklearno
RRR - Rehabilitacija, Reintegracija i Resocijalizacija
MIS - Migracioni informacioni sistem

1. UVOD-RAZLOZI ZA DONIŠENJE STRATEGIJE

Strategija Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma (Strategija) za period 2021. – 2026. godine predstavlja izraz posvećenosti institucija na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini (BiH) u prevenciji i borbi protiv terorizma te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu¹, uz slijedenje međunarodnih obaveza države kao članice Ujedinjenih nacija (UN), Vijeća Evrope (VE), Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi (OSCE), Antiterorističke koalicije te potencijalnog kandidata za članstvo u Evropskoj uniji (EU).

BiH je ratifikovala i teži ka usklađivanju zakonodavstva s relevantnim univerzalnim instrumentima UN-a za borbu protiv terorizma, pravnom stečevinom EU, instrumentima VE, obavezama koje proističu iz članstva u OSCE-u te s ključnim dokumentima ovih organizacija iz oblasti borbe protiv terorizma, prevencije i suzbijanja nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu. Strategija stavlja akcenat na nove izazove, dinamiku međunarodnog terorizma i s terorizmom povezanih pojava, uzimajući u obzir domaći i regionalni kontekst.

Iako jedinstvena i općeprihvaćena **definicija terorizma** do danas nije utvrđena, ova Strategija uzima u obzir Rezoluciju 1566 (2004) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija (VSUN) koja definiše terorizam i terorističke akte kao "krivična djela, uključujući i djela protiv građana, počinjena s namjerom uzrokovanja smrti ili teške tjelesne povrede, ili uzimanja taoca, s ciljem izazivanja stanja terora u široj javnosti ili među grupom osoba ili određenih osoba, zastrašivanje stanovništva ili s ciljem prisiljavanja vlade ili međunarodne organizacije da učini ili ne poduzme potrebni čin, koji predstavljaju krivična djela u okviru i kako su definisane u međunarodnim konvencijama i protokolima u vezi s terorizmom, [i] koja se ni pod kojim okolnostima ne mogu opravdati razlozima političke, filozofske, ideološke, rasne, etničke, vjerske ili druge slične prirode."

Zajedničko stajalište Vijeća EU od 27. decembra 2001. godine o primjeni posebnih mjera u borbi protiv terorizma (2001/931/ZVSP) definiše "terorističko djelo" kao jedno od sljedećih namjernih djela koje, s obzirom na svoju prirodu ili kontekst, može nanijeti ozbiljnu štetu državi ili međunarodnoj organizaciji te koje se prema nacionalnom pravu utvrđuje kao krivično djelo počinjeno s ciljem da: značajno zastraši stanovništvo; ili protivzakonito prisili neku vladu ili međunarodnu organizaciju da izvrši neki čin ili da odustane od njegovog izvršenja; ili ozbiljno destabilizuje ili uništi osnovne političke, ustavne, privredne ili društvene strukture neke države ili međunarodne organizacije.

Krivično zakonodavstvo u BiH definiše teroristički čin kao činjenje ili prijetnju od činjenja neke od radnji koje su definisane u krivičnom zakonodavstvu u BiH².

Ono što je zajedničko gotovo svim definicijama pojma "terorizam" jeste da se u osnovi te pojave nalazi primjena nasilja koje predstavlja sredstvo za ostvarenje političkih³ i ideoloških ciljeva, a koje proizvodi emocionalni odgovor šire populacije, traumatizuje cijelu zajednicu i unosi dugoročni strah.

Kao i u slučaju terorizma ne postoji općeprihvaćena definicija nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

Nasilni ekstremizam se rijetko definiše ali se, općenito govoreći, odnosi na djela nasilja koja opravdava neka

¹ Faktori vezani za različite aspekte sigurnosti, a odnose se na terorizam, različite oblike nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, te druga djela nasilja i netolerancije različitih motiva su definisani dokumentom "Procjena stanja sigurnosti u Bosni i Hercegovini u vezi s terorizmom".

² "Službeni glasnik BiH", broj 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 8/10, 47/14, 22/15, 40/15, 35/18 i 46/21.

³ Rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1566 (2014).

ekstremistička vjerska, društvena ili politička ideologija, ili koja se povezuje s takvom ideologijom. Pojam nasilnog ekstremizma je širi i sveobuhvatniji od terorizma, jer on obuhvata bilo koju vrstu nasilja, sve dok se motiv za nasilje smatra ekstremističkim.¹

Radikalizacija koja vodi ka terorizmu se definiše kao dinamičan proces tokom kojeg osoba bude dovedena u stanje da prihvati terorističko nasilje kao moguće, možda čak i opravdano djelovanje. Ovo u konačnici, ali ne i neophodno, može navesti ovu osobu da zastupa, podržava ili da se uključi u terorizam. S tim u vezi ova Strategija koristi navedenu sintagmu jer implicira da neki slučajevi nasilnog ekstremizma i radikalizacije možda neće voditi ka terorizmu.

Strategija predviđa da je institucionalni i društveni odgovor na nastojanja nasilnih ekstremista da radikalizuju, regrutuju i mobilizuju sljedbenike s ciljem angažovanja u aktima nasilja od krucijalnog značaja za suzbijanje terorizma. Jednako važno je i identifikovanje specifičnih socio-ekonomskih, političkih, ideoloških i drugih faktora koji olakšavaju, podstiču i omogućavaju radikalizaciju u nasilje i regrutaciju sljedbenika. S tim u vezi, ova Strategija prepoznaje različite oblike nasilnog ekstremizma uključujući ideološki, religijski, etno-nacionalistički, krajnje desničarski i krajnje ljevičarski, poštujući načela nediskriminacije i stigmatizacije.

Prepoznavanjem i aktivnim korištenjem koncepata rod i spol Strategija pokazuje spremnost za dinamično razumijevanje terorizma, te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu unutar kojih se rodnim ulogama manipuliše u svrhu stvaranja straha, regrutovanja, širenja mržnje te opravdavanja nasilja. U Strategiji rod se prepoznaje kao društveno konstruisan identitet vezan za žene, muškarce, dječake i djevojčice. Rod se također ne odnosi samo na odnose između muškaraca i žena u društvu, već i na javnu i privatnu konstrukciju te dinamiku moći koja je povezana s percipiranim ulogom žene i muškarca unutar društva. Spol se koristi za označavanje bioloških razlika između muškaraca i žena.²

2. VIZIJA, MISIJA I OSNOVNA NAČELA STRATEGIJE

1.1. Vizija i misija

Vizija Strategije je da se na svim nivoima vlasti u BiH uspostavi efikasan, struktuiran, koherentan, anticipirajući i održiv mehanizam za prevenciju terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, koji će doprinijeti razvoju otpornosti društva na izazove koje postavljaju ovi fenomeni.

Strategija ima misiju promovisati i zaštititi život, slobode, prava, sigurnost i sve oblike blagostanja građana, doprinoseći demokratskom i pluralnom društvu sposobnom da se efikasno suprotstavi navedenim prijetnjama koje mogu imati posljedice po građane, infrastrukturu i interese BiH na domaćem i međunarodnom planu.

1.1. Osnovna načela

Ustavnost i zakonitost – usuglašenost svih ciljeva, prioriteta i mjera s ustavima i pozitivnim zakonodavstvom u BiH i međunarodno preuzetim obavezama;

Jedinstvo vizije – sve mjere i aktivnosti zasnivaju se na zajednički identifikovanom i jedinstvenom viđenju izazova povezanih s terorizmom, nasilnim ekstremizmom i radikalizacijom koji vode ka terorizmu;

Multidisciplinarni pristup – uključenost svih sektora i cijelog društva obuhvata široki spektar aktera i izvan sigurnosnog sektora: sektore zdravstvene i socijalne zaštite, obrazovanja te civilnog društva u najširem smislu i na svim nivoima vlasti;

Koordinacija i saradnja – sva praktična postupanja u prevenciji i borbi protiv terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu zasnovana su na jedinstvenim konceptima strateškog i operativnog postupanja u skladu sa ustavnim nadležnostima, te saradnje između javnog i privatnog sektora, kao i saradnja s drugim zemljama i međunarodnim i regionalnim organizacijama, posebno sa zemljama članicama antiterorističke koalicije i zemljama u regiji Zapadnog Balkana, a u kontekstu pristupanja euro-atlantskim integracijama;

Transparentnost – mjere koje se poduzimaju, kao i ciljevi koji su ostvareni i postignuti rezultati primjene Strategije, učinit će se dostupnim javnosti u najvećoj mogućoj mjeri, i u skladu sa zakonima u BiH. Provođenje strateških mjera treba biti transparentno, a aktivnosti koje se poduzimaju u najvećoj mogućoj mjeri otvorene i dostupne za sve građane i njihove organizacije;

Tajnost podataka i zaštita ličnih podataka – svi podaci, lične i operativne prirode, prikupljeni tokom izrade i implementacije Strategije, bit će obrađeni i čuvani u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka i Zakonom o zaštiti tajnih podataka;

Zaštita ljudskih prava, osnovnih sloboda i nediskriminacije – predviđene mjere i aktivnosti će se provoditi uz puno poštovanje ljudskih prava i osnovnih sloboda uz zaštitu od diskriminacije po bilo kom osnovu, u skladu sa svim međunarodnim instrumentima i domaćim zakonodavstvom;

"Nenanošenje štete" – prilikom kreiranja i provođenja programa i aktivnosti Strategije, posebna pažnja će se posvećivati izbjegavanju negativnih posljedica na okruženje u kojima se provode.

3. OSVRT NA PRETHODNU STRATEGIJU (2015-2020)

Strategija BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015-2020) je treći u nizu strateških dokumenta Vijeća ministara BiH čiji je cilj bio jačanje kapaciteta za prevenciju i odgovor na različite oblike terorizma i nasilnog ekstremizma.

Imajući u vidu trenutak i okolnosti donošenja Strategije, ona se može posmatrati kao odgovor na izazov fenomena stranih terorističkih boraca. Ovaj fenomen je istovremeno odredio i fokus Strategije, čije su aktivnosti najčešće bile fokusirane na ISIL-om inspirisani terorizam, iako su postojala nastojanja da se pažnja posveti i drugim pojavnim oblicima nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

Dokument je po svojoj strukturi u najvećoj mjeri zasnovan na strukturi Strategije EU za borbu protiv terorizma iz 2005. godine, s definisanim osnovnim ciljem: "Suzbijati sve oblike ekstremističkog i terorističkog djelovanja poštujući vrijednosti demokratije, vladavine prava i ljudskih prava i sloboda – učiniti Bosnu i Hercegovinu prostorom sigurnim za život i rad svih njenih državljana, kao i drugih koji borave na njenom teritoriju". Strategija je imala četiri definisana podcilja:

- (1) Prevencija zločina iz mržnje, radikalizma i terorizma u svim pojavnim oblicima;
- (2) Zaštita kritične infrastrukture;
- (3) Unaprjeđenje procedura istraga i krivičnog progona djela terorizma i sličnih krivičnih djela;
- (4) Odgovor / reakcija na moguće terorističke napade i saniranje njihovih posljedica.

¹ Vidi: Andrew Glazzard and Martine Zeuthen, "Violent Extremism" ("Nasilni ekstremizam"), GSDRC, februar 2016. godine, https://assets.publishing.service.gov.uk/media/57a0895ae5274a31e000002c/Violent-extremism_RP.pdf; i Neumann, Countering Violent Extremism and Radicalisation (Suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji).

² Carol Cohn, "Women and Wars: Toward A Conceptual Framework," in Women & War, ed. Carol Cohn (Cambridge: Polity, 2013).

Ključni prioriteti i preventivne aktivnosti Strategije su bili podijeljeni u nekoliko kategorija (otkrivanje i odvratanje, razmjena podataka, razvoj znanja) koje su ukazivale na potrebu multisektorskog i multidisciplinarnog pristupa implementaciji Strategije, posebno u sprovođenju preventivnih mjera, uključujući širok spektar vladinih, nevladinih, sigurnosnih i vjerskih aktera u sam proces prevencije. Prethodne dvije Strategije u periodu važenja od 2006. do 2015. godine nisu imale ovakav karakter i pretežno su se fokusirale na tzv. sigurnosno-represivni pristup.

Mjerodavne institucije koje su realizovale aktivnosti po Strategiji i Akcionim planu za prevenciju i borbu protiv terorizma:

- Institucije čiji su predstavnici participirali u radu Nadzornog tijela za praćenje provedbe Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (Ministarstvo sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu BiH, Tužilaštvo BiH, Ministarstvo odbrane BiH, Granična policija BiH, Obavještajno sigurnosna agencija BiH, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Služba za poslove sa strancima BiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova - Federalna uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policija Brčko Distrikta BiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova HNK);
- Ostale institucije / agencije / službe koje nisu iz sigurnosnog sektora su prema Strategiji BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma i njom predviđenim Akcionim planom (2015-2020) bile mjerodavne za navedene aktivnosti.

Prepoznat je i doprinos civilnog društva, uključujući akademsku zajednicu, vjerske zajednice i medije u aktivnostima koje su imale za cilj unaprjeđenje zajedničkih vrijednosti i ciljeva, pa tako i uloge u okviru prevencije i suprotstavljanja nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu.

Također, uspostavljena je i saradnja s međunarodnim organizacijama koje su imale znatan doprinos u ispunjenju Strategijom i Akcionim planom predviđenih aktivnosti.

Važno je napomenuti da su vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH donijele vlastite akcione planove za provođenje Strategije koje su u skladu s ciljevima i mjerama iz ovog dokumenta i za koje je zakonom utvrđena njihova nadležnost.

U skladu sa navedenom, osnovni cilj Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015-2020) je ispunjen ili bar u većini realizovan, odnosno, poduzimane su mjere na suzbijanju, svih oblika nasilno ekstremističkog i terorističkog djelovanja.

Sve mjere i aktivnosti su se provodile poštujući vrijednosti demokratije, vladavine prava i ljudskih prava i sloboda. Pored toga, u određenoj mjeri ispunili su se i podciljevi koji se odnose na prevenciju zločina iz mržnje, radikalizma i terorizma u svim pojavnim oblicima, zaštite infrastrukturnih objekata, unaprjeđenje procedura istraga i krivičnog progona djela terorizma i srodnih krivičnih djela, te odgovor ili reakcija na moguće terorističke napade i saniranje njihovih posljedica.

4. ANALIZA SIGURNOSNIH IZAZOVA U BOSNI I HERCEGOVINI¹

4.1. Opći pokazatelji sigurnosnog stanja u Bosni i Hercegovini

Na području BiH u periodu 2016.-2020. godine nije izvršeno niti jedno krivično djelo koje se može svrstati u terorizam. Nisu zabilježeni podaci da se BiH koristi za pripremu nekog terorističkog djela, ali imajući u vidu kompleksnost ukupnih tendencija u vezi s terorizmom, ova se mogućnost ne može potpuno isključiti.

Pokazatelji sigurnosnog stanja na polju terorizma i nasilnog ekstremizma u BiH tokom 2016.-2020. godine, uglavnom se dovode u vezu s upućivanjem prijetnji, izvršenjem određenog broja napada na pripadnike pravosudnih, policijskih i političkih struktura, kao i predstavnike medija, u BiH, boravkom i povratkom državljana BiH na stranim ratištima zatim djelovanjem i aktivnostima izdiferenciranih sigurnosno-interesantnih osoba ultrakonzervativnih stajališta.

Faktori koji se odnose na pojedina lokalna, regionalna i globalna kretanja vezana za različite aspekte sigurnosti (terorizam, različiti oblici nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, te druga djela nasilja i netolerancije različitih motiva), značajno su uticali na sigurnosne prilike u BiH u prethodnom periodu. Ovi faktori i dalje imaju kontinuiranu ugrožavajuću dimenziju.

Posebnu sigurnosnu dimenziju predstavlja ambijent za intenziviranje različitih oblika nasilnog ekstremizma pogodnih za jačanje terorističke osnove, kao i formi organizovanog kriminala i korupcije. Također, ekonomsko-socijalno stanje i političko stanje u zemlji, regiji i šire, direktno utiču na stanje ukupne sigurnosti u BiH.

Kada je riječ o nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koja vodi ka terorizmu, trenutni pokazatelji sigurnosne situacije u BiH, posmatrani kroz aktuelna, ali i ranija saznanja, ukazuju da je BiH u posmatranom periodu bila stalno suočena i opterećena sa mnogim aspektima sigurnosnih pojava, rizika i izazova, a povremeno i konkretnim pojedinačnim prijetnjama, koje dotiču i opterećuju zemlje regije Zapadnog Balkana i šire. Sličan trend je prisutan i u aktuelnom trenutku.

4.2. Pandemija Covid-19

Posljedice prouzrokovane pandemijom COVID-19 direktno utiču na stanje sigurnosti, kroz stvaranje negativnog ekonomsko-socijalnog ambijenta koji pojačava nezadovoljstvo građana i širi potencijalnu bazu za različite destruktivne, pa i kriminalne aktivnosti.

Kada je riječ o BiH u periodu trajanja pandemije, nisu prikupljena saznanja koja bi mogla dovesti u korelaciju pandemiju COVID-19 i eventualne terorističke aktivnosti. U okviru grupacija koje pripadaju radikalnom i ekstremističkom ideološkom spektru u BiH, nisu uočeni novi i drugačiji trendovi nego što su bili i u periodu prije izbijanja pandemije.

Međutim, neophodno je imati u vidu da većina radikalnih lica koristi priliku da plasira svoje radikalne ideje upravo u vrijeme pandemije, jer većina osoba boravi u zatvorenim prostorima pri čemu se Internet koristi u znatno većoj mjeri, što u ovom trenutku postaje najefikasnije mjesto za širenje

¹ Dokument izrađen od strane Stručne podgrupe za područje sigurnosti, a na osnovu Informacija o procjeni stanja sigurnosti i mogućih prijetnji u narednom periodu u BiH u vezi s terorizmom, kao i relevantnih podataka sukladno međunarodno preuzetim obavezama koje su dostavljene od strane nadležnih institucija u BiH: Državna Agencija za istrage i zaštitu - SIPA, Obavještajno sigurnosna agencija BiH, Služba za poslove sa strancima, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova - Federalna uprava policije, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske i Policija Brčko distrikta BiH.

propagandnih poruka različitog sadržaja, pa i u kontekstu širenja i propagande ideja ekstremizma i terorizma.

4.3. Strani teroristički borci - odlazak i povratak sa stranih ratišta

Sigurnosno-interesantni indikatori u proteklom periodu uglavnom se dovode u vezu s odlaskom i boravkom državljana BiH na sirijsko-iračkom ratištu, njihovim učešćem u oružanim sukobima, povratkom sa stranih ratišta te detektovanjem mogućih sigurnosno-interesantnih aktivnosti povratnika.

BiH se uspješno suočila s izazovom prvog organizovanog povratka državljana BiH iz zone sukoba u decembru 2019. godine, kada su se prema procjenama stekli uslovi za povratak prve grupe državljana BiH iz Sirije. S tim u vezi se nametnula potreba hitne reakcije i osiguranja neophodnih uslova za prihvrat istih.

Dana 19. decembra 2019. godine izvršena je repatrijacija državljana BiH iz Sirije, njih ukupno 25 i to: 7 muškaraca, 6 žena i 11 djece te jedno dijete bez pratnje.

Povratak je uspješno realizovan na kontrolisan način, a u skladu sa pozitivnom zakonodavstvu BiH i međunarodno preuzetim obavezama u području borbe protiv terorizma, te obavezama preuzetim u sklopu članstva BiH u antiterorističkoj i anti-ISIL koaliciji.

Sigurnosno - interesantni indikatori u proteklom periodu dovode se u vezu i s odlaskom i boravkom državljana BiH na ukrajinskom ratištu, njihovim učešćem u oružanim sukobima, povratkom sa stranih ratišta, detektovanjem mogućih sigurnosno-interesantnih aktivnosti povratnika.

4.4. Finansiranje terorizma

U smislu finansiranja terorizma, a prema Procjeni rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH za period 2018. - 2022. godina sektor koji je najviše zloupotrijebljen je bankarski sektor, Western union i sektor nekretnina - prodaja vlastite imovine, a u smislu odlaska stranih terorističkih boraca na strana ratišta. Ovi sektori su iskorišteni za navedenu namjenu kroz vršenje novčanih transakcija koje baš i ne odstupaju od uobičajenih transakcija koje se obavljaju u sklopu svakodnevnih životnih potreba.

Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma je također obuhvatila i stanje u NVO sektoru i identifikovani su određeni nedostaci koji se ogledaju u činjenici da jedinstveni registar uspostavljen, ali nije u potpunosti funkcionalan. Kao nedostaci se također navode i činjenice da se u NVO sektoru nadzor provodi samo u pogledu finansijskog poslovanja u poreske svrhe.

4.5. Ultrakonzervativne religijske grupe koje se mogu povezati s terorizmom ili nasilnim ekstremizmom koji vodi ka terorizmu

Nastavljene ranije aktivnosti pojedinih pripadnika ultrakonzervativnih religijskih grupa u BiH i okruženju koji svojim djelovanjem nastoje proširiti svoje radikalne vjerske pravce i pridobiti nove sljedbenike na području cijele BiH. Ove aktivnosti predstavljaju pogodno tlo za nasilni ekstremizam i radikalizaciju koji mogu voditi ka terorizmu.

U periodu 2018. i 2020. godine detektovana je pasiviziranost sigurnosno-interesantnih osoba iz ultrakonzervativnih religijskih struktura s područja BiH. Ipak i pored toga, unutar ove kategorije i dalje je prisutno njihovo verbalno istupanje protiv ustavno-pravnog poretka BiH, demokratije, tradicionalnih religijskih opredjeljenja i modaliteta ponašanja u BiH, a manji broj najradikalnijih među njima su u svojim istupima, verbalno ili putem Interneta i društvenih mreža, izražavali i pozitivne stavove o ideologiji koju promovise ISIL.

Treba istaći i činjenicu da su minimizirane mogućnosti da takvi istupi dožive pozitivan odjek u javnosti u BiH, jer kao takvi nikada nisu uspjeli dobiti značajniju podršku među građanima BiH.

4.6. Ultrakonzervativne, etnonacionalističke i desničarske organizacije i udruženja koja se mogu povezati s terorizmom ili nasilnim ekstremizmom koji vodi ka terorizmu

Raspoloživi podaci ukazuju da je u periodu 2016.-2020. godine u kontinuitetu prisutan etnički/nacionalni ekstremizam s negativnim uticajem na sigurnosni ambijent u BiH. Kao ozbiljna prijetnja po sigurnost, ne samo BiH nego i regije, primijećeni su procesi vezani za porast etno-nacionalnog radikalizma, nerijetko povezanog s religijskim narativima i simbolikom, te porasta desničarskih i euroskeptičnih snaga i pokreta u Evropi, i to prvenstveno iz perspektive mogućeg uticaja tih pokreta i struktura na srodne pokrete i grupacije u regiji.

Njihove aktivnosti se kreću od javnih istupanja pojedinih pripadnika tih organizacija uz upotrebu govora mržnje na mjestima javnog okupljanja ili posredstvom određenih Internet portala i drugih medija, pa do ispisivanja grafita, parola, murala i postavljanja i distribucije plakata uvredljivog nacionalističkog sadržaja koji pod plaštom patriotizma izražavaju, promovišu, šire i potiču nacionalnu, vjersku i rasnu mržnju i netrpeljivost, kao i netrpeljivost i netoleranciju prema LGBT+ populaciji.

Djelovanjem navijačkih grupa u određenim sportskim, ali i drugim javnim manifestacijama na prostoru BiH, pored eksponiranja u navijačkom ekstremizmu (huliganstvu) mogu biti zloupotrijebljeni od strane radikalnih grupacija sa sigurnosnog aspekta.

Raspoloživa saznanja ukazuju i na njihovo prisustvo, odnosno djelovanje pojedinih navijačkih grupa u BiH i njima bliskih ultradesničarskih organizacija i pokreta poznatih i po krajnje ekstremno radikalnim istupima i to uglavnom u etnički osjetljivim sredinama, što utiče na destabilizaciju lokalnih sigurnosnih prilika. Navedeno ukazuje na međusobnu povezanost ovih lica, prvenstveno u iskazivanju ekstremizma i nacionalizma.

4.7. Incidenti motivisani predrasudama i krivična djela počinjena iz mržnje¹

Uprkos adekvatnom zakonodavnom okviru za provođenje istrage, krivično gonjenje i suđenje za krivična djela počinjena iz mržnje, i dalje je prisutan neadekvatan institucionalni odgovor. Ogromna većina incidenata – skoro 80 posto – ostala je u predistražnoj fazi sa slabim izgledima da budu istraženi kao incidenti ili krivična djela počinjena iz mržnje.

Institucionalni propust u prepoznavanju nasilja iz mržnje dovodi do uskraćivanja prava žrtava na zaštitu i sigurnost i dovodi do nekažnjavanja počinitelja. U heterogenom, postkonfliktnom i podijeljenom BiH društvu, neuspjeh da se pravilno odgovori na ovakve incidente može produbiti podjele i otvoriti prostor za pogoršanje sigurnosne situacije i činjenje teških krivičnih djela. Kada se to dovede u vezu s institucionalnom normalizacijom i banalizacijom ovakvih incidenata, to neizbježno dovodi do nedostatka povjerenja u institucije i podrivanja vladavine prava.

4.8. Zloupotreba interneta i društvenih mreža

Ekstremno-radikalne strukture u BiH u potpunosti su prepoznale ogroman potencijal, veliku prednost i korist masovnih medija i društvenih mreža, jer pružaju maksimalan efekat s minimalnim troškovima, s malo tehničkog znanja i bez velike upotrebe vlastitih resursa.

Pojedine društvene mreže se, pored međusobnog komuniciranja i propagande radikalnih ideologija, sve

¹ Informacija Misije OSCE-a u BiH

intenzivnije koriste za prikupljanje i razmjenu podataka i informacija za prikupljanje novčanih sredstava, vrbovanje, mobilizaciju i obučavanje novih članova, te međusobno umrežavanje i povezivanje.

4.9. Migracije

Vodeći računa o međunarodnim standardima zaštite ljudskih prava, pitanje migracija u postojećim uslovima može se posmatrati i kao sigurnosno pitanje, posebno u smislu mogućeg korištenja migrantskih tokova za kretanje potencijalnih terorista.

Ovaj rizik dodatno naglašavaju problemi identifikovani kroz nadležnosti različitih službi i agencija po pitanju migranata, različite pristupe u postupanju vezanom za migrante, postojeće jezičke barijere, nepoznate tokove novca koji koriste migranti, nemogućnost utvrđivanja identiteta, nepostojanje jasnih procedura i instrukcija, te nedovoljnu saradnju organa, agencija i službi u postupanju s migrantima, kao i niz drugih limitirajućih faktora identifikovanih u praksi. Sve ovo ostavlja prostor da se fluktuacija migranata posmatra između ostalog i kao sigurnosno pitanje u kontekstu terorizma.

5. RODNA KOMPONENTA I NJEN ZNAČAJ u prevenciji terorizma te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu

Ravnopravnost spolova je jedan od osnovnih principa međunarodnog prava, a BiH domaćim zakonodavnim okvirom te usvajanjem međunarodnih konvencija i deklaracija pokazuje opredijeljenost za očuvanje ovih principa. Rezolucije VSUN 1325 (2000) i 2242 (2015) prepoznaju potrebu uključivanja žena u sprječavanje sukoba i upravljanje sukobima, kao i na prevenciju i borbu protiv nasilnog ekstremizma. Aktivno učešće žena doprinosi efikasnoj prevenciji konflikata, izgradnji mira te prevenciji terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

Strategija za prevenciju i borbu protiv terorizma u BiH 2021-2026. prepoznaje potrebu za razumijevanje iskustava muškaraca i žena kada su žrtve terorizma i nasilnog ekstremizma, kada ovakva djela potiču i čine te kada su korisnici penitencijarnih tretmana i programa. Strategija uzima u obzir kršenje ljudskih prava žena, rodno zasnovano nasilje nad ženama i djecom koje vrše ili na koje pozivaju terorističke i nasilno ekstremističke grupe. Prepoznata je i potreba za kontinuiranim unaprjeđenjem razumijevanja iskustava društvenog i političkog konteksta unutar kojeg se odigrava rodna dinamika.

Tokom implementacije Strategije radit će se na povećanju znanja i svijesti o načinima na koje nasilni ekstremizam i radikalizacija koji vode ka terorizmu utiču na djevojke i žene u BiH, te na koji način pružiti adekvatnu zaštitu ženama, djevojkama i djevojčicama u situacijama kada su izložene djelovanju i uticaju tih grupa. Potreban je kontinuiran rad na podizanju svijesti u vezi s faktorima i motivima koji vode do radikalizacije djevojaka i žena i njihovog pridruživanja nasilno ekstremističkim grupama. Jačanje aktivnog učešća djevojaka i žena u prevenciji nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu jedan je od načina borbe protiv terorizma. Istovremeno, Strategija predviđa aktivnosti koje nisu samo fokusirane na žene i djevojčice, već i aktivnosti kojima se pokušavaju razumjeti, dekonstruisati i prevladati štetni rodni stereotipi uključujući ranjivost muškaraca i dječaka.

Većini nasilno ekstremističkih grupa zajedničko je to što se pod krinkom očuvanja "tradicionalnih porodičnih" vrijednosti protiv ljudskih prava žena, pravima LGBT+ osoba i njihovom aktivnom učešću u društvenom i političkom životu. U samoj srži takvih ideologija je potreba kontrolisanja žena, isključivanja i kažnjavanja onih čija seksualna orijentacija, rodni identitet i iskazivanje nisu u skladu sa time. Posebne mete nasilno-ekstremističkih grupa mogu biti istaknuti aktivisti i

aktivistkinje, te javni događaji vezani za prava žena i LGBT+ osoba, no u skladu sa principom "nenanošenje štete" potrebno je ove rizike sagledati proporcionalno s ljudskim pravima žena i LGBT+ osoba, primarno njihovom slobodom okupljanja, ali i drugim ljudskim pravima i slobodama da potencijalne mjere prevencije i zaštite od terorizma, te nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu ne bi dodatno urušile položaj žena i LGBT+ osoba u našem društvu.

S druge strane, žene mogu imati ključnu ulogu u nasilno ekstremističkim pokretima, uticati na prenos njihovih ideologija s jedne generacije na drugu i tako ih održavati živim.

BiH, kao i ostale države Evrope, bila je suočena s odlaskom lica na strana ratišta u Siriju i Irak. Uzimajući u obzir da od ukupnog broja državljana BiH koji čekaju repatrijaciju, većinu čine žene i djeca, ova Strategija predviđa različite vrste intervencija njihove rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije (RRR).

6. STRATEŠKI CILJEVI

Kao što je ranije naglašeno u uvodnom dijelu, ova Strategija kao osnovni cilj postavlja efikasnu prevenciju i suprotstavljanje svim oblicima terorizma, odnosno nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, poštujući pritom vrijednosti demokratije, vladavine prava i ljudskih prava i osnovnih sloboda.

U skladu s tim, Strategija se realizuje kroz četiri strateška cilja:

A. PREVENCIJA terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu

Preventivne aktivnosti zahtijevaju općedruštveni pristup, uspostavljanje političkih, socio-ekonomskih i drugih preduslova kroz uključivanje svih društvenih aktera u BiH u cilju sveobuhvatnog i efikasnog preventivnog djelovanja. Strategija definiše prioritete u oblasti prevencije terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu. Jačanje uloge društvenih korektiva od porodice, preko socijalnih i zdravstvenih službi, institucija obrazovanja, akademske zajednice, organizacija civilnog društva, vjerskih zajednica i medija, predstavlja ključni element ovoga procesa unaprjeđenjem postojećih i razvijanjem novih programa prevencije.

Preventivne mjere će se provoditi kroz saradnju institucija i agencija na svim nivoima vlasti u BiH s građanima i organizacijama civilnog društva. Poseban naglasak stavit će se na rad policije u zajednici, javno-privatno partnerstvo, razvoj ciljanih programa za ranjive lokalne zajednice, učešće vjerskih zajednica, te mladih i žena.

Prioritetne mjere u oblasti prevencije terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu uključuju:

A.1. Jačanje društvene otpornosti

Razvijat će se i provoditi ciljane kampanje usmjerene na podizanje svijesti o štetnim posljedicama terorizma, nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, kao i svim njihovim oblicima, uzrocima i rizicima, uključujući i bioterorizam.

Ova prioritetna mjera podrazumijeva veću uključenost regulatornih tijela, medija i online prostora te jačanje njihovog djelovanja u preventivnim programima, kao i unaprjeđenje standarda, alata i modela informisanja javnosti. Unaprijedit će se kapaciteti medija u izvještavanju u okviru prevencije i suzbijanja nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu, kao i o njihovim pojavnim oblicima.

Nadalje, obuhvata jačanje saradnje nadležnih tijela i organizacija civilnog društva u cilju suzbijanja govora mržnje u javnom prostoru i promociju pozitivnih narativa. Dio mjere je također pružanje podrške organizacijama civilnog društva usmjerenim ka prevenciji govora mržnje i krivičnih djela počinjenih iz mržnje. Pored toga naglasak će se staviti na osnaživanje interkulturalnog i međureligijskog dijaloga, kao i zajedničke i samostalne preventivne aktivnosti vjerskih zajednica.

Mjere će uključivati i aktivnosti promovisanja vrijednosti demokratije, ravnopravnosti spolova, vladavine prava, tolerancije, dijaloga i razvoja kritičkog mišljenja kroz specifične edukativne, nastavne i vannastavne programe za mlade.

Unaprjeđenje i razvoj sistema rada policije u zajednici u svrhu suzbijanja nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu i jačanja sigurnosne kulture u zajednici će također biti predmet djelovanja.

A.2. Odvracanje od nasilnog ekstremizma i terorizma

Ova prioritetna mjera omogućava jačanje kapaciteta sistema obrazovanja i sistema socijalne i zdravstvene zaštite za rano prepoznavanje i odvracanje ranjivih osoba i grupa od nasilnog ekstremizma i terorizma.

U cilju ranog prepoznavanja i preventivnog djelovanja, provodit će se efikasno praćenje, analiza i razmjena svih informacija i podataka koje se odnose na osobe i grupe povezane s terorizmom, nasilnim ekstremizmom i radikalizacijom koji vode ka terorizmu. Uspostavit će se održiv model saradnje s civilnim društvom, uključujući akademsku zajednicu i medije u cilju unaprjeđenja odgovora na navedene izazove.

Ova mjera podrazumijeva unaprjeđenje kapaciteta ustanova obrazovanja, socijalne zaštite i zaštite mentalnog zdravlja na prepoznavanju i pružanju intervencije osobama u riziku, mladima i marginalizovanim grupama. U saradnji s institucijama obrazovanja i zavodima i agencijama za zapošljavanje na svim nivoima, pružat će se podrška mladim i nezaposlenim osobama da bi se unaprijedio njihov socio-ekonomski status i smanjio rizik od nasilnog ekstremizma. Pored toga, uspostaviti će se i provoditi programi rodne ravnopravnosti i prevencije nasilja nad ženama kao i suzbijanja svih vrsta diskriminacije.

Poticati će se uspostavljanje multidisciplinarnih timova u cilju rane detekcije faktora rizika i osoba u riziku od radikalizacije u nasilni ekstremizam te pružanju ciljanih intervencija.

A.3. Rehabilitacija, reintegracija i resocijalizacija u zavodskom i vanzavodskom okruženju

Programi i aktivnosti reintegracije, rehabilitacije i resocijalizacije (u daljem tekstu: RRR programi) sadržat će kratkoročne, srednjoročne i dugoročne mjere iz oblasti sigurnosti, zdravstvene i socijalne zaštite, osiguranja pristupa obrazovanju, mjera za ekonomsku podršku i zapošljavanje, pravnu pomoć, kao i druge potrebne mjere u zavodskom i vanzavodskom okruženju. Ova mjera također podrazumijeva pružanje podrške jačanju

sistema izvršenja krivičnih sankcija u naporima usmjerenim na postizanje održive rehabilitacije, reintegracije i resocijalizacije osuđenih lica za terorizam ili srodna krivična djela nakon odsluženja zatvorske kazne i povratka u lokalne zajednice.

Programi u RRR usmjereni su ka odvracanju ranjivih osoba i grupa da odaberu nasilni ekstremizam i terorizam kao sredstvo za postizanje svojih ciljeva. U tom kontekstu, poseban naglasak potrebno je dati mjerama prevencije i sprječavanju procesa indoktrinacije u terorističke ideologije, posebno onih njegovih oblika koji sadrže jasne elemente poticanja na terorizam, bilo direktno ili indirektno, javnog veličanja odnosno promovisanja djela terorizma, te regrutovanje za terorizam. Programi su također usmjereni na pojedince radikalizovane u nasilje, što može uključivati ali se ne ograničava na činjenje terorističkih djela, a ponekad i njihove porodice, kao i na one koji nisu ušli u zavodski sistem.

Programi prevencije provodit će se podjednako u zavodskom okruženju s ciljem prevencije radikalizacije, kao i širenja, indoktrinacije i usvajanja ekstremističkih ideologija koje vode ka terorizmu, kao i definisanja, usvajanja i provođenja programa rehabilitacije i programa pripreme za reintegraciju bivših zatvorenika u lokalnu zajednicu nakon odsluženja zatvorske kazne.

Uspješnost i efikasnost realizacije RRR programa i aktivnosti reintegracije, rehabilitacije i resocijalizacije u velikoj mjeri zavisiće od nivoa uspostavljene saradnje između različitih agencija. U tom smislu uspostavljanje pravnog i institucionalnog okvira u cilju unaprjeđenja saradnje između kazneno-popravnih zavoda, ministarstava pravde u BiH,¹ agencija za provođenje zakona, sistema socijalne zaštite i zaštite mentalnog zdravlja je jedan od osnovnih strateških prioriteta. Međuinstitucionalna saradnja je od ključne važnosti u pogledu postizanja efikasne rehabilitacije zatvorenika, pripreme za otpust, pružanja post-penalne zaštite i postupanja s bivšim zatvorenicima osuđenim za krivična djela terorizma i srodna djela. Post-penalna podrška podrazumijeva aktivnu koordinaciju i komunikaciju između različitih institucija na svim nivoima vlasti u cilju sprječavanja recidivizma i postizanja uspješne rehabilitacije i reintegracije.

RRR programi obuhvatit će i porodice osuđenih lica kao i povratnike sa stranih ratišta, uključujući žene i djecu. U realizaciji RRR programa potrebno je osigurati uključivanje svih relevantnih učesnika kao što su centri za socijalni rad, centri za zaštitu mentalnog zdravlja, zavodi za zapošljavanje, institucije formalnog i neformalnog obrazovanja, porodica, mentori, relevantni predstavnici lokalne zajednice, organizacije civilnog društva, religijske zajednice i agencije za provođenje zakona.

A.4. Suzbijanje zloupotrebe komunikacionih i informacionih tehnologija

Ova prioritetna mjera podrazumijeva daljnju modernizaciju sistema ranog prepoznavanja i preventivnog djelovanja, uključujući unaprjeđenje zaštite informaciono-komunikacionih sistema institucija od terorističkih prijetnji te identifikacije potencijalnih terorista kako u zemlji tako i u inostranstvu.

Težit će se potpunoj implementaciji međunarodnih standarda u domeni kibernetičke sigurnosti u cilju praćenja i suzbijanja zloupotrebe interneta u terorističke svrhe.

Pored toga, naglasak će se staviti na suzbijanje govora mržnje počinjenog putem interneta i sprječavanje pristupa sadržajima koji potiču na nasilni ekstremizam, radikalizaciju i terorizam, opravdavaju ga ili veličaju. Poticati će se prepoznavanje, praćenje i sprječavanje širenja terorističkih

¹ Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde i Ministarstvo pravde Republike Srpske.

sadržaja na Internetu i korištenje efikasnih strateških komunikacionih mjera.

Poticat će se provođenje programa promocije medijske i informacione pismenosti te podizanje svijesti mladih putem interneta i društvenih mreža o fenomenima nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu.

A.5. Preventivne sigurnosne mjere

U sklopu preventivnog djelovanja sigurnosnih agencija, ova prioritarna mjera obuhvata jačanje kapaciteta i procedura za prikupljanje, analizu i razmjenu operativnih, obavještajnih, finansijsko-obavještajnih i kriminalističko-obavještajnih podataka i saznanja o aktivnostima koje ukazuju na planiranje ili počinjenje krivičnih djela terorizma i povezanih s terorizmom.

Nadalje, nadležni organi u saradnju sa sigurnosnim agencijama će unaprijediti sistem za kontrolu granice i sistem procedura prije izdavanja viza u cilju identifikacije potencijalnih terorista.

Jačat će se kapaciteti za sprječavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, u finansijskom i nefinansijskom sektoru, s posebnim naglaskom na jačanje administrativnog nadzora, prepoznavanje opasnosti od finansiranja terorističkih aktivnosti, zloupotrebu kriptovaluta u finansiranju terorističkih aktivnosti i razmjenu informacija između nadležnih organa.

B. ZAŠTITA građana i infrastrukture, smanjenje ranjivosti na terorističke napade, uključujući poboljšanu sigurnost granica i transporta

U području zaštite građana i infrastrukture, smanjenja ranjivosti na terorističke napade, uključujući poboljšanu sigurnost granica i transporta od terorizma utvrđene su potrebe za daljnjim unaprjeđenjem sistema za ranu detekciju i prepoznavanje kredibilnih prijetnji.

Ova prioritarna mjera podrazumijeva unaprjeđenje metodologija za procjenu realnog rizika i ugroženosti od terorističkih napada u skladu sa međunarodnim standardima. Unaprijedit će se pravovremena razmjena podataka između nadležnih institucija na svim nivoima u BiH iz postojećih sigurnosnih baza podataka u skladu sa zakonskim obavezama i potpisanim sporazumima. Jačat će se kapaciteti i unaprjeđenje međusobne komunikacije, saradnje i koordinacije na svim nivoima u BiH, kao i saradnje s međunarodnim agencijama.

Jačat će se kapaciteti i razvijati procedure praćenja, evidencije, analize te nadzora u segmentu transporta, skladištenja i korištenja oružja, vojne opreme, municije i minsko-eksplozivnih sredstava (MiMES-a), odnosno sredstava dvojne namjene, hemijskog, biološkog, radioaktivnog i nuklearnog materijala (CBRN) kao i njihovog unutrašnjeg i vanjskog transporta. Jačat će se i međuinstitucionalna saradnja u BiH, kao i saradnja s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA) u smislu podrške za nuklearnu sigurnost.

Nadalje, uspostaviti/unaprijediti će se legislativni i regulatorni okvir za identifikaciju, zaštitu i otpornost kritične infrastrukture te poboljšati zaštita javnih prostora i mekih ciljeva.

Unaprijediti će se saradnja institucija za provođenje zakona specijalizovanih za borbu protiv terorizma s timovima za odgovor na kompjuterske incidente (CERT-ovima) u BiH.

U cilju efikasne kontrole granice i mjera u oblasti viznog režima te zaštite informaciono-komunikacionih sistema,

unaprijediti će se Migracioni informacioni sistem (MIS) između ostalog uvođenjem biometrijskog modula, a zbog prilagođavanja potrebama i korištenju institucija i agencija te daljnjeg usklađivanja sa standardima EU.

C. ODGOVOR / REAKCIJA na moguće terorističke napade i sanacija njihovih posljedica

U slučaju terorističkog napada, neophodna je pravovremena identifikacija i kvalifikacija događaja kao terorističkog napada kao i adekvatna reakcija nadležnih institucija.

Razvijat će se metodologije upravljanja kriznim situacijama na svim nivoima u BiH u skladu sa pozitivnim propisima u BiH i međunarodnim standardima.

Primjenjivat će se sistem zaštite i spašavanja, te implementacija strateških okvira i planova iz oblasti saniranja posljedica prirodnih i drugih nesreća, u svrhe suočavanja s eventualnim terorističkim napadima i njihovim posljedicama. Jačat će se koordinacija na svim nivoima u smislu razmjene operativnih, obavještajnih i policijskih podataka.

S obzirom na nedostatke u pogledu standardnih operativnih procedura te civilno-vojne saradnje u odgovoru na terorističke napade i sanaciji njihovih posljedica, unaprijediti će se saradnja i koordinacija te kapaciteti nadležnih struktura za mobilizovanje resursa institucionalnog, vojnog i privatnog sektora, kroz unaprjeđenje i operacionalizaciju dokumenta Plan civilno-vojne saradnje. U smislu zaštite žrtava terorističkih i srodnih djela, uspostaviti će se mehanizmi za svaki vid pomoći žrtvama, a posebno socijalna i zdravstvena pomoć.

U oblasti odgovora na teroristički napad i njegove posljedice, jačat će se saradnja i pravovremena razmjena podataka sa drugim državama te međunarodnim partnerima i organizacijama.

D. NAPRJEĐENJE procedura istraga, krivičnog progona, penitencijarnog i postpenalnog tretmana u slučajevima terorizma i srodnih krivičnih djela

Fokus prioritarnih mjera u ovoj oblasti je na ranom detektovanju i dokumentovanju pojava koje mogu ukazivati na postojanje planova i aktivnosti, odnosno ranoj identifikaciji pojedinaca, grupa i mreža koje pokazuju namjere za počinjenje ovih krivičnih djela.

S tim u vezi, unaprijediti će se međunarodna pravosudna, policijska, operativna i obavještajna saradnja, te međunarodna koordinacija i razmjena informacija i podataka, kroz saradnju s INTERPOL-om, EUROPOL-om, EUROJUST-om.

Također unaprijediti će se procedure prikupljanja, analize, saradnje i razmjene operativnih, obavještajnih, finansijsko-obavještajnih, informaciono-sigurnosnih i kriminalističko-obavještajnih podataka o aktivnostima koje ukazuju na planiranje ili počinjenje krivičnih djela terorizma i povezanih krivičnih djela. Poboljšat će se procedure za elektronski pristup bazama podataka i registrima koje mogu sadržavati informacije od značaja za institucije i agencije za provođenje zakona u BiH.

Posebno težište istražno-represivnih aktivnosti stavit će se na oblasti: terorističke propagande i poticanje (posebno putem interneta), kibernetički terorizam, vrbovanje radi terorističkih aktivnosti, finansiranje terorizma, davanje bilo kakve podrške teroristima, te davanja uputa ili činjenja dostupnim teroristima bilo kakvih sredstava koji mogu poslužiti za izvršenje krivičnih djela terorizma. Nadalje, razvijat će se i jačati mehanizmi saradnje institucija i agencija za provođenje zakona u BiH, pravosudnih organa i pružatelja usluga u BiH i inostranstvu s ciljem pribavljanja podataka vezanih za krivična djela terorizma i povezanih s terorizmom na internetu.

Poticat će se usklađivanje materijalne i procesne odredbe krivičnog zakonodavstva s međunarodnim okvirom u oblasti suzbijanja terorizma i nasilnog ekstremizma. Nastojat će se poboljšati kapaciteti i legislativa za borbu protiv pranja novca i

¹ Meka meta/cilj je osoba ili stvar koja je relativno nezaštićena ili ranjiva, posebno u odnosu na teroristički napad. Tipične "meke/ciljevi" su civilne lokacije na kojima se okupljaju nenaoružani ljudi u velikom broju; primjeri uključuju nacionalne spomenike, bolnice, škole, sportske arene, hotele, kulturne centre, kina, kafiće i restorane, vjerske objekte, noćne klubove, trgovačke centre, lokacije za prevoz, itd.

finansiranja terorističkih aktivnosti zbog usklađivanja s relevantnom pravnom stečevinom EU, relevantnim instrumentima UN-a te preporukama MONEYVAL-a i FATF-a¹. Dodatni naglasak će se staviti na unaprjeđenje pravnog okvira za izvršenje krivičnih sankcija koji direktno ili indirektno imaju uticaj na postupanje s osobama osuđenim za krivično djelo terorizma i srodna djela.

Kontinuirano će se raditi na unaprjeđenju istražnih i obavještajnih kapaciteta institucija i agencija za sprovođenje zakona u BiH, kao i kapaciteta pravosudnih organa u oblasti procesuiranja krivičnih djela terorizma i povezanih krivičnih djela. Važno je naglasiti da će se zaštita svjedoka i žrtava te postupanje sa ženama u svim fazama krivičnih postupaka za krivična djela terorizma i srodna djela provoditi u skladu sa najvišim standardima zaštite ljudskih prava, uključujući i rodno osjetljiv pristup.

Kazneno-popravne ustanove (KPU) mogu predstavljati plodno tlo za radikalizaciju zatvorenika i širenje nasilnih ekstremističkih ideologija koje u konačnici predstavljaju veliku opasnost kako za "redovnu" zavodsku populaciju, tako i za društvo u cjelini. U tom smislu pažnja će se usmjeriti na uspostavljanje mehanizama za smanjenje negativnog uticaja koji radikalizovani zatvorenici mogu imati na druge zatvorenike. Unaprijedit će se mehanizam međuagencijske saradnje i razmjene informacija na strateškom i operativnom nivou između kazneno-popravnih zavoda i ostalih relevantnih institucija. Razvijat će se programi obrazovanja, obuke i profesionalnog razvoja zavodskog osoblja u pogledu prevencije zavodske radikalizacije i postupanja sa zatvorenicima, uz potpuno poštivanje međunarodnih i evropskih standarda iz oblasti zaštite ljudskih prava.

U cilju postizanja efikasnog postupanja s osobama osuđenim za krivično djelo terorizma i srodna djela, poticat će se uspostavljanje pravnog okvira za unaprjeđenje međuagencijske saradnje i razmjene informacija na strateškom i operativnom nivou između kazneno-popravnih zavoda, agencija za sprovođenje zakona, centara za socijalni rad i drugih nadležnih institucija. Posebna pažnja će se posvetiti izradi pred-otpusnih i post-penalnih strategija te programa postupanja.

7. IZRADA AKCIONIH PLOVA I IMPLEMENTACIJA STRATEGIJE

Akcioni plan za provedbu Strategije za prevenciju i borbu protiv terorizma (2021-2026) izrađuje se u cilju provođenja strateških mjera s težištem na područja prevencije i borbe protiv terorizma, prevencije nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu i krivičnih djela počinjenih iz mržnje. Ovaj Akcioni plan donosi Vijeće ministara BiH, a na prijedlog Radne grupe.

Entitetske vlade te vlada Brčko Distrikta BiH donose vlastite akcione planove za provedbu Strategije koje su u skladu s ciljevima i mjerama iz ovog dokumenta i za koje je zakonom utvrđena nadležnost entitetskih i institucija Brčko distrikta BiH. Rok za izradu je 90 dana od dana usvajanja Strategije.

U izradi svih Akcionih planova potrebno je identifikovati mjere koje proizlaze iz Strategije za provođenje prioriteta ciljeva te pojasniti način eventualnog provođenja pobrojanih ključnih prioriteta definisanih kroz stubove Strategije. Akcioni planovi na nivoima entiteta i Brčko distrikta BiH su u obavezi pratiti Strategiju. Nosioci aktivnosti i predloženi rokovi su dati okvirno od strane članova Radne grupe, da bi se olakšala izrada Strategijom predviđenih akcionih planova te postigao određen nivo vremenske usklađenosti u provođenju prioriteta ciljeva.

Implementacija Strategije će se odvijati kroz sve nivoe vlasti u skladu sa ustavnim i zakonskim ovlaštenjima institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, a kroz izradu/revidiranje akcionih planova koji će pratiti ciljeve i mjere Strategije, te uspostavljanjem modela nadzora i evaluacije.

Posebnom Odlukom Vijeća ministara BiH uspostaviti će se Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Strategije. Koordinaciono tijelo činit će predstavnici nadležnih institucija/agencija sa svih nivoa vlasti po odluci Vijeća ministara BiH. Mandat ovog tijela će biti vezan za period implementacije Strategije.

Koordinaciono tijelo jednom godišnje podnosi izvještaj Vijeću ministara BiH o progresu u implementaciji Strategije s prijedlogom razmatranja od strane Vijeća ministara BiH te dostave na razmatranje i nadležnim komisijama Parlamenta BiH. Ovi izvještaji mogu sadržavati i prijedloge za donošenje novih mjera, odnosno kreiranje dodatnih programa i projekata u svrhu potpunog ostvarenja osnovnih ciljeva, vizije i misije Strategije. Izvještaj o implementaciji Strategije bit će sačinjen za svaku kalendarsku godinu i dostavljen Vijeću ministara BiH.

Izvještaj će obuhvatiti informaciju o stepenu implementacije strateških mjera i ciljeva razrađenih i realizovanih kroz akcioni plan na nivou BiH i akcione planove Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH. Izvještaji o realizaciji Strategije Vlada Entiteta i Brčko distrikta BiH činit će aneks Izvještaja o realizaciji Strategije.

Implementacija akcionih planova će se odvijati uz punu saradnju i koordinaciju među institucijama na svim nivoima vlasti u BiH, uključujući organizacije civilnog društva.

ANEKS - 1

1. USKLADENOST STRATEGIJE SA ZAKONODAVNIM, STRATEŠKIM I MEĐUNARODNIM OKVIROM

Ciljevi i mjere Strategije usklađeni su sa zakonskim i strateškim okvirom na svim nivoima u BiH, te u najvećoj mjeri uzimaju u obzir odgovarajuće međunarodne dokumente UN-a, Vijeća Evrope, EU i OSCE-a.

Strategija slijedi i unaprjeđuje principe utvrđene dokumentom Sigurnosna politika BiH iz 2006. godine, te trima prethodnim Strategijama usvojenim 2006., 2010. odnosno 2015. godine.

BiH je ratifikovala i uskladila zakonodavstvo s relevantnim **univerzalnim instrumentima UN-a za borbu protiv terorizma i instrumentima Vijeća Evrope**.²

Zakonodavni i strateški okvir, mjere i aktivnosti trebaju težiti potpunom usklađivanju s ključnim dokumentima Vijeća sigurnosti UN-a, EU i OSCE iz oblasti prevencije i borbe protiv nasilnog ekstremizma, radikalizacije koja može voditi terorizmu i terorizma, uključujući:

Rezolucije Vijeća sigurnosti: broj 1267 (1999) o zabrani određena djela terorizma; broj 1373 (2001) koja predviđa zakonodavni, regulatorni i institucionalni okvir za borbu protiv terorizma; broj 1377 (2001) sa ministarskom deklaracijom o globalnoj borbi protiv terorizma; broj 1566 (2004) o pojmu terorizma i finansijskih mjera za borbu protiv terorizma; broj 2396 (2017) koja poziva na strategije krivičnog gonjenja, rehabilitacije i reintegracije; broj 2195 (2014) o osudi svih oblika terorizma; broj 2170 i 2178 (2014) o krivičnom gonjenju, rehabilitaciji i reintegraciji FTF-i sprječavanje radikalizacije u terorizam; broj 2242 (2015) o ulozi žena; broj 2250 (2015) o prevenciji nasilnog ekstremizma; broj 2322 (2016) te 2341 i 2354 (2017) o međunarodnoj saradnji u prevenciji i borbi protiv terorizma; broj 2462 (2019) o finansiranju terorizma i

¹ Vidi: <https://www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/fatf-recommendations.html>

² Lista ovih instrumenata se nalazi u poglavlju 2. ovog Aneksa.

spriječavanju pranja novca; broj 2467 (2019) o zabrani seksualnog i rodno zasnovanog nasilja.

Dokumenti EU: Uredba Vijeća (EZ) o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (2580/2001, 2001); Okvirna odluka EU o suzbijanju terorizma (2002, 2008); Komunikacija Komisije Evropskom parlamentu, Vijeću, Evropskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Evropski program sigurnosti (COM, 2015); Odluka Vijeća (EU, Euratom) o stavljanju izvan snage Odluke 2007/124/EZ, Euratom o utvrđivanju posebnog programa "Sprječavanje, pripravnost i upravljanje posljedicama terorizma i drugih rizika povezanih sa sigurnošću" kao dijela Općeg programa sigurnosti i zaštite sloboda za period od 2007. do 2013. (2015/457, 2015); Direktiva EU Evropskog parlamenta i Vijeća o napadima na informacijske sisteme i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (2013/40, 2013); Uredba (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Evropske unije za saradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (EUROPOL) (2016/794, 2016); Komunikacija Komisije Evropskom parlamentu i Vijeću o Akcionom planu za jačanje borbe protiv finansiranja terorizma (COM, 2016); Uredba (EU) 2021/784 Evropskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu; Direktiva (EU) 2016/681 Evropskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i krivičnog progona krivičnih djela terorizma i teških krivičnih djela; Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sistema širom Unije; Direktiva (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća o nadzoru nabave i posjedovanja oružja (91/477/EEZ, 2017); Zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju EU-a u borbi protiv terorizma (2017/853, 2017); EU Direktiva 2017/541 Evropskog Parlamenta i Vijeća o suzbijanju terorizma (2017); Odluka Vijeća (EU) 2022/895 o odobravanju otvaranja pregovora u ime Evropske unije o sveobuhvatnoj međunarodnoj konvenciji o borbi protiv upotrebe informacijskih i komunikacijskih tehnologija u kriminalne svrhe (2022/895, 2022).

Dokumenti OSCE-a: Plan akcije za borbu protiv terorizma – Bukurešt (2001); Povelja o prevenciji i borbi protiv terorizma (2002); Ministarska izjava o prevenciji i borbi protiv terorizma (2004); Ministarsko vijeće (Ljubljana, 2005); Ministarska vijeća (Madrid – 2007 i Helsinki – 2008) o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda u primjeni mjera protiv terorizma; Ministarsko vijeće (Atena, 2009) o primjeni međunarodnog pravnog okvira protiv terorizma i međunarodna saradnja; Deklaracija Ministarskog vijeća o ulozi OSCE-a u borbi protiv fenomena FTF u kontekstu UNSCR 2170 i 2178 (2014); OSCE-ODIHR Vodič: Prevencija terorizma i suzbijanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu: Pristup kroz rad policije u zajednici (2014); Ministarska vijeća (Beograd – 2015 i Hamburg – 2016) o sveobuhvatnom pristupu u prevenciji nasilnog ekstremizma; Deklaracija Ministarskog vijeća o naporima OSCE u oblasti prevencije i borbe protiv terorizma/nasilnog ekstremizma (2016); Ministarska vijeća (Basel – 2014 i Beč – 2017) o prevenciji i sprječavanju finansiranja terorizma i upotrebi interneta u terorističke svrhe; Vanzatvorska rehabilitacija i reintegracija u prevenciji i suprotstavljanju nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu - Vodič za kreatore politika i praktičare u jugoistočnoj Evropi (2020); Zaštita ljudskih prava u zatvorima uz prevenciju radikalizacije koja vodi do terorizma ili nasilja: Vodič za monitore (ODIHR-PRI, 2021); Upravljanje granicom i ljudska prava: Prikupljanje, obrada i razmjena ličnih podataka i korištenje novih tehnologija u borbi protiv terorizma, u kontekstu slobode kretanja (ODIHR, 2021).

Strategija uzima u obzir i preporuke FATF-a koje definišu okvir mjera koje države trebaju primijeniti da bi spriječile pranje novca i finansiranje terorizma, kao i finansiranje širenja oružja za masovno uništenje.

Ovaj strateški dokument inkorporira i ključne elemente Akcionog plana UN-a za prevenciju nasilnog ekstremizma (2016); Globalne strategije Ujedinjenih nacija za borbu protiv terorizma (2006); Strategije Evropske unije za borbu protiv terorizma (2005); Strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i regrutovanje terorista (2014).

Strategija se temelji na zakonodavstvu u BiH, uključujući:

- krivične zakone BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- zakone o krivičnom postupku BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- zakone o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora, drugih mjera i prekršaja BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- zakone o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka BiH, FBiH, RS i Brčko distrikta BiH;
- Zakon o programu zaštite svjedoka;
- Zakon o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorističkih aktivnosti;
- Zakon o strancima;
- Zakon o primjeni određenih privremenih mjera radi efikasnog provođenja mandata međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju te drugih međunarodnih restriktivnih mjera;
- Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH;
- Zakon o zaštiti ličnih podataka BiH;
- Zakon o zaštiti tajnih podataka BiH;
- Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima BiH;
- zakone o prekršajima BiH, FBiH, kantona, RS i Brčko Distrikta BiH;
- zakone o javnom redu i miru FBiH, kantona, RS i Brčko Distrikta BiH;
- zakone iz oblasti zdravstvene i socijalne zaštite i obrazovanja RS, FBiH, kantona i Brčko distrikta BiH;
- zakone o parničnom i vanparničnom postupku BiH, FBiH, RS i Brčko Distrikta BiH;

Strategija uzima u obzir i druge strateške dokumente i akcione planove u BiH, kao što su:

- Strategija za kontrolu malog oružja i lakog naoružanja (2021-2025);
- Deklaracija PA BiH protiv govora mržnje (2016);
- Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH i Akcioni plan za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma u Bosni i Hercegovini (2018-2022);
- Strategija integrisanog upravljanja granicom u Bosni i Hercegovini (2019 -2023);
- Akcioni plan za provedbu rezolucije Vijeća sigurnosti UN 1325 "Žene, mir i sigurnost" (2018-2022);
- Smjernice za strateški okvir kibernetičke sigurnosti u BiH.

Strateške mjere i aktivnosti predviđene Akcionim planom kontinuirano će se usklađivati s domaćim zakonskim i strateškim okvirom iz oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, pranja novca i finansiranja terorizma, zaštite i spašavanja, kibernetičkog kriminala i sigurnosti, trgovine ljudima, krijumčarenja oružjem, ugrožavanja sigurnosti granice i upravljanja granicom, migracija i azila te međunarodnim okvirom iz oblasti prevencije nasilnog ekstremizma i terorizma i borbe protiv terorizma.

Ovaj Aneks je dinamičan dokument koji će se kontinuirano dopunjavati s novim propisima i međunarodnim standardima iz ove oblasti.

2. LISTA MEĐUNARODNIH DOKUMENATA

2.1. Univerzalni instrumenti UN-a za borbu protiv terorizma:

- Konvencija o krivičnim djelima i nekim drugim aktima izvršenim u zrakoplovu – Tokijska konvencija (1963);
- Konvencija o suzbijanju nezakonite otmice zrakoplova (1970) – Protokol uz ovu Konvenciju iz 2010. godine;
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv sigurnosti civilnog zrakoplovstva (1971) – Protokol uz ovu Konvenciju (1988);
- Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju krivičnih djela lica pod međunarodnom zaštitom, uključujući i diplomatske agente (1973);
- Međunarodna konvencija protiv uzimanja talaca (1979);
- Konvencija o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala (1980);
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih djela protiv sigurnosti pomorske plovidbe (1988) – Protokol uz ovu Konvenciju (2005);
- Protokoli za suzbijanje nezakonitih djela protiv sigurnosti platformi za bušenje nafte koje se nalaze u epikontinentalnom pojasu (1988, 2005);
- Konvencija o obilježavanju plastičnih eksploziva radi njihove detekcije (1991);
- Međunarodna konvencija o sprječavanju terorističkih napada bombama (1997);
- Međunarodna konvencija o suzbijanju finansiranja terorizma (1999);
- Međunarodna konvencija o sprječavanju djela nuklearnog terorizma (2005);
- Konvencija o suzbijanju nezakonitih djela koji se odnose na međunarodnu civilnu avijaciju (2010).

2.2. Instrumenti Vijeća Evrope:

- Evropska konvencija o sprečavanju terorizma (1977) – Dodatni protokol uz ovu Konvenciju (2003);
- Konvencija Vijeća Evrope o sprečavanju terorizma (2005) – Dodatni protokol uz ovu Konvenciju (2015);
- Konvencija Vijeća Evrope o cyber kriminalu-Budimpeštanska konvencija uključujući 1. i 2. dodatne protokole (2003 i 2022)
- Konvencija Vijeća Evrope o pranju, traženju, zapljeni i oduzimanju prihoda stečenih kriminalom i o finansiranju terorizma (2005);
- Konvencija o kibernetičkom kriminalu (2001) – Dodatni protokol uz ovu Konvenciju (2003).

2.3. Rezolucije Vijeća sigurnosti:

- Rezolucija UNSCR broj 1267 (1999);
- Rezolucija UNSCR broj 1373 (2001);
- Rezolucija UNSCR broj 1377 (2001);
- Rezolucija UNSCR broj 1566 (2004);
- Rezolucija UNSCR broj 2170 (2014);
- Rezolucija UNSCR broj 2178 (2014);
- Rezolucija UNSCR broj 2195 (2014);
- Rezolucija UNSCR broj 2242 (2015);
- Rezolucija UNSCR broj 2250 (2015);
- Rezolucija UNSCR broj 2322 (2016);
- Rezolucija UNSCR broj 2341 (2017);
- Rezolucija UNSCR broj 2354 (2017);
- Rezolucija UNSCR broj 2396 (2017);
- Rezolucija UNSCR broj 2462 (2019);
- Rezolucija UNSCR broj 2467 (2019)

2.4. Dokumenti EU:

- Uredba Vijeća (EZ) o posebnim mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s ciljem borbe protiv terorizma (2580/2001, 2001);
- Okvirna odluka EU o suzbijanju terorizma (2002, 2008);
- Direktiva EU Evropskog parlamenta i Vijeća o napadima na informacione sisteme i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (2013/40, 2013);
- Komunikacija Komisije Evropskom parlamentu, Vijeću, Evropskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija: Evropski program sigurnosti (COM, 2015);
- Odluka Vijeća (EU, Euratom) o stavljanju izvan snage Odluke 2007/124/EZ, Euratom o utvrđivanju posebnog programa "Sprječavanje, pripravnost i upravljanje posljedicama terorizma i drugih rizika povezanih sa sigurnošću" kao dijela Općeg programa sigurnosti i zaštite sloboda za razdoblje od 2007. do 2013. (2015/457, 2015);
- Uredba (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća o Agenciji Evropske unije za saradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (EUROPOL) (2016/794, 2016);
- Komunikacija Komisije Evropskom parlamentu i Vijeću o Akcionom planu za jačanje borbe protiv finansiranja terorizma (COM, 2016);
- Uredba (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu (2021/784, 2021);
- Direktiva (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i krivičnog progona krivičnih djela terorizma i teških krivičnih djela (2016/681, 2016);
- Direktiva (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacionih sistema širom Unije (2016/1148, 2016);
- Direktiva (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive Vijeća o nadzoru nabave i posjedovanja oružja (91/477/EEZ, 2017);
- Zaključci Vijeća o vanjskom djelovanju EU-a u borbi protiv terorizma (2017/853, 2017);
- EU Direktiva 2017/541 Evropskog Parlamenta i Vijeća o suzbijanju terorizma (2017);
- Odluka Vijeća (EU) 2022/895 o odobravanju otvaranja pregovora u ime Evropske unije o sveobuhvatnoj međunarodnoj konvenciji o borbi protiv upotrebe informacijskih i komunikacijskih tehnologija u kriminalne svrhe (2022/895, 2022);
- Direktiva (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. maja 2015. o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ;
- Direktiva (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Vijeća od 30. maja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU.

2.5. Dokumenti OSCE-a:

- Plan akcije za borbu protiv terorizma – Bukurešt (2001);
- Povelja o prevenciji i borbi protiv terorizma (2002);
- Ministarska izjava o prevenciji i borbi protiv terorizma (2004);
- Ministarsko vijeće (Ljubljana, 2005);
- Ministarsko vijeće (Madrid, 2007);
- Ministarsko vijeće (Helsinki, 2008);

- Ministarsko vijeće (Atena, 2009);
- Ministarsko vijeće (Beograd, 2015)
- Ministarsko vijeće (Hamburg, 2016);
- Ministarsko vijeće (Basel, 2014);
- Deklaracija Ministarskog vijeća o ulozi OSCE-a u borbi protiv fenomena FTF u kontekstu UNSCR 2170 i 2178 (2014);
- OSCE-ODIHR Vodič: Prevencija terorizma i suzbijanje nasilnog ekstremizma i radikalizacije koji vode ka terorizmu: Pristup kroz rad policije u zajednici (2014);
- Ministarsko vijeće (Beč, 2017);
- Deklaracija Ministarskog vijeća o naporima OSCE u oblasti prevencije i borbe protiv terorizma/nasilnog ekstremizma (2016);
- Vanzatvorska rehabilitacija i reintegracija u prevenciji i suprotstavljanju nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu - Vodič za kreatore politika i praktičare u jugoistočnoj Evropi (2020);
- Zaštita ljudskih prava u zatvorima uz prevenciju radikalizacije koja vodi do terorizma ili nasilja: Vodič za monitore (ODIHR-PRI, 2021);
- Upravljanje granicom i ljudska prava: Prikupljanje, obrada i razmjena osobnih podataka i korištenje novih tehnologija u borbi protiv terorizma, u kontekstu slobode kretanja (ODIHR, 2021).

2.6. Međunarodni strateški dokumenti:

- Globalna strategija UN-a za borbu protiv terorizma (2006);
- Akcioni plan UN-a za prevenciju nasilnog ekstremizma (2016);
- Strategija Evropske unije za borbu protiv terorizma (2005);
- Strategije EU-a za borbu protiv radikalizacije i regrutovanja terorista (2014);
- Globalni forum za borbu protiv terorizma, Preporuke o prikupljanju, korištenju i razmjeni dokaza u svrhu krivičnog progona osumnjičenih za terorizam (2018);
- Globalni forum za borbu protiv terorizma, Priručnik Cirihi-London – Preporuke za prevenciju i suzbijanje online nasilnog ekstremizma i terorizma (2019)

SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

124

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 9, a u svezi s člankom 9.12g Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 5. sjednici, održanoj 16.01.2023. godine, donijelo

ODLUKU

O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH IZBORA I DODJELI MANDATA ZA DOM NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE IZ REPUBLIKE SRPSKE

Članak 1.

Na temelju dostavljenih rezultata glasanja provedenog u Narodnoj skupštini Republike Srpske, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate za Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske sljedećim izaslanicima:

1. **Želimir Nešković,**
2. **Nikola Špirić,**
3. **Sredoje Noviћ,**
4. **Radovan Kovačević,**
5. **Snježana Novaković Bursać.**

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na internet-stranici Središnjega izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-4715/22

16. siječnja 2023. godine

Sarajevo

N.B.

Predsjednik

Dr. **Suad Arnautović**, v. r.

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 9, a u vezi s članom 9.12g Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 5. sjednici, održanoj 16.01.2023. godine, donijela

ODLUKU

O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH IZBORA I DODJELI MANDATA ZA DOM NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE IZ REPUBLIKE SRPSKE

Član 1.

Na osnovu dostavljenih rezultata glasanja provedenog u Narodnoj skupštini Republike Srpske, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate za Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske sljedećim delegatima:

1. **Желимир Нешкович,**
2. **Никола Шпирич,**
3. **Средоје Новић,**
4. **Радован Ковачевић,**
5. **Снежана Новковић Бурсаћ.**

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se i u "Službenom glasniku РС", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-4815/22

16. januara 2023. godine

Sarajevo

N.B.

Председник

Др Суад Арнаутовић, с. р.

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 9, a u vezi s članom 9.12g Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 5. sjednici, održanoj 16.01.2023. godine, donijela

ODLUKU

O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH IZBORA I DODJELI MANDATA ZA DOM NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE IZ REPUBLIKE SRPSKE

Član 1.

Na osnovu dostavljenih rezultata glasanja provedenog u Narodnoj skupštini Republike Srpske, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate za Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske sljedećim delegatima:

1. **Želimir Nesković,**
2. **Nikola Špirić,**
3. **Sredoje Nović,**
4. **Radovan Kovačević,**
5. **Snježana Novaković Bursać.**

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-1-4815/22
16. januara 2023. godine
Sarajevo
N.B.

Predsjednik
Dr. **Suad Arnautović**, s. r.

125

Na temelju članka 2.9 stavak (1) točka 9, a u svezi članka 9.12g Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 13. sjednici, održanoj 03.02.2023. godine, donijelo

ODLUKU

**O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH IZBORA
I DODJELI MANDATA U DOMU NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I
HERCEGOVINE IZ FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE - OPĆI IZBORI 2022. GODINE**

Članak 1.

Na temelju dostavljenih rezultata glasanja sprovedenog u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine sljedećim izaslanicima:

- a) Izaslanici iz reda bošnjačkog naroda:
1. **Dženan Đonlagić,**
 2. **Džemal Smajić,**
 3. **Kemal Ademović,**
 4. **Šefik Džaferović,**
 5. **Safet Softić.**
- b) Izaslanici iz reda hrvatskog naroda:
1. **Zlatko Miletić,**
 2. **Ilija Cvitanović,**
 3. **Zdenko Čosić,**
 4. **Dragan Čović,**
 5. **Marina Pendeš.**

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na internet-stranici Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-3-28/23
03. veljače 2023. godine
Sarajevo
F.S.

Predsjednik
Dr. **Suad Arnautović**, v. r.

На основу члана 2.9 став (1) тачка 9, а у вези са чланом 9.12г Изборног закона БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 и 67/22), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је на 13. сједници, одржаној 03.02.2023. године, донијела

ОДЛУКУ

**О ПОТВРЂИВАЊУ РЕЗУЛТАТА ПОСРЕДНИХ
ИЗБОРА И ДОДЈЕЛИ МАНДАТА У ДОМУ НАРОДА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ ИЗ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ - ОПШТИ ИЗБОРИ 2022. ГОДИНЕ**

Члан 1.

На основу достављених резултата гласања проведеног у Дому народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине потврђује резултате посредних избора и додјељује мандате у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине из Федерације Босне и Херцеговине сљедећим делегатима:

- а) Делегати из реда бошњачког народа:
1. **Ценан Ђонлагић,**
 2. **Џемал Смајић,**
 3. **Кемал Адемовић,**
 4. **Шефик Џаферовић,**
 5. **Сафет Софтић.**
- б) Делегати из реда хрватског народа:
1. **Златко Милетић,**
 2. **Илија Цвитановић,**
 3. **Зденко Ћосић,**
 4. **Драган Човић,**
 5. **Марина Пендеш.**

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном објаве у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у "Службеном гласнику РС", "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Брчко Дистрикта БиХ" и на интернет-страници Централне изборне комисије Босне и Херцеговине www.izbori.ba.

Број 06-1-07-3-28/23
03. фебруара 2023. године
Сарајево
Ф.С.

Предсједник
Др Суад Арнаутовић, с. р.

Na osnovu člana 2.9 stav (1) tačka 9, a u vezi sa članom 9.12g Izbornog zakona BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22 i 67/22), Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je na 13. sjednici, održanoj 03.02.2023. godine, donijela

**ODLUKU
O POTVRĐIVANJU REZULTATA POSREDNIH IZBORA
I DODJELI MANDATA U DOMU NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I
HERCEGOVINE IZ FEDERACIJE BOSNE I
HERCEGOVINE - OPĆI IZBORI 2022. GODINE**

Član 1.

Na osnovu dostavljenih rezultata glasanja provedenog u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine potvrđuje rezultate posrednih izbora i dodjeljuje mandate u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine sljedećim delegatima:

- a) Delegati iz reda bošnjačkog naroda:
 1. **Dženan Donlagić,**
 2. **Džemal Smajić,**
 3. **Kemal Ademović,**
 4. **Šefik Džaferović,**
 5. **Safet Softić.**
- b) Delegati iz reda hrvatskog naroda:
 1. **Zlatko Miletić,**
 2. **Ilija Cvitanović,**
 3. **Zdenko Čosić,**
 4. **Dragan Čović,**
 5. **Marina Pendeš.**

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u "Službenom glasniku RS", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH" i na internet-stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine www.izbori.ba.

Broj 06-1-07-3-28/23
03. februara 2023. godine

Sarajevo
F.S.

Predsjednik
Dr. **Suad Arnautović**, s. r.

**KOORDINACIJSKI ODBOR
VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU
U BOSNI I HERCEGOVINI**

126

Na temelju članka 46. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06), a u svezi s člankom 10. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06), člankom 10. Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/06), člankom 15. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 98/05 i 20/14), Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju, na svojoj 115. sjednici, održanoj 30.6.2022. godine, donosi

ODLUKU

**O STAVLJANJU IZVAN SNAGE ODLUKE O
PREUZIMANJU I OBJAVI PRIJEVODA OKVIRA
MEĐUNARODNIH STANDARDA VRHOVNIH
REVIZIJSKIH INSTITUCIJA**

Članak 1.

Ovom odlukom Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju u Bosni i Hercegovini stavlja izvan snage Odluku o preuzimanju i objavi prijevoda OKVIRA međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija - ISSAI okvir ("Službeni glasnik BiH", broj 45/18, "Službene novine Federacije BiH", broj 100/18, "Službeni glasnik RS").

Članak 2.

Okvir međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija - ISSAI okvir je, odlukom Kongresa Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), prerastao u Okvir profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - IFPP okvir, pri čemu je izmijenjena njegova struktura i numeracija, te je sukladno tome, donesena odluka iz članka 1. ove odluke.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član

Koordinacijskog odbora
VRI i generalni revizor
VRIFBiH

Dževad Nekić, v. r.

Član

Koordinacijskog odbora VRI
i glavni revizor VRIRS

Jovo Radukić, v. r.

Predsjedatelj

Koordinacijskog odbora VRI
i glavni revizor VRIBiH

Harvoje Tvrtković, v. r.

Broj 09-02-7-14/22
14. srpnja 2022. godine

Na osnovu člana 46. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06), a u vezi sa članom 10. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06), članom 10. Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/06), članom 15. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 98/05 i 20/14), Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju, na svojoj 115. sjednici, održanoj 30.6.2022. godine, donosi

ODLUKU

**O STAVLJANJU VAN SNAGE ODLUKE O
PREUZIMAЊU I OBJAVI PREVOĐA OKVIRA
MEĐUNARODNIH STANDARDA VRHOVNIH
REVIZIJSKIH INSTITUCIJA**

Član 1.

Ovom odlukom Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju u Bosni i Hercegovini stavlja van snage Odluku o preuzimanju i objavi prevođa Okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija - ISSAI okvir ("Službeni glasnik BiH", broj 45/18, "Službene novine Federacije BiH", broj 100/18, i "Službeni glasnik RS").

Члан 2.

Оквир међународних стандарда врховних ревизионих институција - ISSAI оквир је, одлуком Конгреса Међународне организације врховних ревизионих институција (INTOSAI), прерастао у Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција - IFPP оквир, при чему је измијењена његова структура и нумерација, те је, у складу с тим, донесена одлука из члана 1. ове одлуке.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан

Координационог Одбора
ВРИ и генерални ревизор
ВРИФБиХ

Џевад Некић, с. р.

Члан

Координационог одбора
ВРИ и главни ревизор
ВРИРС

Јово Радуквић, с. р.

Предсједavajuћи
Координационог одбора
ВРИ и генерални ревизор
ВРИБиХ

Хрвоје Тврткивић, с. р.

Број 09-02-7-14/22
14. јула 2022. године

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објавит ће се у "Службеном гласнику БиХ", "Службеним новинама Федерације БиХ" и "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан

Координационог одбора
ВРИ и генерални ревизор
ВРИФБиХ

Џевад Некић, с. р.

Члан

Координационог одбора
ВРИ и главни ревизор ВРИРС
Јово Радуквић, с. р.

Предсједavajuћи

Координационог одбора
ВРИ и генерални ревизор
ВРИБиХ

Хрвоје Тврткивић, с. р.

Број 09-02-7-14/22

14. јула 2022. године

(SI-165/23-G)

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

127

На основу чланка 10. ставак (1) и (2) и чланка 21. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/06), главни ревизор доноси

ODLUKU

O OBJAVI OKVIRA PROFESIONALNIH OBJAVA MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE VRHOVNIH REVIZIJSKIH INSTITUCIJA (INTOSAI)

Чланак 1.

Уред за ревизију институција Босне и Херцеговине објављује Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизијских институција (IFPP оквир), који се састоји од докумената које је усвојио Конгрес Међународне организације врховних ревизијских институција (INCOSAI). IFPP оквир има три рazine: INTOSAI начела, ISSAI стандарде и INTOSAI смјернице¹ и чине га:

INTOSAI начела (INTOSAI - P)
INTOSAI оснивачка начела INTOSAI - P 1-9
INTOSAI темелјна начела INTOSAI - P 10-99
INTOSAI стандарди (ISSAI)
Основна начела ревизије јавног сектора ISSAI 100-129
Организацијски захтјеви за ВРИ ISSAI 130-199
Финансијска ревизија
Начела финансијске ревизије ISSAI 200 - 299
Стандарди финансијске ревизије ISSAI 2000 - 2899
Ревизија учинка
Начела ревизије учинка ISSAI 300 - 399
Стандарди ревизије учинка ISSAI 3000 - 3899
Ревизија усклађености
Начела ревизије усклађености ISSAI 400 - 499
Стандарди ревизије усклађености ISSAI 4000 - 4899
Други ангажмани
Начела других ангажмана ISSAI 600 - 699
Стандарди других ангажмана ISSAI 6000 - 6499
Стандарди компетенције (COMP)
COMP 700 - 799
COMP 7000-7499

ODLUKU O STAVLJANJU VAN SNAGE ODLUKE O PREUZIMANJU I OBJAVI PRIJEVODA OKVIRA MEĐUNARODNIH STANDARDA VRHOVNIH REVIZIJSKIH INSTITUCIJA

Члан 1.

Овом одлуком Координациони одбор врховних институција за ревизију у Босни и Херцеговини ставља ван снаге Одлуку о преузимању и објави пријевода Оквир међународних стандарда врховних ревизионих институција - ISSAI оквир ("Службени гласник БиХ", број 45/18, "Службене новине Федерације БиХ", број 100/18, и "Службени гласник РС").

Члан 2.

Оквир међународних стандарда врховних ревизионих институција - ISSAI оквир је, одлуком Конгреса Међународне организације врховних ревизионих институција (INTOSAI), прерастао у Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција - IFPP оквир, при чему је измијенjena његова структура и нумерација, те је, у складу с тим, донесена одлука из члана 1. ове одлуке.

¹ IFPP-engl. INTOSAI Framework of Professional Pronouncements; INTOSAI - engl. International Organization of Supreme Audit Institutions; ISSAI - engl. International Congress of Supreme Audit Institutions; ISSAI - engl. International Standards of Supreme Audit Institutions

INTOSAI smjernice (GUID)
Organizacijske smjernice za VRI GUID 1900 -1999
Dodatne smjernice za finansijsku reviziju GUID 2900 - 2999
Dodatne smjernice za reviziju učinka GUID 3900 - 3999
Dodatne smjernice za reviziju usklađenosti GUID 4900 - 4999
Posebne smjernice vezane uz predmet revizije GUID 5000 - 5999
Smjernice za druge angažmane GUID 6500 - 6999
Dodatne smjernice za kompetencije COMP 7500 - 7999
Druge smjernice GUID 9000 - 9999

Članak 2.

Međunarodna organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) ažurira IFPP okvir i objavljuje na internetskim stranicama www.issai.org.

Članak 3.

Svi uposlenici Ureda za reviziju i druge osobe koje obavljaju bilo kakve dužnosti revizije prema Zakonu o reviziji institucija BiH dužni su pridržavati se Okvira profesionalnih objava navedenog u članku 1. ove Odluke.

Članak 4.

Načela, standardi i smjernice IFPP Okvira iz članka 1. ove Odluke objavit će se na internetskoj stranici Ureda za reviziju www.revizija.gov.ba.

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-16-1-3/23
5. siječnja 2023. godine

Glavni revizor
Hrvoje Tvrtković, v. r.

Na osnovu člana 10. stav (1) i (2) i člana 21. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06), generalni revizor donosi

ОДЛУКУ О ОБЈАВИ ОКВИРА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ОБЈАВА МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ВРХОВНИХ РЕВИЗИОНИХ ИНСТИТУЦИЈА (INTOSAI)

Члан 1.

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине објављује Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција (IFPP оквир), који се састоји од докумената које је усвојио Конгрес Међународне организације врховних ревизионих институција (INTOSAI), IFPP оквир има три нивоа: INTOSAI принципе, ISSAI стандарде и INTOSAI смјернице¹ и чине га:

INTOSAI принципи (INTOSAI - P)
INTOSAI оснивачки принципи INTOSAI - P 1-9
INTOSAI темељни принципи INTOSAI - P 10-99
INTOSAI стандарди (ISSAI)
Основни принципи ревизије јавног сектора ISSAI 100-129
Организациони захтјеви за ВРИ ISSAI 130-199
Финансијска ревизија
Принципи финансијске ревизије ISSAI 200 - 299
Стандарди финансијске ревизије ISSAI 2000 - 2899
Ревизија учинка
Принципи ревизије учинка ISSAI 300 - 399
Стандарди ревизије учинка ISSAI 3000 - 3899
Ревизија усклађености
Принципи ревизије усклађености ISSAI 400-499

¹ IFPP - engl. INTOSAI Framework of Professional Pronouncements; INTOSAI - engl. International Organization of Supreme Audit Institutions; ISSAI - engl. International Congress of Supreme Audit Institutions; ISSAI - engl. International Standards of Supreme Audit Institutions

Стандарди ревизије усклађености ISSAI 4000-4899
Други ангажмани
Принципи других ангажмана ISSAI 600 - 699
Стандарди других ангажмана ISSAI 6000 - 6499
Стандарди компетенције (COMP)
COMP 700 - 799
COMP 7000 - 7499
INTOSAI смјернице (GUID)
Организационе смјернице за ВРИ GUID 1900 -1999
Додатне смјернице за финансијску ревизију GUID 2900 - 2999
Додатне смјернице за ревизију учинка GUID 3900 - 3999
Додатне смјернице за ревизију усклађености GUID 4900 - 4999
Посебне смјернице везане уз предмет ревизије GUID 5000 - 5999
Смјернице за друге ангажмане GUID 6500 - 6999
Додатне смјернице за компетенције COMP 7500 - 7999
Друге смјернице GUID 9000 - 9999

Члан 2.

Међународна организација врховних ревизионих институција (INTOSAI) ажурира IFPP оквир и објављује на интернетским страницама www.issai.org.

Члан 3.

Сви запосленици Канцеларије за ревизију и друга лица која обављају било какве дужности ревизије према Закону о ревизији институција БиХ дужни су придržавати се Оквир професионалних објава наведеног у члану 1. ове Одлуке.

Члан 4.

Принципи, стандарди и смјернице IFPP Оквир из члана 1. ове Одлуке објавиће се на интернетској страници Канцеларије за ревизију www.revizija.gov.ba.

Члан 5.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01-16-1-3/23
5. јануара 2023. године

Генерални ревизор
Хрвоје Тврткивић, с. р.

Na osnovu člana 10. stav (1) i (2) i člana 21. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06), generalni revizor donosi

ОДЛУКУ О ОБЈАВИ ОКВИРА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ОБЈАВА МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ВРХОВНИХ РЕВИЗИОНИХ ИНСТИТУЦИЈА (INTOSAI)

Члан 1.

Уред за ревизију институција Босне и Херцеговине објављује Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција (IFPP оквир), који се састоји од докумената које је усвојио Конгрес Међународне организације врховних ревизионих институција (INCOSAI), IFPP оквир има три нивоа: INTOSAI принципе, ISSAI стандарде и INTOSAI смјернице² и чине га:

INTOSAI principi (INTOSAI - P)
INTOSAI osnivački principi INTOSAI - P 1-9
INTOSAI temeljni principi INTOSAI - P 10-99
INTOSAI standardi (ISSAI)
Osnovni principi revizije javnog sektora ISSAI 100-129
Organizacioni zahtjevi za VRI ISSAI 130-199
Finansijska revizija
Principi finansijske revizije ISSAI 200 - 299

² IFPP - engl. INTOSAI Framework of Professional Pronouncements; INTOSAI - engl. International Organization of Supreme Audit Institutions; INCOSAI - engl. International Congress of Supreme Audit Institutions; ISSAI - engl. International Standards of Supreme Audit Institutions

Standardi finansijske revizije ISSAI 2000 - 2899
Revizija učinka
Principi revizije učinka ISSAI 300 - 399
Standardi revizije učinka ISSAI 3000 - 3899
Revizija usklađenosti
Principi revizije usklađenosti ISSAI 400 - 499
Standardi revizije usklađenosti ISSAI 4000 - 4899
Drugi angažmani
Principi drugih angažmana ISSAI 600 - 699
Standardi drugih angažmana ISSAI 6000 - 6499
Standardi kompetencije (COMP)
COMP 700 - 799
COMP 7000 - 7499
INTOSAI smjernice (GUID)
Organizacione smjernice za VRI GUID 1900 -1999
Dodatne smjernice za finansijsku reviziju GUID 2900 - 2999
Dodatne smjernice za reviziju učinka GUID 3900 - 3999
Dodatne smjernice za reviziju usklađenosti GUID 4900 - 4999
Posebne smjernice vezane uz predmet revizije GUID 5000 - 5999
Smjernice za druge angažmane GUID 6500 - 6999
Dodatne smjernice za kompetencije COMP 7500 - 7999
Druge smjernice GUID 9000 - 9999

Član 2.

Međunarodna organizacija vrhovnih revizionih institucija (INTOSAI) ažurira IFPP okvir i objavljuje na internetskim stranicama www.issai.org.

Član 3.

Svi zaposlenici Ureda za reviziju i druge osobe koje obavljaju bilo kakve dužnosti revizije prema Zakonu o reviziji institucija BiH dužni su pridržavati se Okvira profesionalnih objava navedenog u članu 1. ove Odluke.

Član 4.

Principi, standardi i smjernice IFPP Okvira iz člana 1. ove Odluke objavit će se na internetskoj stranici Ureda za reviziju www.revizija.gov.ba.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-16-1-3/23
5. januara 2023. godine

Generalni revizor
Hrvoje Tvrtković, s. r.
(SI-166/23-G)

POVJERENSTVO ZA IZBJEGLICE I RASELJENE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE

128

Temeljem članka 23. Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/99, 21/03 i 33/03), članka 2. Odluke o preusmjeravanju i raspoređivanju sredstava po namjenama i iznosu sredstava za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 64/22) i Odluke o načinu i procedurama odobravanja sredstava udruženih u Fond za povratak BiH namijenjenih za realiziranje prava iz Aneksa VII. Daytonskog mirovnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", broj 70/20), Povjerenstvo za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine, sukladno članku 20. stavak (2) Poslovnika o radu Povjerenstva za izbjeglice i raseljene osobe Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O IZBORU PROJEKATA OBNOVE I IZGRADNJE KOMUNALNE I SOCIJALNE INFRASTRUKTURE I ELEKTRIFICIRANJA NA PROSTORIMA GDJE ŽIVE RASELJENE OSOBE I POVRATNICI ZA 2022. GODINU

Članak 1.

U Listi prioriternih projekata po Javnom pozivu iz sredstava za 2022. godinu, za obnovu i izgradnju komunalne, socijalne infrastrukture i elektrificiranja na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici, koja je sastavni dio Odluke o izboru projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrificiranja na prostorima gdje žive raseljene osobe i povratnici za 2022. godinu, br. 01-41-1-2304- 4/22 od 11.1.2023. godine, mijenja se:

"Pod r. br. 36. Župa Uznesenje BDM "Obnova Župne crkve i svetišta Uznesenje BDM Stup - Obnova fasade-Stup", u iznosu od 50.000,00 KM, mijenja se i glasi: **Župa Uznesenje BDM "Obnova Župne crkve i svetišta Uznesenje BDM Stup - Obnova krova-Stup", u iznosu od 50.000,00 KM.**"

Članak 2.

Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" i stupa na snagu danom donošenja.

Broj 01-41-1-2304-79/22
26. siječnja 2023. godine
Sarajevo

Predsjednik Povjerenstva
Davor Čordaš, v. r.

Na osnovu člana 23. Zakona o izbjeglicama iz BiH i raseljenim licima u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 23/99, 21/03 i 33/03), člana 2. Odluke o preusmjeravanju i raspoređivanju sredstava po namjenama i iznosu sredstava za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 64/22) i Odluke o načinu i procedurama odobravanja sredstava udruženih u Fond za povratak BiH namijenjenih za realizaciju prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", broj 70/20), Komisija za izbjeglice i raseljena lica Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 20. stav (2) Poslovnika o radu Komisije za izbjeglice i raseljena lica Bosne i Hercegovine, donosi

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O IZBORU PROJEKATA OBNOVE I IZGRADNJE KOMUNALNE I SOCIJALNE INFRASTRUKTURE I ELEKTRIFIKACIJE NA PROSTORIMA GDJE ŽIVE RASELJENA LICA I POVRATNICI ZA 2022. GODINU

Član 1.

U Listi prioriternih projekata po Javnom pozivu iz sredstava za 2022. godinu, za obnovu i izgradnju komunalne, socijalne infrastrukture i elektrifikacije na prostorima gdje žive raseljena lica i povratnici, koja je sastavni dio Odluke o izboru projekata obnove i izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture i elektrifikacije na prostorima gdje žive raseljena lica i povratnici za 2022. godinu, br. 01-41-1-2304-4/22 od 11.1.2023. godine, mijenja se:

"Pod r. br. 36. Župa Uznesenje BDM "Obnova Župne crkve i svetišta Uznesenje BDM Stup - Obnova fasade-Stup", u iznosu od 50.000,00 KM, mijenja se i glasi: **Župa Uznesenje BDM "Obnova Župne crkve i svetišta Uznesenje BDM Stup - Obnova krova-Stup", u iznosu od 50.000,00 KM.**"

Члан 2.

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" и ступа на снагу даном доношења.

Број 01-41-1-2304-79/22

26. јануара 2023. године

Сарајево

Предсједник Комисије

Давор Чордаш, с. р.

На основу члана 23. Закона о избјеглицама из БиХ и раселjenim licima у БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 23/99, 21/03 и 33/03), члана 2. Одлуке о преусмјеравању и распоређивању средстава по namjenama и износу средстава за 2022. годину ("Службени гласник БиХ", број 64/22) и Одлуке о начину и процедурама одобравања средстава удружених у Фонд за повратак БиХ namijenjenih за реализацију права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума ("Службени гласник БиХ", број 70/20), Комисија за избјеглице и раселjena lica Босне и Херцеговине, у складу са чланом 20. став (2) Пословника о раду Комисије за избјеглице и раселjena lica Босне и Херцеговине, donosi

ОДЛУКУ

**О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ПРОЈЕКТА ОБНОВЕ
И ИЗГРАДЊЕ КОМУНАЛНЕ И СОЦИЈАЛНЕ
ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЕЛЕКТРИФИКАЦИЈЕ НА
ПРОСТОРИМА ГДЈЕ ЖИВЕ РАСЕЛЈЕНА ЛИЦА И
ПОВРАТНИЦИ ЗА 2022. ГОДИНУ**

Члан 1.

У Listи приоритетних пројеката по Јавном позиву из средстава за 2022. годину, за обнову и изградњу комуналне, социјалне инфраструктуре и електрификације на просторима гдје живе раселjena lica и повратници, која је саставни дио Одлуке о избору пројеката обнове и изградње комуналне и социјалне инфраструктуре и електрификације на просторима гдје живе раселjena lica и повратници за 2022. годину, бр. 01-41-1-2304-4/22 од 11.1.2023. године, мијенја се:

"Под р. бр. 36. Жупа Узнесење BDM "Обнова Жупне цркве и светишта Узнесење BDM Ступ - Обнова fasade-Ступ", у износу од 50.000,00 КМ, мијенја се и гласи: Жупа Узнесење BDM "Обнова Жупне цркве и светишта Узнесење BDM Ступ - Обнова krova-Ступ", у износу од 50.000,00 КМ."

Члан 2.

Одлука ће бити објављена у "Службеном гласнику БиХ" и ступа на снагу даном доношења.

Број 01-41-1-2304-79/22

26. јануара 2023. године

Сарајево

Предсједник Комисије

Давор Чордаш, с. р.

**VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

129

Темелјем чланка 17. ставак 1. Закона о Високом судбеном и туžителском вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и чланка 61. Пословника Високог судбеног и туžителског вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судбено и туžителско вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 18.01.2023. године, донijело

ОДЛУКУ

**О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЈЕДНИКА СУДА БОСНЕ И
HERCEGOVINE**

I

За предсједника Суда Босне и Херцеговине именује се **Debevec Ranko** на мандат од шест (6) година.

II

Именовани ступа на дужност 27.01.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-353-1/2023

18. сijeчња 2023. године

Предсједник VSTV-a БиХ

Halil Lagumdžija, v. r.

На основу члана 17. став 1. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 18.01.2023. године, донijео

ОДЛУКУ

**О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЈЕДНИКА СУДА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

I

За предсједника Суда Босне и Херцеговине именује се **Дебеvec Ранко** на мандат од шест (6) година.

II

Именовани ступа на дужност 27.01.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-353-1/2023

18. јануара 2023. године

Предсједник ВСТС-а БиХ

Халил Лагумџија, с. р.

На основу члана 17. став 1. Закона о Високом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког вјећа Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високо судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 18.01.2023. године, донijело

ОДЛУКУ

**О ИМЕНОВАЊУ ПРЕДСЈЕДНИКА СУДА
БОСНЕ И HERCEGOVINE**

I

За предсједника Суда Босне и Херцеговине именује се **Debevec Ranko** на мандат од шест (6) година.

II

Именовани ступа на дужност 27.01.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-353-1/2023

18. јануара 2023. године

Предсједник VSTV-a БиХ

Halil Lagumdžija, s. r.

130

Temeljem članka 17. stavak 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 18.01.2023. godine, donijelo

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUCA U KANTONALNI SUD
U SARAJEVU**

I

Za suca Kantonalnog suda u Sarajevu imenuje se **Merdanović Vesna**.

II

Imenovana stupa na dužnost 06.02.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-355-1/2023
18. siječnja 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, v. r.

На основу члана 17. став 1. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 18.01.2023. године, донио

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У КАНТОНАЛНИ СУД
У САРАЈЕВУ**

I

За судију Кантоналног суда у Сарајеву именује се **Мердановић Весна**.

II

Именована ступа на дужност 06.02.2023. године.

III

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-07-3-355-1/2023
18. јануара 2023. године

Предсједник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

Na osnovu člana 17. stav 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 18.01.2023. godine, donijelo

ODLUKU

**O IMENOVANJU SUDIJE U KANTONALNI SUD
U SARAJEVU**

I

Za sudiju Kantalnog suda u Sarajevu imenuje se **Merdanović Vesna**.

II

Imenovana stupa na dužnost 06.02.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-355-1/2023
18. januara 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, s. r.

131

Temeljem članka 17. stavak 1. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i članka 61. Poslovnika Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 18.01.2023. godine, donijelo

**ODLUKU
O IMENOVANJU SUCA U OKRUŽNI PRIVREDNI SUD U
ISTOČNOM SARAJEVU**

I

Za suca Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu imenuje se **Mioković Lila**.

II

Imenovana stupa na dužnost 06.02.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-356-1/2023
18. siječnja 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, v. r.

На основу члана 17. став 1. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) и члана 61. Пословника Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 и 1/22), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине је, на сједници одржаној 18.01.2023. године, донио

**ОДЛУКУ
О ИМЕНОВАЊУ СУДИЈЕ У ОКРУЖНИ ПРИВРЕДНИ
СУД У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ**

I

За судију Округног привредног суда у Источном Сарајеву именује се **Миоковић Лила**.

II

Именована ступа на дужност 06.02.2023. године.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-356-1/2023
18. januara 2023. godine

Предсједник ВСТС-а БиХ
Халил Лагумџија, с. р.

Na osnovu člana 17. stav 1. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) i člana 61. Poslovnika Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/13, 96/13, 46/14, 61/14, 78/14, 27/15, 46/15, 93/16, 48/17, 88/17, 41/18, 64/18, 12/21, 26/21, 35/21, 68/21 i 1/22), Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine je, na sjednici održanoj 18.01.2023. godine, donijelo

ODLUKU

O IMENOVANJU SUDIJE U OKRUŽNI PRIVREDNI SUD U ISTOČNOM SARAJEVU

I

Za sudiju Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu imenuje se **Mioković Lila**.

II

Imenovana stupa na dužnost 06.02.2023. godine.

III

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-07-3-356-1/2023
18. januara 2023. godine

Predsjednik VSTV-a BiH
Halil Lagumdžija, s. r.

K A Z A L O

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 123 Odluka o usvajanju Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za razdoblje 2021-2026. godina (hrvatski jezik)
- Odluka o usvajanju Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2021-2026. godina (srpski jezik)
- Odluka o usvajanju Strategije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv terorizma za period 2021-2026. godina (bosanski jezik)

**SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 124 Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske (hrvatski jezik)
- Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske (srpski jezik)
- Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske (bosanski jezik)
- 125 Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine - Opći izbori 2022. godine (hrvatski jezik)

Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine - Opći izbori 2022. godine (srpski jezik)

Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine iz Federacije Bosne i Hercegovine - Opći izbori 2022. godine (bosanski jezik)

**KOORDINACIJSKI ODBOR
VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU
U BOSNI I HERCEGOVINI**

- 126 Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o preuzimanju i objavi prijevoda Okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (hrvatski jezik)
- Odluka o stavljanju van snage Odluku o preuzimanju i objavi preвода Оквир међународних стандарда врховних ревизионих институција (srpski jezik)
- Odluka o stavljanju van snage Odluke o preuzimanju i objavi prijevoda Okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (bosanski jezik)

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 127 Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (hrvatski jezik)
- Odluka o objavi Оквир професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција (INTOSAI) (srpski jezik)

Odluka o objavi Okvira profesionalnih objava
Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih
institucija (INTOSAI) (bosanski jezik)

POVJERENSTVO ZA IZBJEGLICE I RASELJENE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE

- 128 Odluka o izmjeni Odluke o izboru projekata
obnove i izgradnje komunalne i socijalne
infrastrukture i elektrificiranja na prostorima gdje
žive raseljene osobe i povratnici za 2022. godinu
(hrvatski jezik)
- Odluka o izmjeni Odluke o izboru projekata
obnove i izgradnje komunalne i socijalne
infrastrukture i elektrifikacije na prostorima gdje
žive raseljena lica i povratnici za 2022. godinu
(srpski jezik)
- Odluka o izmjeni Odluke o izboru projekata
obnove i izgradnje komunalne i socijalne
infrastrukture i elektrifikacije na prostorima gdje
žive raseljena lica i povratnici za 2022. godinu
(bosanski jezik)

VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE BOSNE I HERCEGOVINE

- 39 129 Odluka o imenovanju predsjednika Suda Bosne i
Hercegovine (hrvatski jezik) 41
- Odluka o imenovanju predsjednika Suda Bosne
i Hercegovine (srpski jezik) 41
- Odluka o imenovanju predsjednika Suda Bosne i
Hercegovine (bosanski jezik) 41
- 40 130 Odluka o imenovanju suca u Kantonalni sud u
Sarajevu (hrvatski jezik) 42
- Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u
Sarajevu (srpski jezik) 42
- Odluka o imenovanju sudije u Kantonalni sud u
Sarajevu (bosanski jezik) 42
- 40 131 Odluka o o imenovanju suca u Okružni privredni
sud u Istočnom Sarajevu (hrvatski jezik) 42
- Odluka o imenovanju sudije u Okružni
privredni sud u Istočnom Sarajevu (srpski
jezik) 42
- 41 Odluka o imenovanju sudije u Okružni privredni
sud u Istočnom Sarajevu (bosanski jezik) 43

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Gordana Živković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Ravnatelj: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050 faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK DD 338-320-22000052-11, ASA BANKA DD Sarajevo 134-470-10067655-09, ADDIKO BANK AD Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK DD BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: "Unioninvestplastika" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Jasmin Muminović - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obvezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za I polugodište 2023. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 240,00 KM